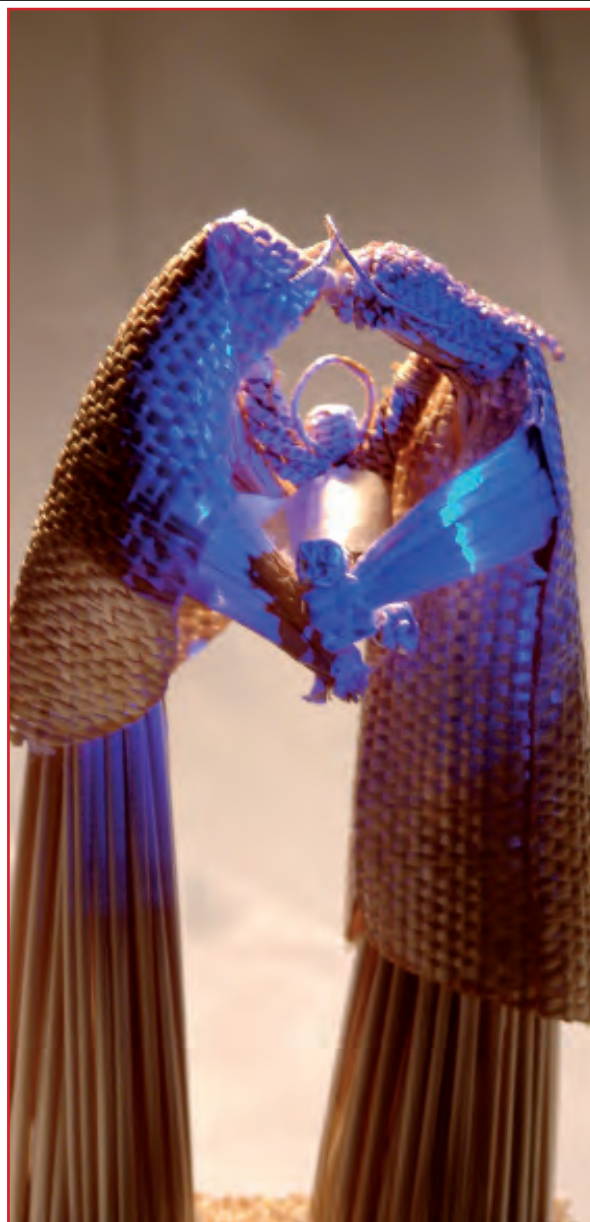

**SVIM ČITATELJIMA,
SURADNICIMA
I POSLOVNIM
PARTNERIMA
ŽELIMO SRETAN
BOŽIĆ**

UPOSLENICI NOVINSKO-
IZDAVAČKE USTANOVE
»HRVATSKA RIJEČ«

UMJESTO SLANJA POJE-
DINAČNIH ČESTITKI
NOVAC ZA TO NAMIJE-
NJEN ĆE SE UPLATITI U
HUMANITARNE SVRHE

SADRŽAJ

**BOŽIĆNE POSLANICE
BISKUPA MONS. IVANA
PENZEŠA I MONS. ĐURE
GAŠPAROVIĆA.....6-7**

AKTUALNO

Dvanaest godina Uredništva na hrvat-
skom jeziku Radio Subotice
**VANJSKI SURADNICI PRIJEKO
POTREBNI.....9**

TEMA

Izaslanstvo Ministarstva znanosti,
obrazovanja i športa u Subotici

**NASTAVAK RJEŠAVANJA PRO-
BLEMA U ŠKOLSTVU.....10-11**

INTERVJU

Razmišljanje prof. dr. Tomislava
Ivančića o Božiću
**BOŽIĆ - NE PRESTATI BITI ONAJ
KOJI JESI!.....12-13**

REPORTAŽA

Mala Bosna

**DO BOLJEG ŽIVOTA PREKO
Y-KRAKA.....14-16**

EKONOMIJA

Objedinjavanje ponude domaće
hrane regionalnog podrijetla

SA SALAŠA U EUROPU.....17

SUBOTICA

Apoteka Subotica prva pokrenula
projekt prikupljanja i sigurnog skla-
dištenja farmaceutske otpada

**CRVENI KONTEJNERI U SVIM
LJEKARNAMA.....19**

Hoće li fond za kapitalna ulaganja
Vojvodine prestati s financiranjem
izgradnje Narodnog kazališta

**RADOVI STOJE, ČEKAJU SE
PAPIRI ILI PROLJEĆE.....18**

DOPISNICI

U Sonti predstavljena NIU »Hrvatska
riječ«

**ZA BUDUĆNOST POSTOJI SAMO
ZAPISANO.....23**

U Novom Sadu nastupio zbor »Lira«
iz Zagreba

**AMBASADORI HRVATSKE KUL-
TURE.....29**

KULTURA

Iz tiska izašla prva dva sveska
Hrvatske književne enciklopedije

**KAPITALNI PROJEKT HRVATSKE
LESIKOGRAFIJE.....32-33**

BOŽIĆNA PORUKA BISKUPA SUBOTIČKOG MONS. DR. IVANA PENZEŠA

Sazdao si čovječje dostojanstvo i još divnije ga obnovio

Kršćanska braćo i sestre!

Božja ljubav prema čovjeku pokazala se ponajprije u otajstvu stvaranja čovjeka. Od svega stvorenog čovjek je jedini stvoren na sliku Božju. Bog ga je učinio sebi sličnim.

Nama ljudima Bog je darovao dostojanstvo djece Božje. Bog nas je stvorio kao prijatelje i suradnike. Dao nam je sposobnost da ljubimo i stvaramo. Bog i čovjek su bili zajedno. Čovjek je stvoren tako čudesno. Darovano mu je dostojanstvo i

neupitna vrijednost.

Nažalost, čovjek je po nagovoru Zloga izigrao Božje povjerenje i Božje prijateljstvo. Okrenuo leđa svome Stvoritelju. Prvim grijehom i svakim pojedinim koji je kasnije uslijedio, čovjek je zaničao svoju ljudskost, svoju sličnost s Bogom i svoje dostojanstvo.

Tada se ponovno pokazuje koliko nas Bog ljubi. Objavio nam se, kako bi nas priveo na put ljubavi, a u punini vremena poslao je svoga Sina koji je smrću na križu obnovio dostojanstvo paloga čovjeka.

Isusovom smrću svi smo spašeni od vječne smrti i propasti. Omogućeno nam je da ponovno osjetimo Božju ljubav. Bog Isus Krist uzeo je našu ljudsku narav kako bi stvatko od nas imao mogućnosti postati dionikom njegova božanstva.

Isus je svojim utjelovljenjem i rođenjem pokazao koliko cijeni čovjeka i kako se može biti čovjekom. Svojim izborom neimaštine i odbačenosti od početka do kraja života, on se poistovjećuje s onima koji su najbjeđniji od svih ljudi. I tako Isus daje svjedočanstvo o neotudivosti ljudskoga dostojanstva. Nitko radi vlastite neimaštine ili nevolje ne gubi svoje dostojanstvo, jedino ga drugi ljudi manje prepoznaju i cijene. Zato nas Božić uči da prihvatimo Božju ljubav prema čovjeku i da tom ljubavlju darivamo sebe i druge.

Božićno otajstvo u sebi nosi četiri važne dimenzije. Prvenstveno sadrži povijesno prisjećanje na događaj koji se zbilo u Betlehemu. Njemu je prethodio proročki navještaj, a slijedi ga dimenzija neprestanoga posadašnjjenja. Konačno, tu je i usmjerenost prema vječnosti.

Onima koji prihvaćaju slijediti Isusa dariva se punina života: u njima božanska slika biva obnovljena i dovedena do savršenstva. Ovo je plan Božji s ljudskim bićima: da postanu »suobličeni slici Sina njegova« (Rim 8, 29; usp. Ivan Pavao II., *Evangelium vitae*). Samo tako, u sjaju te slike, čovjek može biti oslobođen od ropstva idolatrije, može obnoviti raspršeno bratstvo i pronaći svoj identitet. Način na koji se Krist utjelovio i način na koji je rođen pokazuje nam jasnu sliku Boga koji ne pristaje da mi raspoložemo njime, nego nas poziva da zajednički prisprijemo u dom Očev.

Ovim mislima svima želim čestit Božić i blagoslovljenu Novu godinu!

+ Ivan
biskup

DEMOKRATSKI SAVEZ HRVATA U VOJVODINI
svim građanima i simpatizerima želi čestit
i blagoslovljen Božić i sretnu Novu 2011. godinu

Prigoda za ruku pomirenja

Pred nama su dani ispunjeni radošću i iščekivanjem Kristova rođenja. Božićni blagdani pravo su vrijeme i prigoda da jedni drugima pružimo ruku pomirenja, prijateljstva i međusobnoga razumijevanja. Stoga, darujmo ovoga Božića jedni drugima što i sami primismo i na što smo pozvani – ljubav i zajedništvo.

Želim Vam mir i radost u obiteljima, obilje blagoslova u blagim božićnim danima, te da Vam oni donesu nadu u novi, svjetliji i bolji početak koji je pred nama!

Čestit i blagoslovljen Božić!

Petar Kuntić
predsjednik DSHV-a

BOŽIĆNA PASTIRSKA PORUKA BISKUPA SRIJEMSKOG MONS. ĐURE GAŠPAROVIĆA

Očitovala se Ljubav Božja, spasiteljica svih ljudi (usp. Tit 2,11).

Draga braćo i sestre!

Svetkovina Isusova rođenja poziva nas da mislima uronimo u veliko Otajstvo koje se zbilo u božićnoj noći u gradu Davidovu kada se rodio Spasitelj, kada je Bog postao čovjekom.

Božić je događaj kada je prvi puta vidljivo na zemlju stupila noga Onoga, koji je svim ljudima na svijetu govorio o ljubavi, o pravednosti, o miru, o odricanju samoga sebe, o dostojanstvu čovjeka i o istinskom putu njegova ostvarenja. Po

Božiću očitovala se Ljubav Božja, spasiteljica svih ljudi (usp. Tit 2,11).

Sin je Božji stupio na zemlju i postao čovjekom, da bi ga učinio sposobnim i dostojnim Božjega kraljevstva. To što je Isus sišao s neba i rodio se radi čovjeka izvor je radosti, oduševljenja, uspomena, sjećanja, događaja, doživljaja i zahvalnosti. Neiscrpivo je vrelo divljenja i zahvale Božjoj ljubavi to što je po Kristu rođenom i sama čovjekova narav uzdignuta u božanski red. Po tom je događaju čovjeku »porasla cijena« i dostojanstvo, jer je uzdignut iznad anđela.

Bog je pohodio svoj narod. On je došao da više nikada ne ode, da ne misli na sebe, da se daje na raspolaganje svima i u svemu, da dijeli naše radosti i nade, žalosti i tjeskobe, a nama da osigura svoju božansku sreću. Isus je postao duša čovječanstva, srce ljudstva, Bog u ljudskom liku. S njim je u svijet došla istina i dobrotu, ljubav i mir, sve božanske vrednote koje prožimaju vrijeme i prostor i rone u dubine vječnosti. Isus Krist se rodio da na zemlji bude više ljubavi

koja će prihvaćati druge, radovati se čovjeku i spremno ga dočekivati i pogostiti.

Božić je svjetlost koja progoni tamu mržnje, zla, besmisla i svake bijede i obasjava putove svijeta do Krista i putove koji od Krista vode u svijet. Novorođeno Dijete nas vodi u božanske visine i svjet-ske širine te nas prosvjetljuje kako da idemo dalje u bolje sutra.

Kršćani u svijetu treba da ostvaruju Božji plan s čovjekom, čovječanstvom, društvom i civilizacijom, nastojeći graditi bolji svijet na dobro svih ljudi.

Zato gradimo bolji svijet u našem društvu. Ovaj bolji svijet mora se dogoditi u ljudima da bi se dogodio među ljudima. Opterećeni smo zbog teških okolnosti života, a ipak sa svijetlim pogledom u budućnost u koju idemo zajednički, svatko na svom polju rada i svatko s osobnom odgovornošću. Svi smo pozvani raditi na dobro čovjeka, obitelji i društva i ulivati nadu i povjerenje u čovjeka s izrazitom brigom za svakoga.

Zato, pružajmo pomoć, zaštitu i dobrotvornost jedni drugima. Budimo svjetlo ondje gdje je tama u čovjeku, gdje je duhovna i tjelesna nevolja, mržnja i svađa, bolest i trpljenje, materijalna kriza i siromaštvo, a sve u slavu jedinorođenoga Sina Božjega Isusa Krista. Svima vama, draga braćo i sestre, draga braćo svećenici, redovnici i sestre redovnice, dragi vjeroučitelji i dragi župni suradnici, koji nastojite izgrađivati svijet prema vrednotama Kristova utjelovljenja, koji se trudite donijeti božićnu blagovijest svim ljudima dobre volje, od srca čestitam i želim sretan Božić. Nova godina, s milosnim darovima koje donosi, neka vas obdari mirom, boljim životnim uvjetima te duhovnim i tjelesnim zdravljem!

Srijemska biskupija, o Božiću 2010. godine

+ Đuro, biskup

Čestitka predsjednika HNV-a

Svim pripadnicima hrvatske zajednice u Vojvodini i Srbiji u ime Hrvatskog nacionalnog vijeća želim čestit i blagoslovljen Božić, te sretnu Novu 2011. godinu, s nadom u uspješnu suradnju na planu općeg dobra i boljitka hrvatske zajednice

Slaven Bačić, predsjednik
HNV-a

BOŽIĆNI KOKTEL DSHV-A U SRIJEMU

Okupilo se oko stotinu članova

Božićni koktel DSHV-a, podružnice Srijem iz Srijemske Mitrovice održan je 21. prosinca u prostorijama Centra za kulturu Sirmiumart. Okupilo se oko stotinu članova DSHV-a, a nazočni su bili i gradski dužnosnici. Predsjednik podružnice Srijem *Andrej Španović* je u pozdravnom govoru istaknuo stvari koje je DSHV uradio za hrvatsku zajednicu u protekloj godini. Posebice je naglasio zalaganje svih članova na prikupljanju potpisa za elektorske izbore, gdje je u Srijemskoj Mitrovici svoj potpis dalo skoro 50 posto punoljetnih građana hrvatske nacionalnosti. Nazočnima je poželio blagoslovljen Božić i sretne novogodišnje praznike.

D. Š.

IZASLANSTVO MINISTARSTVA ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA U SUBOTICI

Nastavak rješavanja problema u školstvu

*Srbija treba učiniti sve što može radi unaprjeđenja nastave na hrvatskome jeziku, posebice kad je riječ o tiskanju udžbenika, ističe hrvatski ministar Radovan Fuchs **

Hrvatsko izaslanstvo darovalo kompletnu lektiru za potrebe ovdašnjih srednjoškolaca na hrvatskom jeziku

Izaslanstvo Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, na čelu s ministrom *Radovanom Fuchsom*, posjetilo je Suboticu u ponedjeljak, 21. prosinca. Tom se prigodom ministar Fuchs sastao s čelnicima hrvatske zajednice u Republici Srbiji i pokrajinskim tajnikom za obrazovanje dr. *Zoltánom Jegesom*, te obišao Osnovnu školu »Matko Vuković«, Zavod za kulturu vojvodanskih Hrvata i Hrvatsku čitaonicu.

Ministar Radovan Fuchs kaže kako Srbija treba učiniti sve što može radi unaprjeđenja nastave na hrvatskome jeziku, posebice kad je riječ o tiskanju udžbenika. S tim u svezi ističe kako je s pokrajinskim tajnikom razgovarao o provođenju dodatne analize udžbenika iz Hrvatske, čime bi se privremeno riješilo pitanje nedostatka udžbenika.

»To bi rezultiralo odobravanjem uvoza dodatne količine udžbenika, što bi bilo rješenje dok se udžbenici ne prevedu na hrvatski jezik. U Republici Hrvatskoj je za potrebe obrazovanja srpske nacionalne manjine prevedeno i tiskano oko stotinu udžbenika, a jednako tako se udžbenici prevode i na druge jezike nacionalnih zajednica«, kazao je Fuchs dodavši kako je na sastanku bilo riječi i o reguliranju statusa profesora hrvatskog jezika poslanih iz Hrvatske, te o otvaranju katedre za kroatistiku u Novom Sadu.

Pokrajinski tajnik za obrazovanje *Zoltán Jeges* ističe kako su za prijevod udžbenika na srpski jezik potrebni odgovarajući stručni kadrovi. »To je ozbiljan posao koji treba uraditi na 150 udžbenika. Imamo problem kapaciteta hrvatske zajednice u Vojvodini po ovom

pitanju. Stoga sam zatražio pomoć nakladnika ili hrvatskog resornog ministarstva kako bismo ovaj problem riješili. To je veliki i ozbiljan posao, a posebno je problematično što je prijevod vezan za uskostručne pojmove u pojedinim predmetima«, kazao je Jeges dodavši kako se sva pitanja o kojima je razgovarano mogu smatrati općim pitanjima koja se odnose na manjinsko obrazovanje u pokrajini.

Fuchs je najavio kako bi se za otprilike mjesec dana u Zagrebu trebao sastati sa svojim srbijanskim kolegom *Željkom Obradovićem*, te najavio kako će se zalagati da se u srbijanskom izaslanstvu nađe i pokrajinski tajnik *Zoltán Jeges*.

ŠUSRET S RAVNATELJIMA ŠKOLA

S problemima vezanim za održavanje nastave na hrvatskom jeziku, izaslanstvo MZOŠ-a se upoznalo na sastanku s ravnateljima škola u kojima se ovakav oblik nastave izvodi, a koji je održan u Osnovnoj školi »Matko Vuković«.

Jedna od sudionica sastanka, ravnateljica Osnovne škole »Matija Gubec« iz Tavankute *Stanislava Stantić-Prčić* kaže kako je jedan od najvećih problema u nastavi na hrvatskom jeziku nedostatak kvalitetnog kadra, bez kojeg, kako napominje, nema ni kvalitete

nastave. »Dok mi ne budemo imali ovdje katedru za kroatistiku ili diplomiranih profesora hrvatskog jezika, nužni su nam profesori koji dolaze iz Hrvatske. Potrebno je i da se nastavnicima koji su studij završili na srpskom jeziku, osigura mogućnost da dobiju certifikat kako bi mogli raditi u nastavi na hrvatskom jeziku. Naime, želja nam je da kadar koji je dodatno usvršavao svoje znanje to i službeno verificira. Smatram da nastavnici koji rade na hrvatskom jeziku, budući da se dodatno pripremaju, trebaju imati i dodatnu financijsku nadoknadu. Bez dodatnog motiviranja nećemo postići kvalitetu koja postoji u nastavi na srpskom jeziku. Kvaliteta nastave se ogleda u praktičnoj primjeni stečenih znanja – za to su nam značajni posjeti kazališnim predstavama, dodatni programi za djecu i nastavnike, izleti u Hrvatsku. Kad bi toga bilo više i veći broj roditelja bi upisivao svoju djecu u hrvatske odjele«, smatra *Stanislava Stantić-Prčić*.

DAROVİ ZA ZAJEDNICU

Osim predstavnika MZOŠ-a u radnom posjetu su bili i predstavnici zagrebačke Školske knjige, te Matice hrvatske. Oni su prigodom posjeta Hrvatskoj čitaonici uručili kompletnu lektiru za potrebe ovdašnjih srednjoškolaca na hrvatskom jeziku,

Radovan Fuchs: Proces rješavanja problema će se ubrzati

»Što se tiče artikuliranja potreba hrvatske zajednice u segmentu obrazovanja i znanosti imali smo konstruktivne razgovore«, kaže ministar Radovan Fuchs sumirajući dojmove radnog posjeta Subotici. »Dobili smo jasniju sliku o željama, ali i problemima zajednice, na osnovi čega možemo lakše poduprijeti i pomoći rješavanje problema. Uvidjeli smo što Republika Hrvatska u ovom dijelu treba napraviti, kako bi se po principu reciprociteta hrvatskoj nacionalnoj manjini u Vojvodini osigurala jednaka prva koja uživa srpska manjina u Hrvatskoj. Hrvatska je tu da pomogne Hrvatima koji žive izvan granica Republike Hrvatske, što je potpuno normalno i legitimno, i to ćemo i činiti«, rekao je Radovan Fuchs.

Prije godinu dana Fuchs se susreo sa srbijanskim ministrom obrazovanja *Željkom Obradovićem*, a nakon toga su se susretali još nekoliko puta, posljednji put prigodom posjeta *Borisa Tadića* službenom Zagrebu. »I tada je pitanje problema obrazovanja nacionalnih manjina stavljeno na stol«, podsjeća Fuchs. »Predsjednik Boris Tadić je upoznat sa svime onime što je Republika Hrvatska uradila za potrebe obrazovanja na srpskom jeziku u Hrvatskoj. On je rekao da to treba biti jednako te da će se osobno zauzeti da se uvjeti obrazovanja i određenih kulturnih potreba osiguraju za hrvatsku manjinu od strane Republike Srbije. Uvjeren sam da će do toga doći i da će se proces rješavanja ovih pitanja u idućem razdoblju ubrzati.«

Ljerka Alajbeg, Radovan Fuchs i Željko Kuprešak

ali i druge naslove iz naklade ovih dvaju nakladnika. Također, Hrvatskoj čitaonici su uručeni lap-top računalo i projektor.

»Hrvatska čitaonica će dobiti darove koristiti u realizaciji svojih programa. Danas smo dobili obećanja u vezi potpore

našim aktivnostima, budući da imamo probleme financijske prirode za realizaciju naših programa. Iskreno se nadam da će barem dio tih obećanja biti ispunjen«, izjavila je nakon sastanka predsjednica Hrvatske čitaonice *Bernadica Ivanković*.

Zahtjev za besplatne doktorske studije

Hrvatsko izaslanstvo je posjetilo Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, gdje im je, među ostalim, iznesen zahtjev da se za određen broj Hrvata iz Srbije osiguraju besplatni doktorski studiji na hrvatskim sveučilištima. To bi, po riječima ravnatelja ZKVH-a *Tomislava Žigmanova*, trebalo pridonijeti osnaživanju znanstvenog kadra Hrvata u Srbiji, koji bi »na kompetentan način reflektirali vlastito trajanje u svim segmentima društvenog života, kako u povijesti, tako i u sadašnjosti«.

»Dogovoreno je da će to biti pet stipendija, a da će najvjerojatnije HNV određivati kriterije natječaja za besplatne doktorske studije, na koji će se moći prijaviti isključivo Hrvati koji žive i rade u Srbiji«, kaže *Žigmanov*.

U ime Školske knjige, koja će najvjerojatnije tiskati udžbenike za nastavu na hrvatskom, u posjetu Subotici bio je direktor i vlasnik *Ante Žužul*, dok je u ime Matice hrvatske sastancima s Hrvatima u Srbiji nazočio glavni tajnik *Zorislav Lukić*.

Ovo je prvi put da je neki hrvatski ministar došao u cjelodnevni radni posjet hrvatskoj zajednici, prigodom kojega je ona bila domaćin, a ne neko tijelo državne uprave ili institucija u Srbiji.

D. B. P.

DAN OSNUTKA HNV-A OBILJEŽEN U SUBOTICI Nove internetske stranice Vijeća

Prigodnim domjenkom u Subotici je obilježen 15. prosinca, Dan osnutka Hrvatskoga nacionalnog vijeća, jedan od četiriju praznika hrvatske zajednice u Republici Srbiji. Na taj je dan 2002. godine održana elektorska skupština na kojoj je izabran prvi saziv krovnog tijela hrvatske manjinske samouprave.

Na svečanosti u sjedištu HNV-a predstavljene su nove, redizajnirane internetske stranice Vijeća (www.hnv.org.rs), o kojima su govorili administrator ing. *Zlatko Čović*, te suradnik i predsjednik Odbora za informiranje HNV-a *Siniša Jurić*.

»Otvorenost i transparentnost rada HNV-a veoma je bitna i ona se očituje i putem internetskih stranica. One omogućuju pripadnicima zajednice, ali i svim zainteresiranim diljem svijeta, da prate rad Vijeća. Nove stranice se vizualno ne razlikuju mnogo od prijašnjih, ali sadržajno ima razlika, od mogućnosti da se prate redovito ažurirane vijesti o zbivanjima u Vijeću, do najava događanja. Stranica još nije kompletna, u budućnosti se planira postavljanje multimedijalnih sadržaja«, rekao je *Siniša Jurić*.

Predsjednik HNV-a *Slaven Bačić* je dodao kako se na internetskim stranicama, osim informacija o radu Vijeća, mogu pronaći i korisne informacije o hrvatskoj zajednici u Republici Srbiji.

D. B. P.

DVANAEST GODINA UREDNIŠTVA NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

Vanjski suradnici prijeko potrebni

Uredništvo na hrvatskom jeziku Radio Subotice u utorak, 21. prosinca, obilježilo je 12 godina postojanja i rada. Ukazajući na probleme u radu uredništva, odgovorna urednica *Marija Matković* ističe kako su im za realizaciju što kvalitetnijeg programa neophodni vanjski suradnici.

»Glede programske sheme u sadržajnom smislu, najveći dio posvećujemo informativnom dijelu programa, odnosno prilogima i vijestima, a osim toga, imamo i autorske emisije. Što se tiče glazbe zastupljeni su različiti žanrovi, poglavito hrvatske produkcije, što je vrlo dobro prihvaćeno od naših slušatelja. Rad Uredništva vidljiv je i putem interneta, te su tako aktualne informacije dostupne i u elektroničkom izdanju svima koji eventualno nisu u mogućnosti slušati naš program. Iz svega navedenog, očito je da su vanjski suradnici prijeko potrebni u realizaciji radijskog programa, osobito kada je riječ o dnevnom programu koji zahtijeva pravodobne i aktualne informacije, efikasnost, ali i pripremu zanimljivih i kvalitetnih emisija, kako o gradskim, tako i o temama iz hrvatske manjinske zajednice. Stoga smatramo da je rad honorarnih suradnika od velike važnosti za kvalitetno informiranje na valovima Radio Subotice i očekujemo da će mjerodavna tijela to prepoznati, te financijski poduprijeti«, kaže *Marija Matković*.

Podsjetimo, Uredništvo na hrvatskom jeziku Radio Subotice u početku je emitiralo jednosatni program i to samo radnim danima. To je trajalo do 7. svibnja 2001., kada je počelo emitiranje dvosatnog programa, od 19 do 21 sat, također samo radnim danima. Od 2005. godine program na hrvatskom jeziku emitira se i u dane vikenda, također u terminu od 19 do 21 sat. Tijekom 2007. godine Uredništvo je počelo pripremati trosatni dnevni program, koji se do danas emitira od 18 do 21 sat. Sadašnjom satnicom od tri sata dnevno praktički je učetverostručen program u odnosu na onaj s početka emitiranja, kada su ih slušatelji mogli pratiti svega pet sati tjedno.

D. B. P.

ODRŽANA SJEDNICA HRVATSKOG NACIONALNOG VIJEĆA

Usvojen proračun i izglasovana imenovanja

Vijećnike je najviše zanimalo za koga su planirana izdvajanja, odnosno honorari u resoru informiranja, a polemike je bilo i prilikom imenovanja trećeg člana Međuvladinog mješovitog odbora za praćenje provedbe sporazuma o manjinama između Hrvatske i Srbije * Novinarima uskraćeni materijali za sjednicu

Peta redovita sjednica Nacionalnog vijeća hrvatske nacionalne manjine u Republici Srbiji, u nazočnosti 24 od 29 vijećnika, održana je u petak, 17. prosinca, s 14 točaka dnevnog reda. Nakon usvajanja zapisnika s prethodne tri sjednice, imenovani su članovi odbora za promicanje gospodarske suradnje, za sport, te za formiranje posebnog popisa birača. Donesena je odluka o institucijama od značaja u Srijemskoj Mitrovici, a kako je rečeno, prijedlozi o značajnim institucijama bit će napravljeni i u ostalim gradovima u kojima Hrvati žive.

Kraća polemika povela se oko imenovanja trećeg člana Međuvladinog mješovitog odbora (MMO) za praćenje provedbe Sporazuma o zaštiti prava hrvatske nacionalne manjine između Republike Hrvatske i Republike Srbije. Naime, prijašnji predsjednik HNV-a Branko Horvat razriješen je članstva u ovom tijelu, a kako hrvatska manjina u MMO

delegira svoja tri člana, pokraj predsjednika DSHV-a Petra Kuntić i predsjednika HNV-a dr. sc. Slavena Bačića trebalo je imenovati trećeg člana. Vijećnici Hrvatske liste DSHV i hrvatske udruge predložili su Tomislava Žigmanova, direktora Zavoda za kulturu vojvodanskih Hrvata, a prijedlog Hrvatske liste za europsku Srbiju bio je Dejan Balažević. Odmah na početku rasprave o predloženim kandidatima, Đorđe Čović je rekao kako se vijećnici Hrvatske liste za europsku Srbiju ne slažu s prijedlogom da Žigmanov bude član Odbora, da će biti suzdržani kod glasovanja, te kako je upitna njihova daljnja suradnja i rad u Vijeću. Ovo je ipak izgleda bila preoštra reakcija, jer oporbeni vijećnici su do kraja sjednice sudjelovali u radu, premda su kod većine točaka ostali suzdržani prilikom glasovanja. Slaven Dulić je također rekao kako nije upitna kompetentnost Žigmanova, već to što vijećnici Hrvatske liste za

europsku Srbiju nisu znali da će ova točka biti stavljena na dnevni red, da nisu konzultirani niti kod jednog prijedloga za imenovanja, te da su im kadrovska rješenja nametnuta.

DOTACIJE SKORO 14 MILIJUNA DINARA

Sljedećih pet točaka bili su prijedlozi za članove vijeća za međunarodne odnose u Staroj Pazovi, Subotici, Bačkoj Palanci, Baču i Bečeju. Zanimljivo je kako su se vijećnici Hrvatske liste za europsku Srbiju protivili prijedlogu da Kalman Kuntić, koji je inače član Demokratske stranke, bude član Vijeća za međunarodne odnose u Bečeju. Kalman Kuntić je, kako je rečeno, dobio suglasnost pokrajinskog i bečejskog DS-a, ali ne i subotičkog.

Posljednja točka sjednice bio je prijedlog financijskog plana za 2011. godinu, za koju je uvodno izlaganje podnio predsjednik Izvršnog odbora HNV-a Darko

Sarić Lukendić. Ističući kako je izuzetno važno što se financijski plan donosi još u ovoj godini, odnosno na vrijeme, Sarić Lukendić je iznio da je prihodovna strana utvrđena na razini prihoda u 2010. godini, jer još nije stigao nikakav službeni naputak Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

»Prihodovnu stranu financijskog plana utvrdili smo na razini koja je bila i u 2010. godini, a naši su prihodi od strane republičkog Ministarstva za ljudska i manjinska prava iznosili 10.592.808 dinara u 12 jednakih mjesečnih rata i od strane Pokrajinskog tajništva za upravu, propise i nacionalne zajednice u iznosu od 3.373.000 dinara u četiri jednake rate. To ukupno iznosi 13.965.808 dinara. Prilikom usvajanja financijskog plana za ovu godinu, mi zapravo nismo imali mogućnost analizirati prethodni financijski plan, i u tom smislu ispraviti i korigirati neke stvari, nego smo praktički ovaj financijski plan donosili od nule«, rekao je Sarić Lukendić te istaknuo, kako su ukupni troškovi funkcioniranja HNV-a, uključujući režijske troškove, plaće uposlenika i paušalne nadoknade članovima Izvršnog odbora, na razini od oko 32 posto od ukupne prihodovne strane, što je u skladu s usmenim naputkom iz Ministarstva za ljudska i manjinska prava da taj iznos ne može prijeći 35 posto ukupnih prihoda. Preostali novac bit će raspodijeljen na različite programske aktivnosti. Rečeno je kako će HNV ovu godinu završiti s oko milijun dinara suficita, te kako će vjerojatno slijediti rebalans proračuna kada stigne službeni naputak od Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

MILIJUN DINARA ZA AUTOBUSNE KARTE UČENICIMA

Rasprava o proračunu započela je najprije pitanjima vezanim uz resor informiranja, a vijećnike je zanimalo za koga su planira-

na izdvajanja, odnosno za čije su suradnike planirani honorari – HNV-a ili Radiotelevizije Vojvodine. Predsjednik Odbora za informiranje *Dužo Runje* rekao je kako HNV do sada nije izdvajao sredstva za informiranje, te je naveo nekoliko programskih aktivnosti, među kojima je emisija »Zvuci Bačke« koja će se u Baču emitirati dva sata tjedno i koju će s po 50 posto financirati lokalna samouprava i HNV, što za dva suradnika s putnim i materijalnim troškovima iznosi oko 200 tisuća dinara. Novac za honorare predviđen je i za suradnike RTV Vojvodine.

»Ja bih najviše volio da nema tih honorarnih suradnika u RTV-u, odnosno da mi dobijemo broj ljudi koji odgovara redakcijama drugih manjinskih zajednica. Mi smo to tražili, gospodin Slaven Bačić je uputio dopis gospodinu Pajtiću, nadam se da će to i zaživjeti, da mi nećemo biti manjina

koja zaostaje u mnogo čemu, ali stavili smo to (u proračun) kao neko alternativno rješenje. Sad imamo problem što se događaju tehničke i netehničke pogreške u hrvatskoj redakciji – tamo je gospodin *Jurakić*, jedan gospodin je na bolovanju tri mjeseca, a RTV ne priznaje zamjenu. Ima i jedna gospođa koja radi, čini mi se sva uplašena od silnih sugestija gdje je akcent, gdje staviti točku i zarez, pa i ono što zna više ne zna. Realno, i to je rezultat naše nemoći. Htjeli smo da dva suradnika budu kao pomoć, recimo iz Srijemske Mitrovice i Šida, kao dopisnici koji bi radili i za radio i za televiziju. Nadam se da ti honorarni suradnici neće biti plaćeni od strane hrvatske zajednice, odnosno da će ih platiti država – kako bi to i trebalo, ali smo stavili (u proračun) zlu ne trebalo«, rekao je Runje.

On je iznio kako su osim toga planirana sredstva za

»Miroljub«, »Pučku kasinu«, radijski program u Somboru i 100 tisuća dinara kao pomoć za redakciju na hrvatskom jeziku Radio Subotice.

Kada je riječ o obrazovanju, predsjednik ovog odbora *Pero Horvacki* rekao je kako je milijun dinara planirano za autobusne karte za učenike, planira se također dodijeliti desetak stipendija, za što će biti definirani kriteriji, a planirani su i novčani poticaji za učenike koji pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku. Proračun je usvojen jednoglasno.

U ovom izvješću, uz iskrene isprike čitateljima »Hrvatske riječi«, ipak će izostati iscrpniji pregled planiranih proračunskih davanja, jer potpisnici ovih redova nije dan materijal pripremljen za sjednicu. Na zahtjev dopisnika, kao i na zahtjev redakcije, da se materijal pripremljen za sjednicu dostavi novinarima (što je naravno uobičajena praksa svih

skupština, od lokalnih do republičke) radi točnosti informacija koje se prenose (stoga su u ovom izvješću izostavljena i imena članova odbora i vijeća), dobili smo odgovor kako to nije moguće i da novinari imaju sjediti od početka do kraja sjednice, slušati i bilježiti što se kaže. Tako ispada da transparentnost rada HNV-a, dostupnost i točnost informacija, ovisi o slušnim organima novinara. Uzdaajući se u konstruktivnost oporbe, u sljedećem broju novina nastojat ćemo donijeti iscrpnije izvješće o proračunu HNV-a za 2011. godinu. Uzgred, kao dokaz da je izjavitelj ovom skupu prisustvovao od početka, još jedna crtica – pred početak sjednice prisutni vijećnici su se podizanjem ruke izjašnjavali hoće li po završetku ići na besplatnu večeru – perkelt s tijestom i jedno piće. Sjednica je, inače, trajala dobrih sat i pol.

S. Mamužić

DAR VIJEĆNIKA STANKA KRSTINA HNV-U 100 tisuća dinara za nastavak popisa

Poduzetnik iz Novog Sada i član Odbora za promicanje gospodarske suradnje pri Hrvatskom nacionalnom vijeću *Stanko Krstin* darovao je krovnom tijelu hrvatske zajednice u Srbiji 100 tisuća dinara. Ovim će se novcem poduprijeti novčana naknada popisivačima koji će u skorije vrijeme nastaviti prikupljati zahtjeve za upis u posebni popis birača.

»Pojedini članovi HNV-a bave se kulturom ili obrazovanjem, ili onim čime se i inače bave, za što su stručni«, kaže Stanko Krstin. »Moje područje je gospodarstvo, imam svoju tvrtku i bavim se zarađivanjem novca. Stoga mislim da mogu pomoći i Vijeću i cjelokupnoj zajednici u Srbiji, upravo doniranjem određenog iznosa novca koji će biti iskorišten u podmirivanju troškova za prikupljanje zahtjeva za upis u poseban popis birača.«

Popisivače će angažirati Vijeće, a za svaki prikupljeni zahtjev za upis popisivač će dobiti 50 dinara.

Slaven Bačić i Stanko Krstin

DZH: Odgovorni za slanje poreznih rješenja moraju biti sankcionirani

Demokratska zajednica Hrvata najoštrije osuđuje postupke Ministarstva financija – subotičke filijale Porezne uprave, koje je na adrese brojnih građana poslalo porezna rješenja.

»Proteklih su dana na adrese građana pristigla brojna porezna rješenja upućena od Ministarstva financija – Porezne uprave – Filijale Subotica, temeljem Zakona o poreznom postupku i poreznoj administraciji, a koja su prosljeđena poreznim obveznicima na temelju obavijesti o stanju duga u kojima je naveden ukupan iznos poreskog duga«, kaže se u priopćenju DZH. »Neugodnostima kojima su građani izloženi u pretprazničnoj atmosferi te ovakvim neozbiljnim radom odgovornih, gdje ni uposlenici na šalterima nemaju odgovore, ne smije ostati nekažnjeno od strane odgovornih i nadležnih tijela. Izdavati rješenja i pozivati građane te praviti nervozu, redove i gužvu ne služi na čast nadležnim tijelima i Ministarstvu financija.

Demokratska zajednica Hrvata poziva građane da pristigla porezna rješenja ne plaćaju dok se točno ne utvrdi po kojim su uvjetima i čijem nalogu poslana obavijesti o stanju duga na brojne adrese građana. Ovakvim neprikladnim obavještenjima te uznemiravanjem građana od strane nadležnih državnih tijela, načinjeni su propusti u radu i grube pogreške, te je dovedena u sumnju njihova stručnost u radu i namjere prilikom masovnog izdavanja spomenutih poreznih rješenja.

Demokratska zajednica Hrvata najoštrije osuđuje ovakve provokacije koje su upućene na račun građana i traži od nadležnih i odgovornih da se krivci u ovom propustu imenuju i sankcioniraju.«

RAZMIŠLJANJA PROF. DR. TOMISLAVA IVANČIĆA O BOŽIĆU

Božić – ne prestati biti onaj koji jesi!

Razgovarao: Tomislav Vuković

Prof. dr. Tomislav Ivančić široj je hrvatskoj javnosti poznat ne samo kao asistent na katedri fundamentalne teologije Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nego i kao utemeljitelj hagioterapije, posebnog modela duhovne pomoći, koji se pokazao iznimno uspješnim kod velikog broja osoba različitih uvjerenja i dobi, pripadnika raznih vjerskih zajednica. Hagioterapija se temelji na znanstvenom istraživanju čovjekove duhovne duše, otkriva uzroke čovjekovih patnji na duhovnom području, dijagnosticira ih i liječi. Temeljna postavka joj je pronalaženje životnog smisla, koji svoju puninu dobija jedino u Apsolutnome.

Vjerničkim rječnikom to znači iskusiti Božju blizinu iz koje onda nužno proizlazi i odnos prema sebi i drugome čovjeku – bližnjemu. Naime, ti su odnosi tako bitno isprepleteni i povezani da je nemoguće npr. činiti zlo drugome a da se pri tome ne čini zlo i samome sebi. U konačnici, ne može se općenito činiti loše i osjećati se dobro, pa je stoga nužno u sebi pronaći dobro da bi se i u svakome drugom pronalazilo ono što je dobro. Takav temeljni pristup prema sebi, drugima, okruženju i svijetu terapijski djeluje na pojedinca. Stoga smo ga, u ovo božićno vrijeme, zamolili da nekoliko svojih misli podijeli s čitateljima »Hrvatske riječi«.

Na individualnoj razini, svaki je čovjek bogatstvo za čitavu zemlju, za svoj narod i za narode s kojima živi svagdašnjicu, jer svatko ima svoje talente, sposobnosti, originalnost, i svaki je čovjek za sebe bogatstvo. To se odnosi i na nacionalnost, jer i sve narodne skupine predstavljaju bisere.

BOŽIĆ NIJE SLAVLJENJE PROŠLOSTI

»Hvala vam lijepa što ste mi dali prigodu da podijelim nekoliko misli s vama. Odmah bih na početku istaknuo, ono što je svima opće poznato, da je čovjek biće koje je u sebi konstituirano od vječnosti i vremenitosti. Najprije, mi živimo tjelesnost, tj. svaki trenutak svojega života ograničeni smo prostorom i vremenom. Ne možemo 'skočiti' unaprijed a ne možemo 'skočiti' ni unazad, mi smo, dakle, nošeni vremenom i prostorom. Ne mogu biti sada negdje drugdje dok sam ovdje. Međutim, mi smo istovremeno i duhovna duša, a bit duha je sloboda od prostora i vremena i zato duhom postoji vječnost, bezvremenost. To znači ako govorimo o Božiću sada, onda Božić nije slavljenje neke prošlosti nego je prije svega aktualiziranje, podsjećanje. Božić se sada želi roditi u

»Mi doživljavamo istu povijesnu dramu koju su doživjeli Židovi, koji su ga primili ili ga odbacili... Isus također doživljava istu nekadašnju situaciju i danas među nama, jer je na svakome od nas odlučiti se koju će On situaciju proživjeti – prihvaćanje ili odbacivanje.«

mojoj generaciji, sada se taj mali Bog, kojeg smo nazvali Bogić ili Božić, želi roditi u mojem srcu, u mojoj obitelji, u mojoj sredini. To je sadašnja konkretnost, drugim riječima mi doživljavamo istu povijesnu dramu koju su doživjeli Židovi, koji su ga primili ili ga odbacili. Npr. tri su ga kralja prihvatili, došli su čak izvana da mu se poklone, ali drugi su ga, poput Heroda, htjeli

Božić nam je podsjetnik da se sredimo, smirimo i pogledamo i zapitamo sebe: Imam li Boga u svom srcu, jer s njime imam smisao, svoje mjesto, znam kamo idem i što trebam činiti – zavoljeti samoga sebe i voljeti drugog čovjeka.

ubiti. Dakle, Isus također doživljava istu nekadašnju situaciju i danas kod nas, samo je na svakome od nas odlučiti se koju će On situaciju proživjeti – prihvaćanje ili odbacivanje.

ISUS IZ NAZARETA KAO PARADIGMA

Budući da se o Božiću ne radi samo o nekakvom folkloru, ne radi se samo o vanjskoj ljepoti kulturnog blaga i običaja, kojim je narod obogatio i okružio taj blagdan, treba otkriti ono bitno: da je Bog onaj Stvoritelj koji je načinio čitav svemir, naš planet Zemlju i svakoga od nas, stvorio našu originalnost, neponovljivi

vost i identitet. I taj Bog je htio biti čovjekom i to je veličanstveno! S druge strane, taj Bog je htio stanovati među nama i On je htio pokazati da patnje ovoga svijeta, i bolesti i smrt, i neizmjerna nesposobnost da vlastitim silama shvatimo odakle smo, zašto smo, kamo idemo, što se događa iza smrti, zašto je među nama tolika nesloga i sl, imaju i smisao i svrhu. On nam, dakle, ulazi u sve naše životne pore i situacije i dokazuje da se dobrotom, ljubavlju, povjerenjem, jednako tako i narodnim kulturnim blagom i djelovanjem može nadići svako zlo. Najvažnije je u životu dizati se neprestano na onu vječnu razinu, na onu bezvremenitost na duha u nama. I tada stvaramo prostore svoje slobode gdje god bili. U tom kontekstu Isus iz Nazareta postaje jedna paradigma u povijesti za svakog čovjeka u povijesti, sve nas, sve narode, osobito i za one koji žive u dijaspori, jer je on i to proživljavao. I zato mi se čini da je najprije važno prihvatiti Isusa kao osobu, jer On nije jedan od božanstava i bogova. On zapravo želi ući u svako srce, ali i u svaku kuću, stan, obitelj, On želi biti stanar među nama, jer posvuda gdje god mi jesmo i On jest. Kao uskršli on nije negdje nego je svugdje, prisutan među nama. Nastojmo, dakle, doživjeti o Božiću da je On osoba koja nam dolazi i da se pripremamo za njegov dolazak šireći prostor dobrote oko sebe. On je jamac da možemo živjeti punim ljudskim životom jer među sedam milijardi ljudi mi nemamo čovjeka koji bi nam mogao odgovoriti na temeljna najteže egzistencijalna pitanja o smislu. Na njih jedino odgovara Isus iz Nazareta. Zato nam je Božić podsjetnik da se sredimo, smirimo i pogledamo i zapitamo sebe: Imam li Boga u svom srcu, jer s njime imam smisao, svoje mjesto, znam kamo idem i što trebam činiti – zavoljeti samoga sebe i voljeti drugog čovjeka.

KAO NAROD OBOGAĆIVATI SEBE I DRUGE

Dobro je prisjetiti se da je Isus iz Nazareta bio i progonjen, morao je bježati u Egipat. Ta njegova

va dijaspora govori da čovjek može sebe posvuda 'naći' jer je Bog posvuda prisutan ali je važno ostati dosljedan sebi. On je u vlastitoj zemlji, gdje je pro-

čovjeka da nikada ne čini zlo, da se opredjeli za dobro, za humanost, pravdu, čestitost, da nikada čovjeka ne povrijedi, da oprost, drugog čovjeka razumije.

Čovjek je zao zato što je u sebi ranjen, zato što se boji za komadić svoje zemlje, imena, kulture i sl. pa onda postaje neprijatelj drugome čovjeku. Ako to nadiđe onda svaki narod može imati svoje mjesto i svoj kulturološki kutak da može razvijati ono što on jest.

povijedao i činio samo dobro, doživljavao protivljenja, nije bio prihvaćen. Usprkos tome posvjedočio je kako je jedini smisao

Čovjek je zao zato što je u sebi ranjen, zato što se boji za komadić svoje zemlje, imena, kulture i sl. pa onda postaje neprija-

telj drugome čovjeku. Ako to nadiđe onda svaki narod može imati svoje mjesto i svoj kulturološki kutak da može razvijati ono što on jest. Shvaćajući Isusa shvatit ćemo i mi da možemo ostati svoji, ne izgubiti sebe, ne prestati biti oni koji jesmo. Na individualnoj razini, svaki je čovjek bogatstvo za čitavu zemlju, za svoj narod i za narode s kojima živi svagdašnjicu, jer svatko ima svoje talente, sposobnosti, originalnost, i svaki je čovjek za sebe bogatstvo. To se odnosi i na nacionalnost, jer i sve narodne skupine predstavljaju bisere. U tom smislu, biti u Subotici, u Bačkoj i u Republici Srbiji, Hrvat s Mađarima, Srbima, Rusinima, Albancima, Slovacima i dr. velika je mogućnost, ali i obveza, kako prema vlastitom narodu tako i prema drugima. Razvijajući svoju nacionalnu i vjersku svijest, baštinu, jezik ne treba ugrožavati nikoga, nego upravo suprotno – obogaćivati sebe i druge. To vrijedi i za sve pripadnike svih naroda na vašim prostorima. To je također ono što nam Božić poručuje.»

Filozof, teolog i književnik

Tomislav Ivančić rođen je u Davoru 1938. godine. Nakon filozofskog i teološkog studija u Zagrebu i Rimu zaređen je 1966. godine za svećenika Zagrebačke nadbiskupije. Postigavši doktorat na papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu, vraća se 1971. godine u Zagreb gdje postaje profesor Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Pročelnik je katedre fundamentalne teologije, bio jedan od urednika Bogoslovne smotre, član je uredništava i suradnik brojnih tuzemnih i inozemnih teoloških časopisa, te član Društva hrvatskih književnih prevoditelja. Od 1983. godine kanonik je zagrebačkog Prvostolnog kaptola. Područja njegova znanstvenog rada su filozofija, teologija i književnost. Osobito područje njegova zanimanja je istraživanje čovjekove egzistencijalno-duhovne dimenzije, gdje otkriva mogućnost i način suvremene evangelizacije te nužnost razvoja duhovne medicine, koja je uz somatsku i psihičku nezaobilazna u cjelovitom liječenju čovjeka, a osobito u liječenju duhovnih bolesti i ovisnosti. U tu je svrhu razvio metodu hagioterapije i osnovao 1990. godine u Zagrebu Centar za duhovnu pomoć, čiji je predstojnik. Od 1971. godine uz rad na fakultetu bio je studentski vjeroučitelj u Zagrebu, inicijator molitvenog pokreta unutar Crkve u Hrvata, osnivač vjerničkog društva pod imenom Zajednica »Molitva i Riječ« i udruge Centar za bolji svijet, te voditelj brojnih seminara za duhovnu obnovu kod nas i u inozemstvu. U posljednjem desetljeću školuje u Hrvatskoj i u inozemstvu djelatnike za rad u centrima za duhovnu pomoć i za vođenje skupova evangelizacijskog apostolata. Njegovi znanstveni i stručni članci izlaze u domaćim i inozemnim časopisima. Napisao je preko pedeset knjiga, od kojih je gotovo pola prevedeno na strane jezike, a nekoliko ih je izdano samo na stranim jezicima. Njegova knjiga Podi za mnom prevedena je na dvanaest jezika. Glavni je urednik časopisa Koraci, a onda i Novi koraci i osnivač časopisa Hagioterapija.

Od 1998. do 2001. godine bio je dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U rujnu 2001. godine izabran je za rektora Sveučilišta u Zagrebu. Papa Ivan Pavao II. izabrao ga je 9. veljače 2004. godine za člana Međunarodne teološke komisije kojoj je predsjedavao pročelnik Kongregacije za nauk vjere, Joseph kardinal Ratzinger, sadašnji papa Benedikt XVI.

ŽIVJETI IZVAN GRADA: MALA BOSNA

Do boljeg života preko Y-kraka

REALIZACIJU SERIJE REPORTAŽA
POD ZAJEDNIČKIM NAZIVOM
»ŽIVJETI IZVAN GRADA«
SUFINANCIRAO JE GRAD SUBOTICA

Piše: Davor Bašić Palković

Fotografije: Nada Sudarević

ANDRIJA BAŠIĆ PALKOVIĆ, PREDSEDNIK SKUPŠTINE MZ MALA BOSNA

Bez novih radnih mjesta osuđeni na tiho propadanje

Prema popisu iz 2002. godine u Maloj Bosni živi 1245 stanovnika i kao takva spada u manje mjesne zajednice na teritoriju Grada Subotice. Po riječima predsjednika MZ-a *Andrije Bašić Palkovića*, u tom mjestu je sređeno oko 90 posto infrastrukture.

»Imamo vodu, struju, dobru elektronaponsku mrežu, putove koji su gotovo svi asfaltirani. Ima još jedan put od nekih 500 metara, za čiju smo realizaciju dobili obećanje, ali već četiri godine čekamo da bude urađen. Ostali su veći zahvati glede kanalizacijskog sustava i detaljne regulacija plana naselja te investicija, jer smo bez novih radnih mjesta osuđeni na tiho propadanje. Sreća Male Bosne je što je udaljena 10 kilometara od grada te ukoliko dogodine bude završen y-krak mi ćemo biti prva prigradska mjesna zajednica najbliža granici, ne računajući Kelebiju. Y krak će biti udaljen od nas 4 kilometra i tu vidimo neku šansu. Imamo u blizini oko 40 hektara državnog zemljišta, a po novom sustavu za prigradske mjesne zajednice bit će pojednostavljena procedura: samo treba samo donijeti prostorni plan i detaljnu regulaciju te će se parcele namjenski odrediti za urbani dio te industrijsku zonu. Na osnovu toga mi možemo razgovarati s investitorima da ostanu u Maloj Bosni. Tu ima potencijala za laku industriju – javna skladišta ili veleprodaje – jer nam za proizvodnju i veće industrijske zahvate nedostaje kanalizacijska mreža. A svako radno mjesto će dobro doći. Nesreća prigradskih mjesnih zajednica je što su svi pedeset godina živjeli na bazi poljoprivrede i zadruga. Loša privatizacija je dovela do toga da su zadruge otišle u stečaj, a radnici ostali bez posla. Dakle, problem je što mi u selu nemamo poduzeće koje bi zaposlilo 100-200-300 ljudi. Mala Bosna ima kapaciteta budući da se nalazi na tranzitnom putu Subotica-Osijek-Vinkovci-Brčko-Sarajevo. U tom smislu, bismo se mogli razvijati, ali prioriteti su uvijek neki drugi.«

Očekuju da iduće godine u mjesto stigne plinovod a isti vod bi služio i za optički kabel za kabelsku televiziju i Internet. »Telefon imamo i radi, iako se dešava da imamo dvojnika. Nekada smo imali svoju telefonsku centralu, ali su nam uz obrazloženje da smo mala mjesna zajednica, nju uklonili. Trenutačno, ukoliko koristite Internet preko telefona, slobodno možete skuhati kavu prije nego li vam se otvori neka stranica. Stoga je bežični Internet rješenje.«

Odlaska iz sela ima. »Prije devedesetih je bilo oko tisuća stanovnika više. Puno je starog stanovništva, a mlade bračne parove možemo nabrojati na prste. Mladi ljudi odlaze u veće gradove poput Novog Sada, jer ni Subotica nema industriju kao nekad. Ukoliko bi se Subotica gospodarski razvijala vjerujem da bi imali jači razlog za ostanak u selu, jer nije problem putovati do grada na posao. Inače, postoji mišljenje kako bi se čovjek sa sela trebao baviti isključivo poljoprivredom, no ta su vremena prošla. Mladi ljudi danas ne žele raditi ni u poduzećima, a kamoli kopati na njivi«, kaže on.

Kulturni život sela reprezentiraju dva kulturno-umjetnička društva – KUD »Ravnica« i HUK »Lajčo Budanović«. »Obje udruge rade na očuvanju tradicijske kulture i edukaciji mladih. Možemo se pohvaliti da su napravljeni neki rezultati na tom području«, kaže Bašić Palković. Mjesni Dom kulture je u projektu rekonstrukcije, za što je od AP Vojvodine predviđeno 16 milijuna dinara. »Od tog iznosa 5,5 milijuna je dosad realizirano, odrađena je jedna trećina poslova. Kompletni projekt podrazumijeva promjenu stolarije, rekonstrukciju krova i stavljanje novoga crijepa, uvlači se grijanje i hidroizolacija, te trebamo dobiti nov sanitarni čvor«, dodaje on.

U mjesnoj školi je od nedavno noćni klub stolnog tenisa »Mjesečina« u kojem se, po riječima prvog čovjeka MZ-a, petkom navečer okuplja oko četrdesetak mladih.

ANTUN NADHEĐEŠI, POLJOPRIVREDNIK

Zakidaju nas na vlažnosti proizvoda

Antun Nadheđeši je rođen na Hrvatskom Majuru i voli Malu Bosnu u koju je došao živjeti 1984. godine. Bavi se ratarstvom: najviše proizvodi kukuruz, suncokret i pšenicu. Kako kaže, ima 350 jutara zemlje, što svoje, što u arendi. »Imamo naše strojeve, radimo uglavnom sami, a u sezoni upošljavamo 2-3 radnika. Najveći problem nam je kod otkupa prilikom mjerenja vlažnosti, tamo nas dosta 'zakidaju'. Rezultati mjerenja znaju biti sporni. Volio bih da ima neka inspekcija koja bi to regulirala, jer ovako imamo velike gubitke. Teško je istjerati pravdu. Također, uvjeti kredita koje nam banke daju, mogli bi biti svakako povoljniji. Kamata, na primjer, zna biti i dva posto mjesečno«, objašnjava naš sugornik napominjući kako je baviti se poljoprivredom nekad, u vrijeme zadruga, bilo bolje.

Kao prednosti Male Bosne navodi blizinu gradu, a glede poljoprivrednog poslovanja postojanje otkupnih stanica, te veterinara. »Dobro je da imamo otkupnu stanicu HV partnera. Dosta ljudi predaje proizvode tamo, i s njim imamo dobru suradnju. Čekamo plinifikaciju mjesne zajednice, posebice zbog sušare. Moj sin je također poljoprivrednik i stoga se nadam da ovaj posao ima budućnost. Kćer ide na fakultet, a vidjet ćemo gdje će se zaposliti nakon svršetka studija«, kaže Antun Nadheđeši.

ANKETA: Zašto volite Malu Bosnu?

Blaženka Marcikić, poljoprivrednica

Moja majka je iz ovoga mjesta, tu sam dolazila kod ujaka. Kasnije sam se tu i udala, te sam živeti ovdje zavljela Malu Bosnu. U principu sam zadovoljna infrastrukturom. Imamo svoje grijanje, tako da nam dovođenje plina neće puno značiti. Autobus ide redovito. Samo treba raditi i sve će biti u redu.

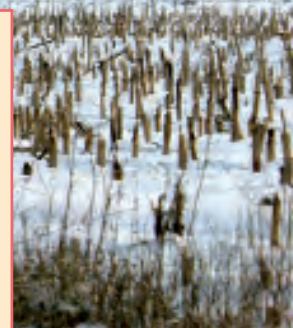
Bernadica Marinović, trgovkinja

Malu Bosnu sam zavljela vremenom. Rodom sam iz Svetozara Miletića, a tu sam se udala. Živi se mirno. Što se tiče infrastrukture, problem nam je što nemamo kanalizaciju i kablsku televiziju. Mnogi imaju primjedbu na cijenu autobusne karte. Stoji 99 dinara, a od prvoga dola, koji je kilometar niže, iznosi oko 70 dinara. Također, mislim da bi bilo dobro da imamo igralište i igraonicu za djecu.

Franjo Milanković, umirovljenik

Tu sam, u ovom djelu, »odranjen«. Imam 78 godina. Žena i ja smo se uzeli 1957. godine. Imam poljoprivrednu mirovinu, veći dio zemlje sam izdao, tri i po jutra još radim. Kako smo mi živjeli kao djeca, nakon rata, ipak je bolje. Imamo gradsku vodu i telefon. Ja sam zadovoljan.

STIPAN DULIĆ, PREDSEDNIK HUK »LAJČO BUDANOVIĆ«

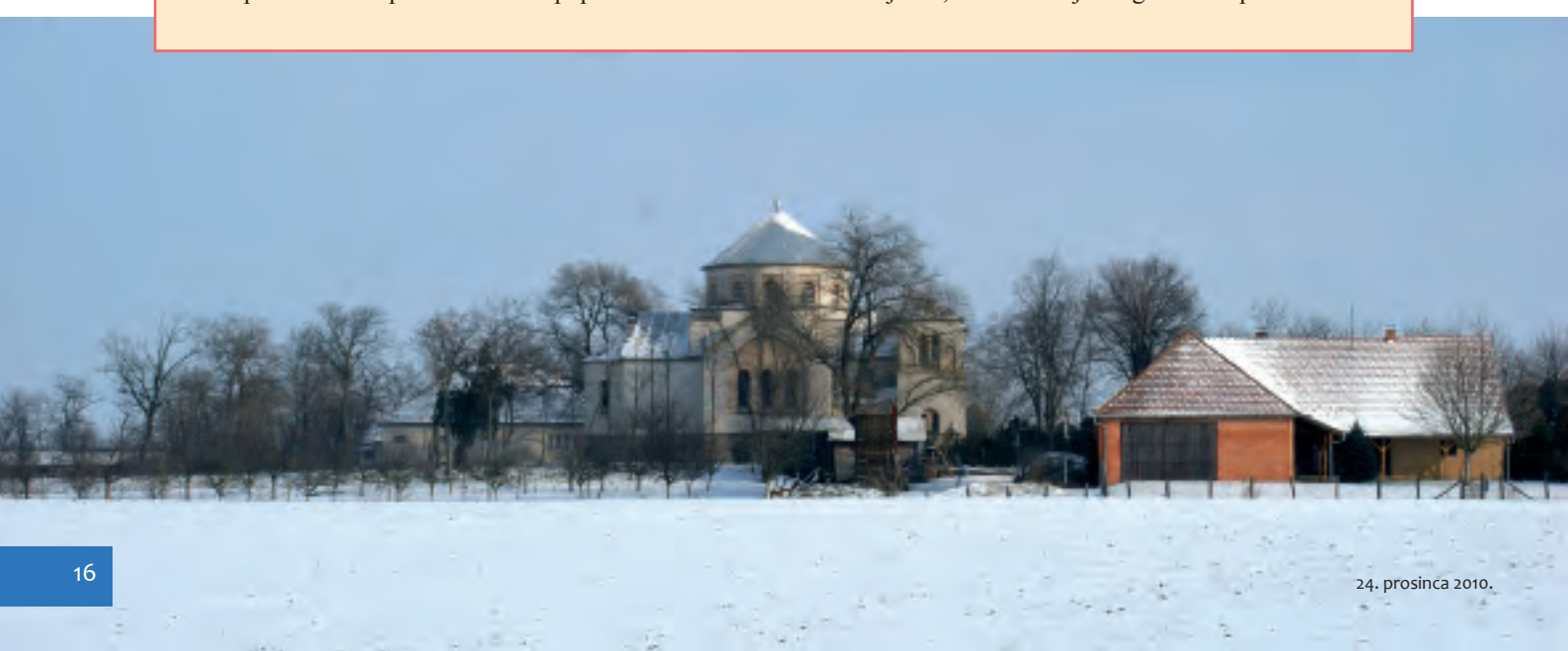
Među Hrvatima nedostaje sloge

Hrvatska udruga kulture »Lajčo Budanović« djeluje blizu devet godina i imaju četrdesetak članova. Po riječima predsjednika udruge *Stipana Dulića*, u udruzi djeluje folklorna sekcija i prateći tamburaški ansambl. »Planiramo osnovati i druge sekcije, za što su nam potrebni kompetentniji kadrovi. Sjedište Udruge je u mojoj kući, a za rad koristimo Dom kulture. Gostovali smo na folklornim susretima i drugim manifestacijama u Vojvodini, Hrvatskoj te BiH.«

Najznačajnija manifestacija im je smotra folklora »Mladost pleše«, na kojoj sudjeluju folklorna društva iz zemlje, Hrvatske te Bosne i Hercegovine, te Godišnji koncert udruge.

»Mislim da potencijala za razvijenije djelovanje naše udruge ima, i voljeli bismo svakako da nam je broj članova, posebice onih najmlađih, veći. Volio bih da smo mi Hrvati u selu više složni, to bi dalo konkretnije rezultate«, ističe Stipan Dulić.

Udruga je također aktivna i na poticanju Hrvata da koriste svoja manjinska prava. »Dio djece se školuje na hrvatskom jeziku u OŠ 'Ivan Milutinović', a od ove godine u mjesnom vrtiću postoji skupina na hrvatskom jeziku. Bili smo aktivni i oko upisa Hrvata u posebni birački popis za izbore za nacionalno vijeće«, kaže na kraju razgovora Stipan Dulić.

OBJEDINJAVANJE PONUDE DOMAĆE HRANE REGIONALNOG PODRIJETLA

Sa salaša u Europu

Subotička marketinška tvrtka »PiaR« pokrenula dva projekta, kojima će se promicati posebnost područja sjeverne Vojvodine i južne Mađarske u ugostiteljskoj i turističkoj ponudi

Srbija, a ponajviše Vojvodina, imaju iznimno velike potencijale u poljoprivredi, no to još niti izdaleka ne koriste na pravi način, pogotovo ne u izvozu. Jedan od razloga je u tome što se postojeći resursi i dalje koriste samo na razini proizvodnje sirovina, a proizvodnja poluproizvoda i proizvoda s oznakom regionalnog, odnosno zemljopisnog podrijetla tek je u povoju.

Subotička marketinška tvrtka »PiaR« iz tih je razloga pokrenula projekt kojim će se nastojati objediniti ponuda domaće hrane regionalnog podrijetla, kao gotovih proizvoda, promidžba njenih posebnosti, proizvođačima će ponuditi zamjenske kanale prodaje, te im osigurati edukaciju i pomoć u procesu zaštite i certifikacije proizvoda.

Projekt se promiče pod nazivom Regionalni brendovi domaće hrane, jedan od brendova autohtone hrane s našeg pod-

neblja zove se »Sa salaša«, a oko njega se okupljaju svi oni proizvođači hrane koja se nekada proizvodila na salašu. Tek formirani regionalni brend u postupku je zaštite, a trenutačno okuplja desetak proizvođača, među kojima su proizvođači suhomesnatih proizvoda »Ban Ban« iz Kecskeméta, rakije »Skenderova« iz istoimenog naselja kod Subotice, proizvođač sira *Stipan Vojnić* iz Tavankuta, vinarija »Čuvardić« i drugi.

Direktor agencije »PiaR« *Savo Duvnjak* predstavio je, prošlog tjedna u Vili Majur na Kelebiji, novinarima beogradskih i vojvođanskih medija spomenuti projekt, kao i projekt pod nazivom »Panonija Holiday Wizard«, kojim će se objediniti i tržištu ponuditi turističko-ugostiteljski potencijali sjeverne Vojvodine i južne Mađarske, kao specifične i po mnogo čemu jedinstvene regije.

»Mi smo u okviru brenda 'Sa salaša' do sada okupili desetak

doista ozbiljnih i jakih klijenata, a vjerujem da ćemo nakon ove promidžbe imati još bar nekoliko jakih proizvođača s ovog podneblja koji će biti spremni priču širiti dalje«, kaže *Savo Duvnjak*. »S obzirom da se ova kva hrana proizvodi u manjim količinama, ona se ne može prodavati putem velikih trgovačkih lanaca, već je potrebno stvoriti zamjenske kanale prodaje kao što su primjerice tržnice i specijalizirane prodavaonice ovakve hrane, pa kao ključnog partnera u prodaji vidimo 'Pijace Srbije' s kojima je uspostavljena suradnja.«

Pod brendom »Sa salaša« nude se proizvodi pripremljeni po tradicionalnim ovdašnjim recepturama, u zanatskim uvjetima i bez aditiva i drugih umjetnih dodataka, uz stalnu kontrolu kvalitete: kozji sir, vina, rakije (dunja, kajsija, kruška, jabuka), kuhana rajčica, pekmez od šljiva, kajsije i dunje, kiseli krastavci, paprika punjena kupusom, suhomesnati proizvodi od mangulice itd. »PiaR« je izradio idejne skice vizualanog identiteta kompletnog projekta, kao i logo, web portal (www.domacahrana.rs) i promidžbene materijale, a u tijeku je formiranje klastera pravnih i fizičkih

osoba okupljenih pod brendom »Sa salaša«

Kad je riječ o objedinjavanju turističko-ugostiteljskih mogućnosti sjeverne Vojvodine i južne Mađarske, idejni tvorci projekta »Panonija Holiday Wizard« oslanjaju se na internet kao najefikasnije i najjeftinije sredstvo promidžbe.

»Klikom na sajtu gost će iz svoje kuće moći isplanirati svaki sat svog boravka u ovoj regiji, dakle u ovom dijelu Vojvodine i južnom dijelu Mađarske, uz niz preporuka koje će mu biti ponuđene glede ugostiteljskih, hotelijerskih i drugih ponuda. Kada sadržaj svog odmora budući gost sam osmisli, šalje ga mailom, a administrator web portala informaciju prosljeđuje organizatoru koji priprema boravak gosta u skladu s njegovim zahtjevima. Web portal će biti postavljen na već registrirane adrese www.panoniaholidaywizard.com i www.kreirajodmor.rs. Konkretno, svatko iz svog doma preko interneta može odrediti gdje će boraviti, u kakvom smještaju, gdje će, što i kad ručati, večerati, i kako će i gdje provoditi vrijeme, a sve ovisno osobnim željama i mogućnostima.«

Z. Perušić

PREDSTAVNICI NACIONALNE MREŽE RURALNOG RAZVOJA NA STUDIJSKOM PUTOVANJU U POLJSKOJ

Iskustva iz EU dragocjena za Srbiju

Asocijacija za razvoj Ibarske doline »IDA« iz Kraljeva započela je, po natječaju EU, projekt pod nazivom »Ruralnet«, te organizirala studijsko putovanje u Poljsku za predstavnike članica Nacionalne mreže ruralnog razvoja, utemeljene 2009. godi-

ne. Nacionalnu mrežu ruralnog razvoja čini 15 organizacija iz Srbije koje su aktivne u sektoru ruralnog razvoja.

Studijsko putovanje organizirano je s ciljem da organizacije civilnog društva iz Srbije uspostave dijalog s članovima Poljskog ruralnog foruma, kao

i upoznavanje primjera dobre prakse iz EU. Osim toga, sudionici su upoznali i način rada Lokalnih akcijskih grupa u više poljskih gradova. Aktivnosti ovih grupa provode se u okviru Leader pristupa EU, koji lokalnim zajednicama omogućava povezivanje interesa kroz parti-

cipacijsko planiranje na lokalnoj razini, određivanjem prioriteta za financiranje iz EU. Na temeljima informacija iz Poljske, sudionici putovanja stekli su mogućnost u svom selu i općini primijeniti iskustava iz EU.

Regionalni centar za ruralni razvoj Subotica

Radovi stoje, čekaju se papiri ili proljeće

Fond financira samo iznos od 312,5 milijuna dinara, od toga je do sada potrošeno nekih 180 milijuna dinara, a preostali dio radova nije ugovoren zato što nije pristigla dokumentacija na temelju koje bi poslovi s izvođačem mogli biti ugovoreni, kaže zamjenik direktora Fonda Imre Kern

»Neću raspravljati preko novinara ni s kim, samo kažem da nismo dobili adekvatne predmjere na temelju kojih bismo mogli ugovoriti četvrtu fazu nastavka izgradnje Narodnog kazališta, za što imamo osiguranih 52 milijuna dinara. Osobno sam pričao s ljudima koji su u ime grada zaduženi to koordinirati, oni su obećali – ali nismo dobili«, kaže zamjenik direktora Fonda za kapitalna ulaganja AP Vojvodine Imre Kern.

isplatili do sada izvedeni radovi na objektu i kako bi bio raspisan tender za izvođački projekt za nastavak radova. »Kredit je podignut nakon što sam najavio da će stati radovi, premda do toga uopće nije trebalo doći budući da je novac ne samo bio obećan, nego su u Fondu donesene sve potrebne odluke. Međutim, nikada se prije nisam susreo s tolikom količinom cjeplaćenja kao u Fondu, kada je ova investicija u pitanju. Tvrdim da iza toga stoji Savez vojvo-

mo informaciju o tome, jer dokumentacija nije stigla. Na stručnjacima je sada da kažu dozvoljavaju li uvođenje izvođača u posao za ugovorene poslove na sanaciji starog zaštićenog dijela objekta. Stručnjaci moraju procijeniti mogu li se u uvjetima zime izvoditi radovi ili ne, mi nemamo ništa protiv da se izvede ako ima tehničkih uvjeta, a ako nema uvjeta s radovima će se nastaviti na proljeće«, kaže Kern.

Kada je riječ o financijskom dijelu, Imre Kern ističe kako

u kakvom je statusu ta javna nabava. Preostali dio radova nije ugovoren zato što nemamo dokumentaciju na temelju koje bismo mogli ugovoriti poslove s izvođačem«, rekao je Kern.

On nije želio reći tko će sljedeće godine preuzeti financiranje izgradnje, a na pitanje postoji li opasnost da projekt dođe u krizu ili vakuum, budući da predstoji faza kada treba nabavljati scensku opremu, Kern je kratko rekao – »Nismo mi više financi- jeri za Narodno kazalište«.

Što se tiče ostalih subotičkih projekata, u sljedećoj godini iz Fonda za kapitalna ulaganja bit će izdvojeno 600 milijuna dinara među kojima su prioriteti financiranje završetka adaptacije Dječjeg kazališta i bazena u Dudovoj šumi. Kern je rekao kako je do kašnjenja radova na Dječjem kazalištu također došlo zbog problema s tehničkom dokumentacijom, jer se ispostavilo da za objekt ne postoji protupožarna suglasnost, te je morala biti urađena i rekonstrukcija cjelokupne protupožarne mreže u zgradi Jadrana. Kada je, pak, riječ o Sportsko- rekreacijskom centru u Dudovoj šumi, Kern je rekao kako Fond ima velike dugove prema poduzeću »Dijagonala«, koje je izvođač na nekoliko velikih objekata u Vojvodini, te da je to razriješeno time što je tvrtka uvrštena u financiranje preko dugoročnog kredita Vlade RS i AP Vojvodine. Inače, u protekle tri i pol godine, od kako radi Fond za kapitalna ulaganja AP Vojvodine, u Subotici je odobreno ukupno 102 projekta u vrijednosti od 4,15 milijardi dinara, a u Vojvodini 1468 projekata u ukupnom iznosu od 68,77 milijardi dinara.

S. Mamužić

Imre Kern

On je tako odgovorio na našu molbu da prokomentira nedavnu izjavu predsjednika Upravnog odbora Narodnog kazališta Józsefa Kasza, danu Politici, u kojoj je naveo kako svi kojima bi to bila ugovorna obveza, od republike preko pokrajine do grada, ne pokazuju niti volju niti interes za uredno financiranje izgradnje, te izravno optužio Kerna za blokiranje procedure. Kasza je također ustvrdio kako je Fond za kapitalna ulaganja Vojvodine morao podići kredit na 200 milijuna dinara kako bi se

đanskih Mađara, njegov lider István Pászor i Imre Kern, kao predstavnik stranke u Fondu«, ustvrdio je Kasza.

Kern, pak, kaže kako je potez na koordinacijskoj grupi, a ne na Fondu, te da Narodno kazalište, kao investitor, u posljednja dva mjeseca nije provelo javnu nabavu.

»Narodnom kazalištu smo dali odobrenje 28. listopada da provedu javne nabave za neurađene projekte. Nemamo informaciju u kojoj je fazi taj tender, ne kažem da nije završen ali nema-

Fond za kapitalna ulaganja završava financiranje Narodnog kazališta, odnosno da za sljedeću godinu nema novih ugovora.

»Što se tiče Narodnog kazališta treba znati kako Fond financira samo iznos od 312,5 milijuna dinara. Od toga je do sada potrošeno nekih 180 milijuna dinara, ostalo praktički čeka na realizaciju. Za završetak projektne dokumentacije u Fondu je izdvojeno 48,5 milijuna dinara, za taj dio dana je suglasnost investitoru da provede javnu nabavu, ali nemamo informaciju

Crveni kontejneri u svim ljekarnama

Da bi životni okoliš poštedjeli negativnog djelovanja različitih medikamenata, farmaceuti preporučuju da se svi lijekovi kojima je istekao rok trajanja ili više nisu potrebni, vrate u ljekarnu i centralizirano skladište do trenutka sigurnog uništenja *
Kontejneri za odlaganje farmaceutskog otpada postavljeni su u svim ograncima Apoteke Subotica u gradu i okolnim naseljima

Proizvodi namijenjeni da nas liječe, nepravilnim rukovanjem, suprotno cilju, mogu nanijeti i velike štete ako njihovi sastojci dospiju u tlo, vodu ili u zrak. »Kojim god pogrešnim putem, nepotrebni i štetni sastojci time će završiti na trpezi i u ljudskom organizmu«, u najkraćem objašnjava glavna farmaceutska tehničarka Apoteke Subotica i predsjednica Tima za ekološko-farmaceutske poslove u ovoj ustanovi *Sonja Vidović*. A pravilno uklanjanje lijekova podrazumijeva sigurno skladištenje, a onda i njihovo uništavanje na stručan način.

Da bi se lijekovi kojima je istekao rok trajanja ili se više ne koriste pravilno uklonili iz kućanstava, Apoteka Subotica pokrenula je u studenom jedinstven projekt u zemlji postavljanjem kontejnera za odlaganje farmaceutskog otpada. Kontejneri crvene boje (boje propisane zakonskim odredbama) postavljeni su u svih 20 ogranaka u gradu i okolnim naseljima. Očito je i građanima bio potreban ovakav putokaz, jer je u ranijim ovogodišnjim aktivnostima Apoteke, i sada postavljanjem kontejnera koji će stalno biti u ograncima, u 2010. godini prikupljeno 640 kilograma farmaceutskog otpada. Moglo se dogoditi da ista količina bude »isporučena« i u okruženje, i napravi štete za nas i buduće generacije, štete koje uglavnom nismo dovoljno svjesni.

DUGO ČUVANI LIJEKOVI

»Ljekarne su u obvezi prikupljati farmaceutski otpad od građana, odnosno lijekove s isteklim rokom trajanja. Takva obveza je zakonom regulirana, mi smo je poštovali i preuzimali od gra-

đana farmaceutski otpad koji su donosili, ali smo posljednje tri godine intenzivirali različite aktivnosti kako bismo informirali građane kako postupiti s lijekovima kojima je istekao rok trajanja ili se više ne koriste, i to obavješćavanjem, anketiranjem, promocijom ovog segmenta rada na trgu, i sada, postavljanjem kontejnera u ograncima«, kaže *Sonja Vidović* o nastojanjima ustanove da se građani obavijeste o jedinom pravom postupku uklanjanja nepotreb-

se ovakvim aktivnostima, zato smo ih intenzivirali kako bi se farmaceutski otpad odstranio iz kućanstava.

Za Dan ekologije napravili smo akciju na središnjem gradskom trgu i promovirali ovaj dio naših usluga pozivajući građane da farmaceutski otpad iz kućanstava donesu u naše kontejnere. Za tri sata na trgu prikupljeno je 50 kilograma lijekova, a da je među kutijicama bilo i onih s rokom uporabe koji je istekao još 1978. godine, kao i

nih lijekova iz svojih domova.

Istraživanjem Apoteke Subotica u dva navrata, prošle i ove godine, obuhvaćeno je 550 građana koji su upitani kako postupaju s lijekovima, kontroliraju li robove trajanja, kako ih čuvaju, kontroliraju li sanitetski materijal u svojim auto-apotekama, i što rade s lijekovima kojima je istekao rok upotrebe ili ih više ne koriste. »Potvrđeno je ono što smo i pretpostavljali, da je velika količina farmaceutskog otpada kod građana. Svijest Subotičana je na visokoj razini da se takvo stanje promijeni i voljni su odazvati

lijeikova koje su građani dobili iz raznih humanitarnih pošiljki prethodnih godina«, kaže *Sonja Vidović* o proteklm aktivnostima Apoteke Subotica.

U provedenim anketama mnogi su Subotičani odgovorili kako lijekove čuvaju i nakon isteka roka jer im je žao bacati ih, a ako ih i bace da to čine u kanalizaciju, kontejnere, a u seoskim sredinama i u poljske toalete, smatrajući da će time nanijeti najmanje štete. »Na svaki od tih načina lijek dopije u okoliš, a to nije dobro«, naglašava *Vidović*.

ŠTO (NE) ZNAMO

Sve lijekove je nakon isteka roka uporabe neophodno ukloniti na odgovarajući način, jer neki od njih mogu nanijeti vremenom veliku štetu okruženju, kao što to čine antibiotici, citostatiki, dezinficijensi...

»Antibiotici nanose štetu okolišu jer uništavaju dobre bakterije na mjestu gdje su bačeni, a prave i uvjete za stvaranje novih izazivača bolesti. Lijekovi kojima je istekao rok moraju se na stručan način uništiti, a to je donošenjem u apoteku gdje se razvrstavaju na opasan i neopasan farmaceutski otpad. Opasan farmaceutski otpad potrebno je uništiti spaljivanjem u specijalnim pećima gdje su postavljeni takvi filtri da se ne šteti okolišu. Takvih peći za sada nema u Srbiji, postoji mogućnost i dogovori su u tijeku da se farmaceutski otpad izvozi u Mađarsku, gdje u Segedinu postoji spalionica za lijekove. Za sada je farmaceutski otpad koji je preuzet od građana i humanitarnih organizacija zato da ne bi završio u okolišu, razvrstan i na adekvatan način je lagerovan i čuvan u središnjem skladištu.«

Kontejneri u svim ograncima postavljeni u studenom, služe u istu svrhu – da nepotrebni lijekovi ne dospiju u okoliš, odnosno, da se građani potaknu da ih donesu u apoteku, jer je to siguran, jednostavan i jedini pravilan način da ih uklone iz svog kućanstva. Kontejneri za prikupljanje farmaceutskog otpada su od općeg dobra i interesa, a Apoteka Subotica je u ovakav potez uložila vlastita sredstva i stručnost. Sada, potaknuti pionirskim projektom subotičke ustanove za iskustva zovu i iz drugih gradova.

K. Korponaić

INCIDENT NA MAKOVOJ SEDMICI

Polila se bezinom ispred azila za pse

Briga o psima lualicama skoro se pretvorila u incident kada se *Branka Bojanin*, predsjednica Društva za zaštitu životinja »Prijatelj«, polila benzinom i pokušala se zapaliti pred vratima azila na Makovoj Sedmici. Pripadnici policije su je spriječili u tome i nakon toga je odveli u Hitnu pomoć.

Društvo za zaštitu životinja »Prijatelj« najavilo je da će u utorak u podne na ulicu pustiti 700 pasa jer više nemaju novca skrbiti za njih, a gradska ih uprava odbija financirati. Lokalna uprava je upozorila Društvo da bi puštanje pasa na ulicu predstavljalo opasnost po sigurnost građana, te da grad ne može iz proračuna pokrivati troškove tog azila jer već izdvaja za gradski azil. Članica Gradskog vijeća zadužena za komunalno područje *Suzana Dulić* rekla je kako je grad ponudio preuzeti pse i smjestiti ih u azil JKP »Čistoće i zelenila«, ali je Društvo to odbilo tražeći novac. Što će se dalje događati sa 700 pasa u azilu, tko i kako će o njima brinuti ostalo je nepoznanica, a iz Uprave za veterinu najavljuju kako će pratiti situaciju na terenu, te da su sve državne službe spremne reagirati i preuzeti pse ukoliko ih Društvo »Prijatelj« odluči pustiti na ulicu.

SJEDNICA GRADSKOG VIJEĆA

Sedam novih direktora

Gradsko vijeće usvojilo je imenovanje sedam novih direktora ili vršitelja dužnosti u javnim poduzećima i ustanovama pod ingerencijom lokalne samouprave. Za direktore javnih komunalnih poduzeća »Subotica-plin« i »Privredno-tehnološki parkovi« imenovani su *Grgo Horvacki* i *Branko Guslov*, za direktoricu Dječjeg kazališta imenovana je dosadašnja vršiteljica dužnosti *Marta Aroksalaši-Stamenković*, dok su za vršitelje dužnosti direktora JKP-a »Parking«, Centra za socijalni rad i Zoološkog vrta imenovani *Milorad Slijepčević*, *Milutin Blažić* i *Helena Saghmaister*. Gradsko vijeće je skupštini osnivača uputilo prijedlog da za direktora d.o.o. za upravljanje razvojem turističkog prostora »Park Palić« imenuje *Gorana Gabrića*.

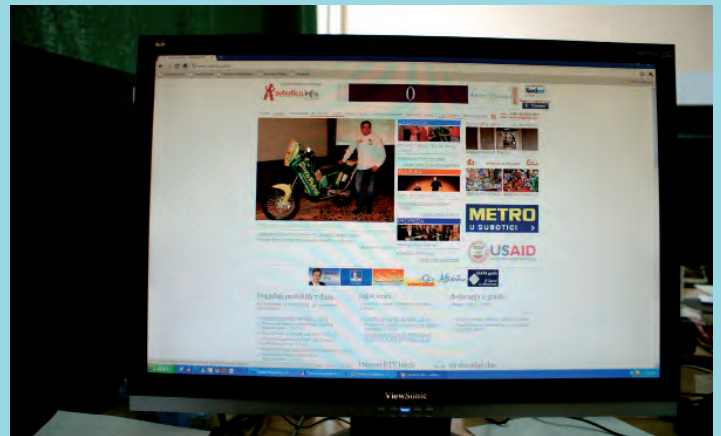
Članovi Gradskog vijeća su na sjednici održanoj u srijedu, 15. prosinca, donijeli odluku o obrazovanju Proračunskog fonda za unapređenje sigurnosti prometa. Fond će raspolagati s 30 posto sredstava od naplate prometnih kazni na teritoriju lokalne samouprave, od čega će 50 posto biti korišteno za popravak prometne infrastrukture. Osnivanje Gradskog kulturnog centra »Danilo Kiš« odgođeno je za godinu dana, tako će ova institucija početi s radom od 1. siječnja 2012. godine, a obrazloženje odluke bilo

je da se nisu stekli prostorno-tehnički uvjeti za rad ove ustanove. Gradsko vijeće također je usvojilo odluku o obrazovanju Proračunskog fonda za unapređenje poljoprivredne proizvodnje na teritoriju Grada, koji će biti financiran sredstvima Ministarstva poljoprivrede, proračuna Grada i iz ostalih prihoda.

PHOTONINO OBILJEŽIO 11. GODIŠNJICU INTERNETSKJE STRANICE

Sajt s preko 2000 posjetitelja dnevno

Najpopularniji subotički internetski sajt www.photonino.com, odnosno www.subotica.info, obilježio je 11. godišnjicu postojanja. Ova internetska stranica, te 1999. prvobitno zamišljena kao medij koji će fotografijama bilježiti noćni život i tulume u gradu, vremenom se razvio u informativni sajt koji donosi kompletne informacije o većini zbivanja u gradu. Sajt je ujedno i arhiva događanja, sa slobodnim pristupom kompletnoj povijesti i pretrazi tijekom ovih 11 godina.

»Dnevno imamo preko 2000 ulazaka na sajt i time sam prilično zadovoljan«, kaže vlasnik sajta *Nikola Tumbas*. »Kao što smo se nakon izvjesnog vremena s fotografije proširili i na pisanu informaciju, tako u budućnosti planiramo i sve brojnije snimanje događaja video kamerom, odnosno postavljanje video zapisa na sajt kako bismo posjetiteljima, uz informaciju, pružili i živu sliku onoga što se događa. U posljednje dvije godine postavili smo preko 1200 video priloga.«

Od početka se sajt stalno razvijao, uvodio nove servise i okupljao suradnike, te danas ima 11.000 registriranih korisnika, gotovo 500.000 fotografija i preko 10.000 članaka u arhivi. Kako i piše na Photonininoj stranici, riječ je o sajtu koji nije konkretno ni javni, ni korporacijski, ni fondacijski, ali se trudi biti prisutan i surađivati sa svim sektorima, ustanovama i institucijama u gradu.

Obilježavanje obljetnice održano je prošlog četvrtka u subotičkoj pizzeriji »Denis«, uz nazočnost brojnih kolega novinara i gradskih čelnika.

Z. P.

Štrajk u »Medoproduktu«

Već drugi tjedan većina radnika tavankutskog »Medoprodukta« štrajka zbog neisplaćenih plaća od listopada i neplaćenih doprinosa u posljednje tri godine. U tvrtki nema sirovina niti ozbiljne proizvodnje, a vlasnika Živojina Đorđevića, kažu radnici, nitko nije vidio od kolovoza. Trenutačno nitko ne zna dokle će trajati štrajk, vodstvo tvrtke obećava zaostale plaće, koje su inače minimalne i iznose u prosjeku oko 10 tisuća dinara. Radnici vjeruju da su prepušteni sebi samima budući da država niti poslije tri godine kršenja obveza poslodavca da uplaćuje doprinose, još nije reagirala.

Salford prodaje i subotičku Mlekaru

Investicijski fond »Salford« najavio je kako će u sljedeće dvije godine prodati sve kompanije koje posjeduje u Srbiji: Imlek, Mlekaru Subotica, Bambi Banat i Knjaz Miloš. Stručnjaci procjenjuju da će kupca najlakše naći Mlekara Subotica. Namjera Salforda da proda tvrtke mogla se vidjeti i iz rasta cijena dionica Imleka. S 1650 dinara po dionici krajem studenog, vrijednost dionice je tijekom prosinca povećana na oko 2300 dinara. Time je tržišna vrijednost Imleka uvećana za 200 milijuna eura, pišu mediji. Stručnjaci procjenjuju da će Salford prodati prvo manju subotičku Mlekaru, jer u slučaju da najprije proda veću mljekaru, za manju bi bio mnogo manji interes.

Više novca za Radio Suboticu

Povjerenstvo za informiranje Skupštine grada prihvatilo je prijedlog vijećnika Saveza vojvođanskih Mađara i donijelo zaključak da sljedeće godine iz proračuna grada Radio Subotici budu povećana sredstva za 3 milijuna dinara u odnosu na ovu godinu, piše u priopćenju SVM-a. Sjednici gradskog povjerenstva prisustvovao je i direktor Radio Subotice *Toni Bedalov*, a bilo je riječi o ovogodišnjem radu i teškom materijalnom položaju ove medijske kuće, koja nema dovoljno sredstava za isplatu honorara svojim suradnicima. SVM podsjeća kako je svibnja ove godine isto povjerenstvo usvojilo prijedlog da se ovogodišnji proračun radija poveća za 3 milijuna, ali ta odluka nije realizirana od strane vodećih struktura lokalne samouprave.

Natječaj Pronatalitetnog fonda

Upravni odbor Stambeno-kreditnog pronatalitetnog fonda Grada Subotice na sjednici održanoj 17. prosinca donio je odluku o raspisivanju natječaja za formiranje rang liste Stambeno-kreditnog pronatalitetnog fonda Grada Subotice za dodjelu sredstava za osiguravanje sudjelovanja za bankarski stambeni kredit i za poboljšanje uvjeta stanovanja. Podnositelji će udio za bankarski kredit moći ostvariti kod EFG Eurobank AD Beograd i NLB banke AD Beograd, s kojima Fond ima poslovnu suradnju. Natječaj će biti objavljen u listu »Subotičke novine« i »Magyar Szó« i u »Službenom listu Grada Subotice« kao i na web-sajtu Grada (www.subotica.rs) i Fonda (www.pronatal.net) i bit će otvoren do 28. veljače 2011. godine.

Naplata parkiranja

JKP »Parking« Subotica obavještava građane da se u vrijeme Božićnih blagdana, u petak 24. prosinca, naplata i kontrola parkiranja obavlja do 15 sati. Sljedećeg dana, u subotu 25. prosinca, u prvoj (crvenoj), drugoj (žutoj), četvrtoj (plavoj), petoj (bijeloj) i šestoj (narančastoj) zoni neće biti naplate i kontrole parkirališnih mjesta, dok će se istog dana u trećoj – zelenoj zoni kod tržnog centra Mali Bajmok i sedmoj – ljubičastoj zoni na parkiralištu oko Mlječne tržnice, naplaćivati parkiranje.

Tijekom novogodišnjih blagdana i pravoslavnog Božića, 31. prosinca i 6. siječnja, naplata i kontrola parkiranja će se obavljati do 15 sati, a 1., 2., 3. i 7. siječnja nema naplate niti kontrole parkiranja na cijelom teritoriju grada.

Novogodišnja noć na klizalištu

JKP »Stadion« omogućit će građanima da dočekaju Novu 2011. godinu na gradskom klizalištu uz, kako najjavljaju iz ovog poduzeća, dobru glazbu i prikladan program. Program će biti organiziran od 21 do jednog sata iza ponoći, a cijena dočeka će biti 300 dinara uz ponoćni šampanjac i prikladnu zakusku.

Za vrijeme božićnih i novogodišnjih blagdana radno vrijeme klizališta je: u petak, 24. prosinca, od 10 do 12 sati i od 18 do 20 sati; u subotu, 25. prosinca, od 10 do 12 sati, zatim od 15 do 17, od 18 do 20 i od 21 do 24 sata; u petak, 31. prosinca, od 10 do 12 i od 17 do 19 sati, a od 21 počinje program dočeka Nove godine. Klizalište neće raditi 1. i 2. siječnja.

Doček na trgu

Doček Nove 2011. i ove će godine biti organiziran na gradskom trgu, ali u nešto skromnijem obujmu. »Ove smo godine napravili jedan drugačiji koncept dočeka kako bismo se prilagodili financijskim okvirima s kojima raspoložemo, pa će zbog toga *Dušan Svilar* pjevati od 23 sata do jedan sat iza ponoći. Pozivam Subotičane da dođu i zajedno dočekaju Novu godinu nadajući se dobrom provodu. Siguran sam da će Dušan ugrijati sugrađane na minusu koji očekujemo u novogodišnjoj noći«, najavio je gradonačelnik Subotice *Saša Vučinić*.

Iz gradskog proračuna za doček će biti izdvojeno 1,2 milijuna dinara, rekao je koordinator novogodišnjeg dočeka i direktor Radio Subotice *Toni Bedalov*.

»Program će trajati od 22 do jedan sat poslije ponoći. Od 22 do 23 sata s računala će se emitirati svjetski pop-rock hitovi kao zagrijavanje, a potom će do jedan sat poslije ponoći pjevati Dušan Svilar. Prekid će biti u ponoć kada će biti pušten valcer 'Na lijepom plavom Dunavu', kao što je to bio običaj i prijašnjih godina, te petominutni vatromet. Sigurnost je najvažnija za doček Nove godine, pa će trg biti ograđen, zabranjen će biti unos petardi i staklenih boca«, istaknuo je Bedalov.

U ograđenoj zoni na središnjem gradskom trgu Subotičanima će biti ponuđeno kuhano vino, rakija, čaj i voda po pristupačnim cijenama.

ZSOMBOR SZABÓ

CRTICE IZ POVIJESTI NASELJA BAČKE U SREDNJEM VIJEKU

NOVA KNJIGA

ZSOMBOR SZABÓ, CRTICE IZ POVIJESTI NASELJA BAČKE U SREDNJEM VIJEKU

Nakladom NIU »Hrvatska riječ« objavljena je knjiga Zsombora Szabóa »Crtice iz povijesti naselja Bačke u srednjem vijeku«. Ova je knjiga plod višegodišnjeg proučavanja nastanka i razvoja naselja i gradova na prostoru današnje Vojvodine. Sam autor u pogovoru navodi: »Crtice ... su rezultat uočene praznine u znanstvenim istraživanjima koja se bave srednjim vijekom, naročito na polju urbanog razvoja. Razloga ovome ima više: pisani dokumenti koji se odnose na srednji vijek uglavnom se nalaze u arhivima Republike Mađarske, dok su arheološka nalazišta ili ruine nekadašnjih građevina u Republici Srbiji. Težnja ove knjige je da poveže pisane dokumente i materijalne ostatke.«

Knjiga se može kupiti u subotičkim knjižarama: »Danilo Kiš«, »Školska knjiga« i »Limbus«, po cijeni od 400 dinara.

U SONTI PREDSTAVLJENA NIU »HRVATSKA RIJEČ«

Za budućnost postoji samo zapisano

Željeli bismo da se naš tjednik čita u svakoj hrvatskoj kući, rekla je odgovorna urednica tjednika Jasminka Dulić

Niz predstavljanja NIU »Hrvatska riječ« i monografije »Povijest bunjevačkih i šokačkih Hrvata« autora dr. Matije Evetovića nastavljen je u petak, 17. prosinca, u Sonti, u prostorijama mjesne knjižnice i čitaonice. Osim izdanja ove ustanove, okupljenim štovateljima lijepoga izričaja predstavljen je i rad domaćina i suorganizatora promocije, članova literarne sekcije »Tin« Kulturno-prosvjetne zajednice Hrvata »Šokadija«.

Hrcko i Kužiš, koji izlaze mjesečno, a još i u svakom broju tjednika postoje strane posvećene upravo ovoj kategoriji čitatelja. Ponosni smo i na 39 knjiga, tiskanih od 2005. godine do danas u nakladi naše ustanove. Osobito me raduje što je među našim izdanjima i knjiga vaše sumještanke Ruže Silađev 'Divani iz Sonte', pisana izvornom šokačkom ikavicom. Želim vas obavijestiti da se i u bliskoj budućnosti možete nadati novim naslovima vaših sumještana«, rekao

tivnost, ukoliko nisu medijski adekvatno pokrivena, nakon izvjesnog vremena će biti zaboravljena. Za budućnost postoji samo ono što je zapisano, pa će tako kroz nekoliko desetljeća tragovi o današnjim zbivanjima ostati samo u arhivama medija i u knjigama. Zbivanja u vašem mjestu, pa i u cijelom Podunavlju, u našem listu su dobro popraćena, zahvaljujući vrlo solidnim aktivnostima dopisničke mreže s ovih prostora«, rekao je između ostaloga Davor Bašić Palković.

U odsustvu urednika nakladničke djelatnosti NIU »Hrvatska riječ« Milovana Mikovića, o tiskanim knjigama govorio je, s posebnim osvrtom na monografiju »Kulturna povijest bunjevačkih i šokačkih Hrvata« autora dr. Matije Evetovića, direktor Ivan Karan. Podsjetio je nazočne na doseljavanja Hrvata u bačko Podunavlje tijekom XVII. i XVIII. stoljeća, te govorio o prikupljenim i obrađenim materijalima u ovoj monografiji, u kojoj je autor uspio na znanstvenoj podlozi uobličiti spoznaju o svom narodu. Rad članova literarne sekcije »Tin« KPZH »Šokadija« predstavio je Ivan Andrašić.

K. P.

Predstavljajući Jasminka Dulić, Ivan Karan, Davor Bašić Palković i mlada voditeljica Sanja Andrašić

Goste iz Subotice: direktora ustanove Ivana Karana, odgovornu urednicu tjednika Jasminku Dulić i urednika kulturne rubrike Davora Bašića Palkovića, te nazočne zaljubljenike u pisanu riječ, među kojima su bili i direktorica Narodne biblioteke Apatin Branka Vejin, te predsjednik Savjeta i tajnica MZ Sonta Igor Jakšić i Renata Kuruc, pozdravila je mlada Sanja Andrašić, koja je uspješno debitirala u ulozi voditelja jedne manifestacije.

U SVAKOJ OBITELJI

O najnovijim zbivanjima glede ostvarivanje manjinskih prava pripadnika hrvatske nacionalne zajednice na ovim prostorima, te o problemima vezanim uz informiranje na hrvatskom jeziku, osobito putem elektroničkih medija, te o radu Novinsko-izdavačke ustanove »Hrvatska riječ« govorio je direktor Ivan Karan.

»Pored tjednika Hrvatska riječ, s kojim želimo ući u svaku obitelj hrvatske nacionalne zajednice, veliku pozornost posvetili smo djeci i mladima, koji su naša budućnost. Njima smo namijenili naše podlistke

je između ostaloga Ivan Karan. Odgovorna urednica Jasminka Dulić govorila je o uredničkoj koncepciji i tehničkoj opremljenosti tjednika Hrvatska riječ.

»Naša tiraža je 1500 primjeraka i s tim se ne smijemo zadovoljiti. Imamo solidnu mrežu dopisništava, pa pokrivamo većinu tema zanimljivih našim sadašnjim i potencijalnim čitateljima na prostorima na kojima u zamjetnijem broju žive naši sunarodnjaci. Među manjinskim glasilima tehnički smo najkvalitetnije opremljeni, pa ipak, u odnosu na druge manjinske listove, Hrvatska riječ se malo čita. Mislim da je uzrok tome naša još uvijek nedovoljno izgrađena nacionalna svijest, koja rezultira ravnodušnošću i slabom navikom čitanja«, rekla je Jasminka Dulić.

O NOVINAMA I KNJIGAMA

O svojem djelokrugu rada govorio je urednik rubrike kultura Davor Bašić Palković.

»Sve što radimo, ima osobitu težinu ukoliko o tome ostavimo i pisanoga traga. Sva zbivanja u kulturi, bez obzira na njihovu kvalitetu, bez obzira na scensku atrak-

Vicai Optika

* 24000 Subotica, Vladimira Nazora 8 *

* Tel.: 024/521 100, 064 00 777 40 *

* Kompjutorski pregled i provjera vida *

* Leća: s dioptrijom i u boji *

* Brza nabava specijalnih stakala i kvalitetna ugradnja istih *

* Odloženo plaćanje umirovljenicima *

* Sindikalni krediti *

* Mogućnosti plaćanja: karticom, čekovima građana, virmanska uplata, gotovina *

* Radno vrijeme: 8-12, 17-19
Subota: 9-12 *

PREDSTAVNICE GENERALNOG KONZULATA RH U SUBOTICI POSJETILE GRADSKI MUZEJ U SOMBORU

Najavljena suradnja s muzejom iz Vinkovaca

Unapređenje međumuzejske suradnje između Republike Srbije i Republike Hrvatske bila je glavna tema razgovora prigodom posjeta generalne konzulice RH u Subotici *Ljerke Aljbeg* i konzulice savjetnice *Vesne Njikoš Pečkaj* Gradskom muzeju u Somboru. Tijekom ovog radnog posjeta u petak, 17. prosinca, dogovoreno je da se početkom sljedeće godine potpiše ugovor o suradnji između

Gradskog muzeja u Vinkovcima i Gradskog muzeja u Somboru. Gošće iz Generalnog konzulata imale su prigodu pogledati stalni postav Gradskog muzeja i upoznati kulturno naslijeđe zapadnobačke regije i grada Sombora.

Z. G.

PREDSTAVNICE FORUMA ŽENA DSHV-A IZ SOMBORA POSJETILE DOM ZA NJEGU STARIH OSOBA

Ništa bez ljubavi

Predstavnice Foruma žena DSHV-a iz Sombora *Jelena Nikolić* i *Miljenka Dimitrijević* posjetile su u četvrtak, 16. prosinca, Dom za njegu starih osoba na Apatinskom putu, te su kao i prošle godine šticienicima doma uručile prigodne darove i poželjele im sretno božićne blagdane. Upravnik doma *Goran Basta* zahvalio je na ukazanoj pažnji i upoznao članice Foruma žena s osobljem i šticienicima s kojima su ove žene razmijenile po koju riječ.

»Trenutačno u našem domu imamo oko 180 korisnika. Zahvalan sam na ukazanoj pažnji i posjetu članica Foruma DSHV-a, koja je postala već tradicionalna, a ovom prigodom želim čestitati Božić i poželjeti sve najbolje – onako kako Bog zapovijeda«, poželio je upravnik doma koji nam je rekao kako ta ustanova organizira razne kulturno-umjetničke manifestacije i likovne kolonije, a održava i stalnu suradnju s različitim udrugama. Goran Basta kaže kako je ljubav najbitniji čimbenik u njegovanju starih i bolesnih, tako da i sam kadar doma samo s ljubavlju i pažnjom može iskreno raditi ovaj posao.

Predstavnice Foruma DSHV-a obišle su sve sobe u ovoj ustanovi, porazgovarale sa starima iz kojih govore različite sudbine, priče i sjećanja, koje još uvijek ovi ljudi živo čuvaju i u svojoj trećoj dobi, ali govorile su i suze – više od riječi.

Z. G.

SURADNJA OSNOVNIH ŠKOLA »MATIJA GUBEC« IZ TAVANKUTA I »JAGODNJAK« IZ JAGODNJAKA

Zajednički u projekt

OŠ »Matija Gubec« iz Tavankuta je 15. prosinca bila domaćinom predstavnicima OŠ »Jagodnjak« iz Republike Hrvatske, koji su izrazili želju za suradnjom dviju škola. Suradnja će se ostvarivati u okviru IPA projekta čiji je pokrovitelj Europska Unija. Cilj IPA projekta je ostvarivanje prekogranične suradnje između Republike Hrvatske i Republike Srbije, u cilju ostvarivanja harmonične i kooperativne regije, gdje se zajednički uspješno upoznaje kulturno i prirodno naslijeđe te potiče razvoj multietnične suradnje i tolerancije kako među učenicima, tako i među nastavnicima, kao i promidžba europskih vrijednosti.

Škola »Matija Gubec« će biti partner školi »Jagodnjak« u realiziranju ovog projekta, koji podrazumijeva nastavu na oba jezika te sudjelovanje djece u raznolikim radionicama. Suradnja predviđa razmjenu učenika i nastavnika. Gosti iz Republike Hrvatske će upoznati povijest Tavankuta, Subotice i njene okolice. Uzvratnim posjetom Jagodnjak će ugostiti učenike tavankutske škole.

Miroslav Stipić

PLAN UREĐENJA KANALSKE MREŽE NA PODRUČJU OPĆINE APATIN

Sugestije za mjerodavne u »Vodama Vojvodine«

Odjel za gospodarstvo i financije općine Apatin organiziralo je u petak, 17. prosinca, u Plavoj dvorani Skupštine općine Apatin radni sastanak na temu »Razmatranje prijedloga za izradu Plana uređenja kanalske mreže na području općine Apatin za 2011. godinu«. Na sastanku su sudjelovali predstavnici JVDP »Vode Vojvodine« *Milovan Latas* i *Franjo Vajsenburger* iz VDP »Zapadna Bačka« Sombor, tajnici mjesnih zajednica Apatin, Sonta, Prigrevica, Kupusina i Svilojevo, te predstavnici poljoprivrednih poduzeća s teritorija općine Apatin.

Cilj sastanka bio je pribavljanje mišljenja i evidentiranje dosadašnjih iskustava s terena glede »viškova vode«, koji su u kriznim vremenskim situacijama ugrožavali obradivo zemljište i subjektima ratarstva nanosili velike materijalne štete. Navedena mišljenja, iskustva i sugestije, po riječima Vajsenburgera, bit će prosljeđena mjerodavnim službama JVDP »Vode Vojvodine«, a znatno će pomoći u postupku izrade finalnoga prijedloga Plana uređenja kanalske mreže na području općine Apatin za 2011. godinu.

Ivan Andrašić

BOŽIĆNI KONCERT HKPU »ZORA« U CRKVI SV. JURJA U VAJSKOJ

Nastup domaćih i gostiju iz Petrovaradina

Nakon nekoliko kulturnih događanja prije službene registracije, HKPU »Zora« u Vajskoj je organizirala i svoj prvi javni nastup. Ovoga je puta u utorak, 21. prosinca, priredila božićni koncert u crkvi sv. Jurja. Time je ova udruga potvrdila svoje ambicije da postane važnim čimbenikom kulturnog života u Vajskoj i svoju spremnost za suradnju sa župnom zajednicom ovoga mjesta. Za pohvalu je što je vodstvo ove udruge na svoj prvi koncert pozvalo renomirani zbor HKPD-a »Jelačić« iz Petrovaradina.

Poslije pozdravne riječi tajnika »Zore« Željka Pakledinca, uslijedio je nastup domaće pjevačke skupine s božićnim pjesmama uz orguljsku pratnju Nermine Košutić. U drugom dijelu koncerta nastupio je zbor HKPD-a »Jelačić« s duhovnim skladbama, a potom s tradicionalnim božićnim pjesmama. Brojna je publika u vrlo akustičnoj crkvi bila oduševljena interpretacijom skladbi ovog mješovitog zbora pod ravnanjem dirigentice Vesne Kesić-Krsmanović.

O povijesti Petrovaradina, HKPD-a »Jelačić« i o znamenitim ličnostima ovoga kraja – Iliji Okrugiću, Franji Stefanoviću, Stanislavu Prepreku, te o banu Josipu Jelačiću govorio je voditelj svetišta Majke Božje Tekijske i kantor crkve sv. Jurja u Petrovaradinu Petar Pifat. Time je ovaj glazbeno-duhovni događaj imao i edukativni karakter i činio ga zanimljivim za sve nazočne.

Božićni koncert u Vajskoj, kome su nazočili, između ostalih, i predstavnici HKUPD-a »Matoš« iz Plavne i HKPUD-a »Mostonga« iz Bača, kao i druge udruge iz Vajske HKUPD-a »Dukat«, završen je zajedničkim pjevanjem oba zbora pjesme »Radujte se narodi«. Ni župnik iz Petrovaradina i domaći župnik vlč. Josip Kujundžić nisu krili zadovoljstvo uspješnim koncertom, koji je bio i svojevrsna duhovno-glazbena priprema za nastupajući blagdan. Predsjednik HKPU »Zora« Ivan Šimunović priopćio nam je i radosnu vijest – da je stiglo rješenje o registraciji ove udruge, te da od sada mogu nesmetano djelovati i surađivati sa svim postojećim kulturnim udrugama.

Zvonimir Pelajić

KLAPSKA VEČER U NOVOM SADU

Muzički mirisi Mediterana

Pobjednici Hrvatskog festivala klapa i mandolina »Opatija 2010« – klape »Kontrada« iz Zadra i »Sol« s Paga – Novosađanima su pružili nezaboravna dva sata popularnih dalmatinskih pjesama. Zvuci gitara, mandolina, dalmatinskog melosa i prelijepih glasova

u hladnu su Vojvodinu donijeli toplu mediteransku klimu, miris soli i mora.

Klapa »Kontrada« postoji od 2005. godine i njeguje autohtono kapelsko pjevanje, uz instrumentalnu pratnju. Ova klapa imala je više od 300 nastupa. Klapa »Sol« djeluje od 1996. i do sada je izdala dva albuma, pobjednici su festivala »Melodije Istre i Kvarnera 2010«, a na 50. splitskom festivalu 2010. osvojili su prvo mjesto žirija i treće mjesto publike.

Klupska je večer u Novom Sadu održana u subotu, 18. prosinca, u sinagogi. Pokrovitelj ovogodišnjeg programa pod nazivom »Muzički mirisi Mediterana« bio je Grad Novi Sad, organizator Kulturni centar Novog Sada, produkcija je povjerena Muzičkoj omladini Novog Sada, a organizaciju su pomogli Ministarstvo turizma Republike Hrvatske i Hrvatski festival klapa i mandolina.

A. J. M.

DJELOVANJE DOBROTVORNE ZAJEDNICE »AMOR VINCIT«

100 paketa za najpotrebitije

Dobrotvorna zajednica »Amor Vincit«, dobro znana po dugogodišnjem kontinuiranom humanitarnom djelovanju u Subotici i bližoj i daljnjoj joj okolini, pridružuje se svim humanitarnim akcijama koje su u tijeku.

Po dugogodišnjoj, ustaljenoj, praksi DZ »Amor Vincit« je i ovoga puta pred Božić pripremila 100 paketa s osnovnim životnim namirnicama i podijelila ih socijalno ugroženim obiteljima s djecom, pojedincima, starim i nemoćnim osobama u gradu Subotici i naseljima u okruženju.

Raspodjelu i dostavu paketa obavili su stalni aktivisti ove dobrotvorne zajednice.

J. Borković

DVANAEST SKUPINA NATJECALO SE U OSIJEKU

Smotra pučkog pjevanja

Šokačkoj je grani povjereni da organizira 13. smotru pučkog pjevanja za Osječko-baranjsku županiju i udruga je to odlično odradila. Sumnji nije niti bilo mjesta, jer sve čega se late, Šokci odrade na opće zadovoljstvo.

Godinama već folklorne skupine i udruge spremaju se za nastup na Brodskom kolu, gdje se, između inih, natječu i u »a capella« pjevanju, a da bi stigli do Brodskog kola moraju proći kvalifikacije u svih 5 slavonskih županija. Kako Šokačka grana od svojega osnutka gaji ovaj način pjevanja i ima vrlo uspješne i žensku i mušku pjevačku skupinu, Osječko-ba-

ranjska županija i Savez KUD-ova Slavonije i Baranje povjerio im je organizaciju Smotre na koju se prijavilo 12 grupa: KUD »Šokadija« Strizivojna, KUD »Lipa« iz Semeljaca, HKUD »Josip Šošić« iz Tenje s muškom i ženskom grupom, KUD »Zora« Piškorevci s mješovitom skupinom, KUD »Drenjanci« iz Drenja, KUU »Naša grana« iz Budrovaca, KUD »Tena« Đakovo s muškim skupinama i, naravno, domaćin »Šokačka grana« s obje svoje skupine.

Po ocjeni stručnog žirija pobijedila je muška pjevačka skupina KUU »Naša grana« iz Budrovaca, na drugom su mje-

stu »Šokice« iz Šokačke grane, treća je muška pjevačka skupina »Baće« iz Tenje, dok su organizatori smotre, Šokci iz Osijeka, tek četvrti. Prva trojka predstavljat će Osječko-baranjsku županiju na Brodskom kolu.

Dopredsjednik Šokačke grane *Marijan Ivić* čestitao je svim sudionicima i posjetiteljima skori Božić, zahvalio županiji i savezu što su baš Šokačkoj grani povjerili organizaciju smotre i izrazio uvjerenje da će se već dogodne broj grupa udvostručiti, jer diljem županije nema društva koje ne gaji pučko pjevanje. Ovaj oblik tradicijske kulture treba i nadalje njegova-

ti, jer lijepo je vidjeti klapsko pjevanje diljem Dalmacije, a Slavonija i Baranja imaju svoje grupe i skupine i ponosni su na njihovo pjevanje. Inače, Šokačka grana od svojega osnutka ima i mušku i žensku pjevačku skupinu, obje bilježe dobre rezultate na raznim nastupima diljem Hrvatske i u susjedstvu, nedavno su u studiju Radio Osijeka snimili i nosač zvuka s najljepšim šokačkim pjesmama, a već godinama tiskaju i kalendar, pa će tako i 2011. tiskati kalendar sa Šokcima i Šokicama s raznih nastupa. Marijan vjeruje da će već dogodne, ako ponovno dobiju organizaciju smotre, ona biti organizirana u

JÖVÖ
VODA POWER
 ENERGIA
WATER
 BUDUĆNOST
VÍZ FUTURE
 ENERGIJA

JKP Vodovod i Kanalizacija
 Subotica

TRADICIONALNA MANIFESTACIJA HKUD-A »VLADIMIR NAZOR« U SOMBORU

Raspjevan Božić u Hrvatskom domu

prelijepim prostorima HNK u Osijeku, jer pučko pjevanje to i zaslužuje.

Voditelj muške pjevačke skupine Šokci, Šokačke grane, glazbeni pedagog *Slaven Batorek*, zadovoljan je i pjevanjem i scenskim nastupom grupe i smatra da su se mogli i bolje plasirati, ali je oduševljen nastupom »Šokica«, koje u odnosu na ranije godine bilježe očigledan napredak, a scenski im je nastup odličan.

Marko Slobodanac, voditelj muške pjevačke skupine iz Budrovaca ozaren je pobjedom. Njihova grupa djeluje od 2005. godine, do sada nije pobjeđivala, a nastupali su diljem Hrvatske i par puta u Somboru. Naime, Somborci su bili njihovi gosti kada su nastupili na Đakovačkim vezovima, a oni su gostovali na godišnjem koncertu u Somboru i jednom na Velikom prelu. Očarani su Vojvodinom i nadaju se skorom posjeti društvu »Vladimir Nazor« iz Sombora, a voljeli bi biti gosti i šokačkim društvima duž Dunava s vojvođanske strane. U Slavonskom Brodu će nastojati dostojno predstaviti Osječko-baranjsku županiju.

Slavko Žebić

Tradicionalni Božićni koncert u organizaciji HKUD-a »Vladimir Nazor« iz Sombora priređen je u nedjelju, 19. prosinca, u Hrvatskom domu u Somboru. I ove je godine priređen šarolik program koji je dočarao lijep božićni ugođaj nazočnima u punoj dvorani Hrvatskog doma. Raspjevan Božić priredila su djeca i mladi – vjernici somborskih župa, članovi pjevačke sekcije HKUD-a »Vladimir Nazor«, *Ivana i Marina Antunić, Dalibor Beretić, Ivan Šomodvarac*, obitelj *Gorjanac*, i po prvi puta na ovom koncertu članovi mađarske Kasine i Humanitarne udruge Nijemaca »Gerhard« iz Sombora. Katehistica župe Presvetog Trojstva *Rozmari Mik* napisala je lijep program vođena biblijskim motivima, kojeg je izvrsno vodio voditeljski dvojac *Bojana Jozić i Darko Lovrić*. Svakako, najveći pljesak zaslužno su na kraju programa dobila djeca, koja su zapjevala »Zvončice«, »Sretan Božić« i zajedno s odraslima »Radujte se narodi«. Okićen bor s darovima ispod njega, razigrana djeca, saonice,

vranac i dakako pjesma razigrali su i publiku, a naj-sretnija su bila djeca koja su svojim domovima otišla punih ruku, s božićnim darovima.

Nakon koncerta nazočni su mogli kušati božićne slastice, koje su i ove godine pripremile vrijedne žene, za što su dobile i nagrade, dok su se muškarci sladili medenom rakijom. Nazočni su ostali pogledati i tradicionalnu izložbu božićnih kolača.

Z.G.

BOŽIĆNI KONCERT U VAJSKOJ

Bogat program i prigodan igrokaz

Tradicionalni, sedmi po redu koncert božićnih pjesama pod nazivom »Radujte se narodi«, u Vajskoj održan je 18. prosinca u crkvi sv. Jurja. Organizatori koncerta bili su HKUPD »Dukat« i MKUD »Buzavirag« iz Vajske, a gosti su bili mladi iz MKUD-a »Corvin Matyas« iz Bača.

Iako je bilo hladno i snježno vrijeme, okupio se veliki broj mještana Vajske, Bođana i Bača. Nazočnima je prikazan bogat program božićnih pjesama na hrvatskom i mađarskom jeziku, a pripremila ih je *Marija Ihas*. Igrokaz »Intervju s pastirima« izveli su mladi članovi dramskog odjela »Dukata«, a režirao ga je Pavle Pejčić, a božićne pjesme govorili su mladi obaju društava.

Na početku programa, nazočne je pozdravio predsjednik »Dukata« Pavle Pejčić: »Želja nam je da vas ovih sat vremena pjesmom i igrokazom ugrijemo, oraspoložimo, te tugu vam i brigu odagnamo, da raspoloženi odete svojim kućama, a to raspoloženje prenesete osamljenima, bolesnima i tužnima, da i oni osjete dah vedrine i veselja«, rekao je on. Riječi pozdrava uputila je i predsjednica MKUD-a »Buzavirag« *Edit Deak*.

P. P.

U HRVATSKOM DOMU U SRIJEMSKOJ MITROVICI

Običaji Badnje večeri

U božićnoj večeri, koja je organizirana 19. prosinca u Hrvatskom domu u Srijemskoj Mitrovici, prikazan je igrokaz u izvedbi mladih župe sv. Dimitrija pod vodstvom *Josipa Dujica*. Večer je započela tamburaška sekcija Hrvatskog kulturnog centra »Srijem-Hrvatski dom«, a izvedene su božićne pjesme. Mladi su uz pjesmu i recitaciju, odjeveni u narodne nošnje, prikazali srijemske običaje Badnje večeri.

U SOMBORU PRIREĐEN BOŽIĆNI KONCERT MILOŠA LALOŠEVIĆA

Klasičnu glazbu treba popularizirati

Božić je jedan od najljepših kršćanskih blagdana i vrlo je primjereno izvoditi klasičnu glazbu upravo u ovo vrijeme, kaže zagrebački orguljaš, pijanist i zborovođa

U Galeriji suvremene umjetnosti Gradskog muzeja u Somboru 15. prosinca održan je božićni koncert kojeg je priredila Udruga građana »Urbani Šokci« u suradnji s Gradskim muzejom. Organizatori su osjetili kako u mnoštvu priredbi koje se organiziraju uoči Božića u Somboru, nedostaju koncerti klasične glazbe. Stoga su se prihvatili organizacije ovakvih božićnih koncerata, a predsjednica udruge *Marija Šeremešić* se nada da će oni prijeći u tradiciju.

Orguljaš, pijanist i zborovođa *Miloš Lalošević* iz Zagreba, koji je veći dio svog rada i života proveo u Somboru, imao je čast biti glavnim izvođačem na ovom koncertu. Na njegovu repertoaru našla su se djela *Handela, Scarlattia, Rameaua, Mozarta, Nakamohia, Chopina, Liszta* i drugih poznatih skladatelja. Gosti koncerta bili su »Šareni vokali« – dječji zbor pod vodstvom *Marije Hajnal*, a mlađi su članovi »Urbanih Šokaca« recitali prigodne pjesme.

Miloš Lalošević nam otkriva

Miloš Lalošević

kako mu je uvijek lijepo ponovno doći u Sombor, osobito kada može izvoditi koncerte.

»Rođen sam u Beogradu, ali u Somboru sam proveo najbolje godine života i Somborci me svojataju više nego Beograđani, stoga se Somboru uvijek rado vraćam«, otkriva nam maestro Lalošević koji podržava projekte kao što je i ovaj božićni koncert.

»Ovo je sjajno i, kako bismo mi u Zagrebu rekli, primjereno. Božić je jedan od najljepših kršćanskih blagdana i vrlo je primjereno izvoditi klasičnu glazbu upravo u ovo vrijeme. To narav-

Dječji zbor »Šareni vokali«

no ne smije biti nekakva teška glazba, već jedan šarolik program – glazba koja ljudima lako ulazi u uši, čak i onima koji se glazbom ne bave. To je osnova, da svi glazbu zavole i da se ona popularizira.«

Miloš Lalošević hvali projekte u kojima se klasična glazba može popularizirati, a kao orguljaš podržava i projekt Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata »Zvuci orgulja u ravnici«, jer se i tim projektom teži prema tome da se ovaj instrument više popularizira i u Vojvodini.

»Hrvatska ima tradiciju kad

su orgulje u pitanju. Ima puno katoličkih crkava i puno dobrih orgulja koje se održavaju, mada ima i crkava u kojima su orgulje u rekonstrukciji ili jednostavno ne rade, odnosno čekaju rekonstrukciju. Na svu sreću, takve su crkve u manjini. Druga dobra stvar je što Hrvatska ima mlade generacije jako dobrih orguljaša, izvrsnih umjetnika koji gostuju vani i stječu afirmaciju«, rekao nam je Miloš Lalošević, koji je nedavno dobio priznanje nizozemske tvrtke iz Rotterdama koja se bavi izradom orgulja.

Z. Gorjanac

U NOVOM SADU NASTUPIO ZBOR »LIRA« IZ ZAGREBA

Ambasadori hrvatske kulture

Novosađani su 18. prosinca u crkvi Imena Marijina imali prigodu nazočiti koncertu mješovitog pjevačkog zbora »Lira« iz Zagreba. Ovaj svjetski poznat zbor svojevrsan je ambasador hrvatske kulture i politike koja poštuje nacionalne manjine i njeguje njihove posebnosti. »Lira« ove godine obilježava 56 godina od osnutka. Zbor je osnovala Židovska općina u Zagrebu 1954. godine s ciljem da se nakon holokausta sačuvaju od zaborava sve vrste židovskih zbornih pjesama – sinagogalno-liturgijske, jidiš, španjolsko-sefardske ro-

mance i hebrejski folklorni napjevi. »Lira« je dobitnik brojnih priznanja na domaćim i međunarodnim festivalima i Nagrade grada Zagreba za 1996. godinu. Zborom su dirigirali istaknuti dirigenti: *Emil Cossetto, Josip Slavenski*, a više od 6. godina dirigent je *Rober Homen*, koji

je ujedno i dirigent zbora Opere HNK u Zagrebu.

Zbor je u jednosatnom trajanju izveo skladbe – *Ecce quomodo moritur iustus, See the conquering hero comes, Erev shel shoshanim, Yom she le issrael, Signore delle cime, Tourdion, Hava nagila, Tri međimurske,*

Mažurano moja, Ave Marija, U našeg Marina, kao i folklorni dio uz tamburaški sastav, koji se sastojao od pjesama: *Tri jetrve žito žele, Moja diridika, Šokačka pisma i kola i Ladarke* uz soliste *Anu Lice* (sopran) i *Marina Kelavu* (tenor).

Koncert su otvorile generalna konzulica Republike Hrvatske u Subotici *Ljerka Alajbeg* i predsjednica MO DSHV-a Novi Sad *Ankica Jukić-Mandić*, a zamjenik pokrajinskog tajnika *Mato Groznica* pročitao je božićnu čestitku predsjednika DSHV-a *Petra Kuntića* i poželio čestit Božić i sretnu Novu godinu.

Koncert su organizirali DSHV, MO Novi Sad i Generalni konzulat RH u Subotici.

A. J.

IZLOŽBA SLAMARKI HKPD-A »MATIJA GUBEC« IZ TAVANKUTA U PETROVARADINU

Želja za umjetničkim izražavanjem

U galeriji »Jelačić« na Petrovaradinu, 16. prosinca otvorena je izložba djela slamarki članica HKPD-a »Matija Gubec« iz Tavankuta. U uvodnim je riječima *Josip Pokas*, predsjednik HKPD-a »Jelačić«, istaknuo kako su ove rukotvorine carstvo ljepote.

O rukotvorinama i vrijednim rukama slamarki govorila je etnologinja *Tatjana Bugarski*.

»Prva asocijacija na boju slame je zlato, ali kada mislimo na zlato i žitna polja, pri tome se obično misli na vrijednost

ploda, hrane... Sukladno današnjem materijalističkom poimanju stoljeća u kome se sve promatra kroz korist i dobitak, traga se za instant rješenjima i srećom. U prošlosti je slama mnogo više bila prisutna u svakidašnjici, punjene su slamalice za spavanje, od slame su pravljene krovovi, pletene su razne posude, međutim, slama je imala mjesto i u važnim proslavama. Kod žetvenih običaja i u božićnom razdoblju zauzimala je posebno mjesto, osobito u obiteljskoj proslavi ovog

blagdana. Kao što su mi pričali svi koji se toga sjećaju, djeca se nisu mogla radovati skupim darovima, ali je unošenje slame, kao neka vrsta početka Badnje večeri i najsvečanijeg dijela Božića, predstavljalo neizmjerenu radost. U vremenima koja su iza nas, u tradicijskom društvu, čovjek nije promatrao sebe kao jedinku, nego je sebe vidio kao cjelinu sa svojom obitelji i okruženjem. To se posebno vidi u brojnim božićnim običajima u kojima se posvećuje pažnja i djeli radost sa svim onim

što je čovjeku važno«, kazala je *Tatjana Bugarski*

Ona je dodala kako se današnji čovjek obično ne trudi razumjeti nešto iz tradicijskog načina razmišljanja i da je ovaj izvor izrade izraz beskompromisne želje za umjetničkim izražavanjem kao jednim jasnim i dosljednim sustavom pravih vrijednosti, a da je s etnološkog stajališta ova tehnika izrade predmeta od slame iznimno zanimljiva zbog toga što je to jedan element vrlo stare, arhaične kulture koji je postojao u našem narodnom životu prije 50 godina i danas je dobio novi život i nova značenja, a slamarke to najbolje znaju – što se vidi i na slikama koje imaju i intimna i kolektivna značenja, stilsku i tematska ujednačenost. Ove slike i ova tehnika imaju sada veliki kolektivni značaj.

Ankica Jukić-Mandić

KONCERT I KNJIŽEVNA VEČER NIKOLE MAŠIREVIĆA PINGE U SOMBORU

Bezazlen ravničarski humor

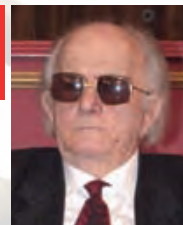
Svake se godine uoči božićnih blagdana u Narodnom pozorištu u Somboru okupljaju somborski tamburaši, gdje sudjeluju na koncertu kojeg priređuje književnik i novinar »Somborskih novina« *Nikola Maširević Pinga*, dobro poznat široj somborskoj publici zbog svojih šaljivih priča koje redovito objavljuje svakog petka u rubrici »Iz dnevnika jednog đaka«.

Maširević iz pera običnog dječaka opisuje svakodnevnu zbilju, ismijavajući je na bezazlen način. U njegovim se tekstovima obično pronalaze i poruke »između redaka«. Tata, mama, brat, djed, baka i pas Bobika glavni su likovi njegovih priča, a na ovom božićnom koncertu vrhunski su ih prezentirali glumci Narodnog pozorišta. U četvrtak, 16. prosinca, trosatni program uz tamburaše i brojne goste prošao je u mahu, a Nikola Maširević,

koji je i sam tamburaš, izvršno je i ovoga puta dočarao ravničarski mentalitet i dobronamjerni vojvođanski humor.

Z. G.

KRONOLOGIJA od 24. do 30. prosinca

24. PROSINCA 1884.

Ministarstvo prosvjete u Pešti potvrdilo je izbor *Benedikta Bene Mamužića* za upravitelja svih pučkih škola u Subotici. Tu je dužnost obnašao 4 godine, kada ga je zamijenio *Antun Budanović*.

24. PROSINCA 1933.

Pokrenut je tjednik »Glas naroda«, glasilo Jugoslavenske nacionalne stranke. Odgovorni urednik bio je *Antun Vuković Čardaš*, a vlasnik *Ivan Rajčić*, kasnije *Matija Skenderović*.

25. PROSINCA 1828.

Prema jednom usporednom uratku o Čongradskoj županiji, Subotica je navedene (1828.) godine imala 34.924 stanovnika. Među njima bilo je 942 obrtnika: 197 čizmara, 161 krznar, 99 krojača, 76 tkača, 30 kabaničara, 45 čizmara, 25 tkača i dr. Svaki je obrtnik zapošljavao po jednog ili više kalfi i šegrta.

25. PROSINCA 1944.

U gradskom kazalištu je održan Božićni koncert na kojem su muzicirali Željezničarski simfonijski orkestar i Puhački orkestar Crvene armije, pod ravnanjem subotičkog dirigenta *Željka Strake*.

25. PROSINCA 1986.

Nagrada Samoupravne interesne zajednice kulture »Dr. Ferenc Bodrovari« dodijeljena je glasovitoj likovnoj umjetnici *Ani Bukvić* i subotičkom kazalištu.

26. PROSINCA 1687.

U Subotičkom vojnom šancu krštena su dva muška djeteta:

ta: novorođeni sin *Mihovila Beršića* i *Marge* rođ. *Ivošević*, koji dobiva ime *Tome*, a kum je bio *Božo Goretić*. Sinu *Vuka (Wolfganga) Gotovirovića* i majke *Anđele* rođ. *Hajduković*, također je nadjenuto ime *Tome*, a kum je bio *Vid Kuprešić*.

26. PROSINCA 1979.

Po prvi put je dodijeljena godišnja nagrada Samoupravne interesne zajednice Subotice za kulturu – »Šaman«, čiji je naziv prouzročio žestoku reakciju režimskih dušobrižnika. Sljedeće godine naziv joj je izmijenjen u »Nagrada dr. Ferenc Bodrovari«, ali je dobitnicima i dalje uručivana plaketa s likom »Šamana«, rad likovnog umjetnika *Imrea Sáfránya*.

27. PROSINCA 1844.

Mađarska kraljevska komora odobrila je izgradnju kupališta, gostinskih kuća i gostiona na Paliću, te daljnje proširenje tamošnje šume novim nasadima. Ujedno je dana suglasnost da se iz gradske blagajne, u te svrhe, izdvoji i utroši 4275 forinata. Do tada je za Palički perivoj bilo utrošeno 1346 forinata.

27. PROSINCA 1918.

Prema sporazumu o primirju, u večernjim satima, u Suboticu stižu dva bataljuna francuske vojske, kojima su građani priredili srdačan doček. Francuzi su u našem gradu ostali do početka 1919. godine.

28. PROSINCA 1743.

Na vojnoj smotri u Slavi, među ostalima sudjeluje konjička satnija pod zapovjedništvom graničarskog kapetana *Jakova*

Sučića. U svom sastavu imala je 84 vojnika, podčasnika i časnika koji su bili raspoređeni na punktovima šleske granice, prema Poljskoj. U to vrijeme bečki dvor umiješan je u dinastičke borbe oko poljskog prijestolja.

28. PROSINCA 1878.

Na salašu posjednika *Luke Kopilovića* otvorena je prva pučka škola izvan gradskog teritorija Subotice.

28. PROSINCA 1945.

Prema popisu, u Subotičkom okrugu, zabilježeno je oko 11 tisuća bezemljaša, koji su se prijavili kao agrarni interesenti. Ubrzo, većina je dobila oranice što su oduzete od bivših zemljoposjednika, onih koji se nisu bavili poljodjelstvom i odbjeglih osoba.

29. PROSINCA 1787.

Sačinjena je katastarska knjiga naselja Bajmok. Tom je prigodom utvrđeno kako u bajmočkom ataru ima 23.452 lanca zemljišta, od toga 8170 oranica, 3639 sjenokosa, 1108 lanaca pašnjaka i dr.

29. PROSINCA 1913.

Rođen je *Jozo Pašić*, svećenik, spisatelj i profesor Učiteljske škole u Somboru. Napisao je više romana od kojih je najpoznatiji »Krv se suši« (1946.), zatim više knjiga pripovjedača: »Tuđe suze«, »Dida Fenjer i druge priče koje je život ispričao«, »Pravi muškarac« i druga djela. Umro je 22. svibnja 2010., a pokopan je 26. svibnja na mjesnom groblju u Pakracu.

30. PROSINCA 1846.

Prema do sada poznatome, najstariji subotički kalendar objavljen je krajem 1846. godine, a naslovljen kao »Szabadkai Naptar«. Uredio ga je i za tisak priredio *Ferenc Szép*, svećenik, spisatelj i nakladnik. Dvije godine kasnije pokrenut će prvi subotički tjednik »Honnunk Allapota« (Domovinsko stanje). Prvi bunjevački kalendar pojavio se 1867. godine.

30. PROSINCA 1955.

Za nešto više od 2 godine, osnovano Izdavačko-stamparsko poduzeće Minerva« s oko 50 objavljenih naslova u nakladi od oko 162.000 primjeraka, svrstalo se u red značajnih jugoslavenskih izdavača.

30. PROSINCA 1993.

Posljednji broj »Subotičkih novina« u navedenoj godini obilježenoj besprimjnom

inflacijom, prodavan je na kioscima po cijeni od 50 milijardi dinara. Ovo je jamačno rekord za sva vremena, koji, nadajmo se, nikada neće biti premašen.

30. PROSINCA 2000.

U Rijeci je, u dubokoj starosti, preminula *Klara Lendvai*, rođena *Buljovčić*, dugogodišnja javna djelatnica. Rođena je 1912. godine.

Božićni koncert Katedralnog zbora »Albe Vidaković« i STO-a

SUBOTICA – Katedralni zbor »Albe Vidaković« i Subotički tamburaški orkestar održali su u utorak, 21. prosinca, zajednički božićni koncert u prepunoj Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici. Bio je to 21. zajednički nastup zbora i tamburaša u prigodi velikog kršćanskog blagdana. Na programu su bile hrvatske pučke pjesme iz Bačke i Hrvatske, kao i božićni moteti.

Uz zbor i tamburaše nastupili su i vokalni solisti *Antonija Piuković*, te *Marija* i *Josip Jaramazović*.

Zbor je pripremila i njime ravnala s. *Mirjam Pandžić*, a voditelj tamburaškog orkestra bio je *Stipan Jaramazović*.

Božićni koncert KPZH-a »Šokadija«

SONTA – Tradicionalni božićni koncert pjevačkog zbora uz pratnju tamburaškog sastava Kulturno-prosvjetne zajednice Hrvata »Šokadija« održat će se večeras (petak, 24. prosinca) u crkvi sv. Lovre u Sonti, s početkom u 23:30. Na koncertu će sudjelovati i djeca župe Sonta, koju priprema katehistica *Katarina Ralbovska*.

Ciklus novog hrvatskog filma u Art kinu

SUBOTICA – U Art kinu »Aleksandar Lifka« od 27. do 29. prosinca bit će prikazan »Ciklus novog hrvatskog filma«. U ponedjeljak, 27. prosinca, na programu su tri dokumentarno-eksperimentalna filma *Vedrana Šamanovića*: »Prolaz za van«, »Pustara«, »Grad, gradovi«. Sutradan, u utorak 28. prosinca, bit će prikazan omnibus »Zagrebačke priče«, dok će u srijedu, 29. prosinca, publika moći pogledati nagrađene filmove s Festivala vjerskog filma Trsat 2010. (»Draga Gospa Ilačka« *Branka Ištvančića*, »Nebeski dodir« i »Zavjet« *Srdana Segarića*, te »Soba s pogledom na zvonik« *Luke Marottija*). Program se ostvaruje u organizaciji i suradnji Art kina »Aleksandar Lifka« u Subotici, Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, Generalnog konzulata RH u Subotici i Udruge za audiovizualno stvaralaštvo Artizana iz Zagreba, a uz pomoć Hrvatskog audiovizualnog centra i Grada Zagreba.

Sve projekcije počinju u 18 sati, a ulaz je slobodan.

Bogat program »Cro-medie« za blagdane

SUBOTICA – Televizijska produkcija »Cro-medie« pripremila je za božićne i novogodišnje blagdane blizu 20 sati programa. Materijal će biti emitiran na subotičkim televizijama K23 i Red9, te somborskom TV Spektu.

Redatelj *Zvonimir Sudarević* iz »Cro-medie« kaže kako se radi o snimkama koncerata, kazališnih predstava i manifestacija hrvatskih udruga, te dokumentarnim filmovima o nekoliko katoličkih crkava i župa na teritoriju Subotice (sv. Roka, sv. Josipa Radnika, franjevačkog samostana sv. Mihovila) i Sombora (sv. Trojstva, sv. Križa).

Realizaciju navedenog programa sufinacirali su Grad Subotica i pokrajinska tajništva za informacije, odnosno upravu, propise i nacionalne zajednice.

Božićni broj »Mattice«

ZAGREB – Sredinom prosinca iz tiska je izašao dvanaesti – božićni broj »Mattice« u 2010. godini, koja po običaju donosi obilje zanimljivih priloga iz života Hrvata diljem svijeta. Mjesečnik Hrvatske matice iseljenika, među ostalim, donosi članak o Trogiru čija se jezgra nalazi na UNESCO-vom popisu spomenika svjetske kulturne baštine. »Matica« piše i o Forumu hrvatskih manjina – koji se ove godine bavio mogućnostima otvaranja novih komunikacijskih kanala, te donosi razgovor s *Mišom Heppom*, predsjednikom Hrvatske državne samouprave u Mađarskoj. Među ostalim, tu je i tekst o prof. dr. *Anti Sekuliću*, koji je nedavno proslavio svoj 90. rođendan.

Nebojša Bradić: Uskoro Nacionalno vijeće za kulturu

BEOGRAD – Nacionalno vijeće za kulturu trebalo bi biti formirano početkom 2011. godine, najavio je ministar kulture Srbije *Nebojša Bradić*. »Već smo za članove vijeća dobili prijedloge strukovnih udruga, a i ministarstvo je dalo svoje. Slijedi usuglašavanje tih prijedloga i uspostavljanje Nacionalnog vijeća za kulturu početkom godine«, rekao je Bradić u intervjuu agenciji Beta.

Vijeće će imati 19 članova, među kojima su istaknuti umjetnici i stručnjaci, uposleni u ustanovama kulture, predstavnici reprezentativnih udruženja, Srpske akademije znanosti i umjetnosti, Univerziteta umjetnosti i vijeća nacionalnih manjina. Nacionalno vijeće za kulturu bit će zaduženo tijekom 2011. pripremiti i Nacionalnu strategiju u području kulture kojom će biti definirani ciljevi i prioriteti kulturnog razvoja Srbije za razdoblje od 10 godina.

U idućoj godini bit će povećan i proračun za kulturu, za oko 400 milijuna dinara. »Dobili smo dodatnih 400 milijuna dinara, kojima ćemo pokriti dio investicija u 2011. godini, a imat ćemo i dodatna sredstva za međunarodnu suradnju, kao i za programe institucija«, rekao je Bradić. Više novca bit će izdvojeno i za potporu kinematografiji, budući da će 2011. biti Godina srpskog filma.

IZ TISKA IZAŠLA PRVA DVA SVESKA HRVATSKE KNJIŽEVNE ENCIKLOPEDIJE

Kapitalni projekt hrvatske leksikografije

Objavljeni svesci obuhvaćaju natuknice od A do Ma, 3. svezak je u tisku, dok 4. svezak izlazi sljedeće godine, a dio su velikog nacionalnog enciklopedijskog projekta Leksikografskog zavoda kojim će u četiri sveska na 2400 stranica biti obuhvaćena 5221 natuknica

Dugo očekivana i najavljivana Hrvatska književna enciklopedija, u izdanju Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža« iz Zagreba, koju su od samih početaka (a ideja je rođena još početkom 80-ih godina) pratili različiti problemi, napokon je, nakon sedmogodišnjeg rada, ugledala svjetlo dana.

Naime, iz tiska su izašla prva dva sveska Enciklopedije, od A do Ma, 3. svezak je u tisku, dok 4. svezak izlazi sljedeće godine, a dio su velikog nacionalnog enciklopedijskog projekta Leksikografskog zavoda kojim će u četiri sveska na 2400 stranica biti obuhvaćena 5221 natuknica. Uz biografije i interpretacije djela, u Enciklopediji su obrađeni i svi važniji hrvatski časopisi i novine te strani časopisi u kojima su surađivali naši pisci. U preglednim člancima obrađeni su svi književni rodovi i važnije vrste, stilska razdoblja i stilski pravci u hrvatskoj književnosti te naše književne veze s drugim nacionalnim književnostima. Hrvatska književna enciklopedija donosi i članke o svim važnijim institucijama i udrugama pisaca koji utječu na razvoj književnog života, a sadržava i biografije stranih pisaca koji su utjecali na hrvatsku književnost, stranih kroatista te svih važnijih prevoditelja. Posebna je pozornost posvećena jeziku hrvatske književnosti, a nije zanemarena ni dijalektalna književnost.

JEDINSTVEN POTHVAT U EUROPSKIM RAZMJERIMA

»Riječ je o kapitalnom projektu hrvatske leksikografije i znanosti o književnosti na kojemu je

Predstavljajući Hrvatsku književnu enciklopediju u Leksikografskom zavodu »Miroslav Krleža« u Zagrebu

radilo 286 ponajboljih hrvatskih povjesničara književnosti, kritičara, teoretičara, folklorista, teatrologa i jezikoslovaca. Hrvatska književna enciklopedija jedinstven je izdavački pothvat u europskim razmjerima, zahvaljujući širokom spektru tema koje obuhvaća, uključujući i prevoditelje, domaću recepciju stranih djela, pregled časopisa, institucija, arhiva, knjižnica i književne veze«, istaknuo je glavni urednik *Velimir Visković* na predstavljanju prva dva sveska 17. prosinca u Leksikografskom zavodu »Miroslav Krleža«, u nazočnosti mnogih uzvanika i suradnika.

Posebno se osvrnuo na bogatu ilustraciju Enciklopedije s portretima autora, naslovnica knjiga, fotografijama časopisa, snimkama rukopisne građe i snimkama kulturnih građevina, te je komentirao i kritike koje su u medijima pratile nastanak enciklopedije, posebno s obzirom na odabir pisaca i njihovu zastupljenost, istaknuvši kako

ne postoji kanonski odabir koji bi zadovoljio sve pojedinačne kriterije.

»Naravno da ima stvari koje bi trebalo promijeniti, ali to je stvar idućih izdanja u kojima ćemo uzeti u obzir sve konstruktivne kritike«, rekao je *Visković* i dodao da su, bez obzira na eventualne nedostatke, po prvi put na jednom mjestu okupili sve relevantne podatke vezane uz hrvatsku književnost. Osim glavnog urednika Hrvatske književne enciklopedije predstavili su i njegov zamjenik *Zoran Kravar* te suradnici *Nedjeljko Fabrio*, *Viktor Žmegač*, *Marko Grčić* i *Krešimir Nemec*, dok je predstavljanje otvorio ravnatelj Leksikografskoga zavoda *Bruno Kragić*. *Nedjeljko Fabrio* je istaknuo da u današnjem vremenu podcjenjivanja pisanja četiri sveska Hrvatske književne enciklopedije čine temelj obrane digniteta hrvatske književnosti, dok je *Krešimir Nemec* ustvrdio da Hrvatska književna enciklope-

dija daje cjelokupan pregled hrvatske književnosti kao trag kulturnog identiteta ovih prostora.

NEZAOBILAZAN PRIRUČNIK STRUČNJACIMA

Za *Viktora Žmegača* nema dobrog djela kojem se ne može prigovoriti, pa tako i kod Hrvatske književne enciklopedije, obrazloživši to s nekoliko primjera, a *Marko Grčić* je pomalo u šaljivom tonu rekao da Hrvatska književna enciklopedija daje pregled i nad suvremenom književnošću tako da se »mi svi nalazimo u ulozi ili autora natuknice ili smo dio same natuknice, što dakako utječe na objektivnost«, rekao je *Grčić*.

Na kraju predstavljanja ovog kapitalnog projekta hrvatske leksikografije i znanosti o književnosti govorio je i glavni ravnatelj Leksikografskog zavoda *Vlaho Bogišić*.

»Ovo je veliki projekt, možda i posljednji veliki sintetski

Suradnici enciklopedije

O književnosti i književnicima, književnim časopisima i kulturnim udrugama iz Vojvodine u »Hrvatskoj književnoj enciklopediji« pisali su: Jasna Ivančić, Milovan Miković, Saňa Vulić i Željko Vegh.

projekt koji je naše društvo bilo spremno poduprijeti«, rekao je Bogišić, a osvrćući se na medijske kritike da je projekt Hrvatske književne enciklopedije preskup i nepotreban, ustvrdio je da je mali korak od toga do ukidanja enciklopedije. »Novine su ukinule kazališnu kritiku. Od ukidanja kazališne kritike do ukidanja kazališta nema puno. Od uvjeravanja da enciklopedije nisu potrebne do njihova ukidanja isto tako nije daleko«, rekao je Bogišić.

Nema sumnje da će Hrvatska književna enciklopedija biti nezaobilazan priručnik stručnjacima koji se profesionalno bave hrvatskom književnošću, ali i običnim čitateljima koji žele nešto više doznati o povijesti i suvremenosti pisane riječi u Hrvatskoj, a ponosni smo na činjenicu da se u natuknicama, ali i među 286 ponajboljih hrvatskih povjesničara književnosti, kritičara, teoretičara, folklorista, teatrologa i jezikoslovaca koji su radili na ovom kapitalnom projektu hrvatske leksikografije i znanosti o književnosti nalaze i predstavnici hrvatske manjinske zajednice iz naše zemlje.

Zlatko Žužić

ADVENTSKO-BOŽIĆNI PROGRAM INSTITUTA »IVAN ANTUNOVIĆ«

Izložba božićnjaka i predstavljanje »Danice«

»Ivan Antunović« mons. Andrija Kopilović. »Postoji realna opasnost da se ova vještina zaboravi, a mnogi koji ih ne znaju peći ipak bi ih željeli imati na svom stolu. Upravo u tom smjeru je i naša namjera da sljedeće godine ova izložba postane i prodajna, kako bi zainteresirani mogli kupiti svoj božićnjak.«

Mons. Andrija Kopilović ističe kako je Subotička Danica godišnjak koji poput zrcala događaja, aktivnosti i sjećanja kroz godinu dana u hrvatskoj zajednici, u sebi nosi snažnu, edukativnu poruku. »Svake godine pristiže mnogo materijala i ljudi su zbilja zainteresirani da se njihovi literarni uratci nađu na stranicama ovog popularnog pučkog štiva. Njezina najvažnija vrlina je da čuva svijest o obitelji i kao takva trebala bi biti u svakoj kući«, kaže mons. Kopilović.

Nakon izložbe, u nastavku adventsko-božićnog programa, iste večeri u katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske održan je tradicionalni adventski koncert zbora »Collegium musicum catholicum« pod ravnanjem Miroslava Stantića.

D. P.

Njegujući duh i nastojeći očuvati tradiciju, Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović« iz Subotice, organizirao je prigodnu radionicu za izradu božićnih kolača – božićnjaka iz koje su najuspješniji radovi postali eksponati božićne izložbe priređene u predvorju subotičke Gradske kuće.

U sklopu ove lijepe blagdanske manifestacije održana je i prigodna promocija novog broja godišnjaka – kalendara Subotička Danica za 2011. godinu. Izložbu je u petak, 17. prosinca, otvorio predsjedava-

jući Instituta mons. dr. Andrija Kopilović, a prigodne riječi u povodu nove »Danice« nazočnima je uputio mons. Stjepan Beretić. Blagdanske ozračje upotpunila je vokalna solistica Antonija Piuković koja je uz pratnju članova Subotičkog tamburaškog orkestra otpjevala pjesmu »Djetešce nam se rodilo«.

»Izložba božićnjaka je u duhu naše tradicije i mi je nastavljamo s dodatnom inicijativom uključivanja i djece u radionicama za njihovu izradu, nastojeći ih praktično podučiti izradi ovih božićnih kolača«, kaže predsjedavajući Instituta

SUBOTICA-TRANS obavlja putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica – Zagreb, važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno
- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)
- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koja se dobiva na autobusnoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332 din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

**POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA
U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.**

VAŠ SUBOTICA-TRANS

Tel.: 024/555-566

NIU Hrvatska riječ, Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24 000 Subotica,
tel. +381(024) 553-355; 551-578; 535-155;
e-mail:hrvatskarijec@tippnet.rs; www.hrvatskarijec.rs
broj žiro računa: 355-1023208-69 PIB 102212973

Temeljem članka 27., točka 10. Statuta Novinsko-izdavačke ustanove »Hrvatska riječ«, a u svezi s člankom 38. i 39. stavak 3. i 40., Upravni odbor raspisuje

JAVNI OGLAS

za izbor odgovornog urednika novina »Hrvatska riječ« u Novinsko-izdavačkoj ustanovi »Hrvatska riječ«, Subotica, na mandatni period u trajanju od 4 godine.

Osim općih uvjeta propisanih pozitivnim zakonskim propisima, kandidati moraju ispunjavati i posebne uvjete:

1. visoka stručna sprema, VII/1 stupanj,
2. tri godine radnog iskustva na uredničkim ili novinarskim poslovima i
3. znanje hrvatskog jezika.

Kandidati su uz prijavu obvezni priložiti dokaze o ispunjavanju traženih posebnih uvjeta, kao i prijedlog programa rada novina »Hrvatska riječ« za mandatni period.

Prijave, s kraćim životopisom, na ovaj javni oglas se podnose Upravnom odboru Novinsko-izdavačke ustanove »Hrvatska riječ« u roku od 15 dana od dana objavljivanja u tjedniku »Hrvatska riječ«, osobno ili poštom na adresu Novinsko-izdavačke ustanove »Hrvatska riječ«, 24000 Subotica, Trg cara Jovana Nenada broj 15/II, obvezno s naznakom »Javni oglas za odgovornog urednika«.

Neblagovremene, neuredne i nepotpune prijave neće se razmatrati.

Predsjednica Upravnog odbora
Novinsko-izdavačke ustanove
»Hrvatska riječ«, Subotica
Vesna Prčić, dipl. pravnica

Nova knjiga: Bunjevačke narodne pripovijetke

U izdanju NIU »Hrvatska riječ« objavljena je knjiga *Balinta Vujkova* »Bunjevačke narodne pripovijetke«. Knjiga sadrži 64 pripovijedaka što ih je, kako sam Vujkov navodi, sakupio i obradio na sjeveru Vojvodine: »Prema kazivanju pripovjedača koje sam slušao, i prema kazivanju drugih starijih ljudi, narodna pripovijetka je među ovdašnjim Hrvatima cvjetala još u posljednjim desetljećima prošlog (XIX. op. u.) stoljeća. Odmah se nameće pitanje je li pripovijetka bila podjednako rasprostranjena u svim društvenim slojevima, ili u kojima više, u

kojima manje. Smatram da na ovo pitanje nalazimo odgovor i u okolnosti, da sam pripovjedače našao isključivo u redovima seoske i gradske sirotinje ... Ta dva svijeta, kako na salašima tako i u gradu, imala su različite utjecaje na razvoj i očuvanje narodnih pripovijedaka. Drukčije to nije moglo biti, jer je i narodna pripovijetka kao vrsta narodnih umotvorina, nužno održavala stremljenja, shvaćanja i snove određene sredine.«

Knjiga »Bunjevačke narodne pripovijetke« može se kupiti u subotičkim knjižarama: »Danilo Kiš«, »Školska knjiga« i »Limbus«, po cijeni od 500 dinara.

klasje

11-12.
2010.

naših ravni 1985.

ČASOPIS ZA KNJIŽEVNOST, UMJETNOST I ZNANOST

KNJIŽEVNI ČASOPIS

Novi dvobroj »Klasja naših ravni«

U novom svesku »Klasja naših ravni« (dvobroj 11.-12., za 2010.), u povodu 70-te obljetnice od rođenja *Petka Vojnića Purčara* objavljeno je više radova o ovom književniku iz pera *Jasne Melvinger*, *Branimira Bošnjaka*, *Dubravke Crnojević-Carić*, *Helene Sablić-Tomić*, *Andree Milanko*, *Stjepa Mijovića Kočana* i *Tonka Maroveića*. Također, tekst zahvale *Jasne Melvinger*, znanstvenice i književnice, u povodu dodjele Nagrade za životno djelo »Balint Vujkov Dida«. *Ljubica Kolarić-Dumić* piše prisjećanja u povodu dva desetljeća od protjerivanja Hrvata iz Srijema. Prozne tekstove objavljuju *Lazar Francisković*, *Dražen Prčić* i *Stjepan Bartoš*, a *Đuro Vidmarović* prikazao je više knjiga, dok *Nikola Tutek* piše

o iskustvima i poukama židovskog manjinskog kazališta Gólem u Budimpešti. *Bernadica Ivanković* sumirala je stanovita iskustva iz rada s učenicima, pripadnicima nacionalnih zajednica u multinacionalnoj sredini, na primjeru Gradske knjižnice Subotica. U ovom svesku objavljeni su također: Imenski registar časopisa *Klasja naših ravni*, zatim pregled pučkoga kalendara za studeni *Đure Frankovića*, te novi ulomci iz rukopisa *Antonije Čota Rekettye* »Lemeš u osimu plemenitog ravničarskog drača«, kao i *Milovana Mikovića* o subotičkom kazalištu.

Novi svezak »Klasja« može se kupiti u subotičkim knjižarama: »Danilo Kiš«, »Školska knjiga« i »Limbus«, po cijeni od 150 dinara.

M. M.

JEZIČNI SAVJETNIK

Nekoliko / par

Piše: Miranda Glavaš-Kul

U standardnom hrvatskom jeziku riječ par ima svoje značenje i dobro ju je rabiti u tom značenju, a označuje ono što uobičajeno dolazi u dvoje. To su najčešće dva podjednaka predmeta – par patika, par cipela, par čarapa ili ono što nam ovih dana treba – par rukavica. Par također mogu činiti i osobe, za dečka i djevojku reći ćemo da su zaljubljeni par, a za supružnike, muža i ženu, bračni par. Dakle, par su dvoje koji se razumiju, vole ili dobro slažu. Možemo reći za dvije osobe da su par ako se dopunjuju po dobrim ili lošim osobinama.

Kao što smo na početku naveli, par znači – dvoje, ali dvoje koje uobičajeno dolazi zajedno. Ukoliko govorimo o predmetima, onda su to dva podjednaka predmeta iste funkcije koji čine

cjelinu. No, često možemo čuti kako će tko doći za par minuta ili će reći par rečenica i sl. Ne valja reći par riječi ili pričekati par minuta ili doći za par sati. Evo i razloga: prvo, ovdje ne mislimo na dvije riječi, dvije minute, dva sata, nego mislimo na nekoliko riječi, minuta, sati... Drugo, riječi, minute, sati, ne dolaze uobičajeno u dvoje (kao što to bračni parovi obično čine) i ne očekuje se drugo uz prvo – naime, ako imamo jednu čarapu ili rukavicu, očekujemo i drugu; no ukoliko imamo jedan sat na raspolaganju, ne očekuje se nužno i drugi.

Nije dobro reći:

U knjižnici je ostalo samo par primjeraka knjige.

Na predstavu je došlo par gledatelja.

Nego treba:

U knjižnici je ostalo samo nekoliko primjeraka knjige.

Na predstavu je došlo nekoliko gledatelja.

Dakle, par ne znači nekoliko, nego dvije stvari ili osobe koje uobičajeno dolaze jedna s

drugom te zbog toga valja paziti kako ćemo što reći. Dobro je reći nekoliko riječi, pričekati nekoliko minuta ili doći za nekoliko dana, vidjeti nekoliko gledatelja, kupiti nekoliko čokoladnih bananica, pojesti nekoliko bombona.

DESETI SUSRET STUDENATA I MLA- DIH RADNIKA SRIJEMSKJE BISKUPIJE

Životom živjeti evanđelje

Redoviti tjedni susret studenata i mladih radnika Srijemske biskupije i drugih susjednih nad/biskupija i Apostolskog egzarchata za vjernike bizantskog obreda u Srbiji i Crnoj Gori održan je u srijedu, 15. prosinca, u Biskupijskom pastoralnom centru u Petrovaradinu (BPC). Gošće susreta bile su sestre *Kristina* i *Blaženka*, Isusove male sestre koje djeluju u Beogradu. Nazočne je pozdravio vlč. *Ivica Damjanović*, povjerenik za pastoral

mladih u Srijemskoj biskupiji i koordinator BPC-a i zahvalio sestrama za dolazak na susret, te na brizi koju vode za mlade u Beogradu i Ruskom Krsturu.

Tema susreta, koju su sestre predstavile, bila je »Služiti po malim životnim stvarima«. Na početku susreta prikazan je film o bratu *Charlesu de Foucauldu*, koji je potaknuo mlade na razgovor i pitanja o njegovu životu, ali i o životu Isusovih malih sestara. Mlade je najviše zanimao život i rad sestara na području biskupija u Srbiji. Sestre više od trideset godina borave u ovim krajevima pa imaju bogato iskustvo rada s ljudima po tvornicama, bolnicama i u domaćinstvima.

»Radost je otkriti vrijednost malih životnih stvari, biti uz jednostavnog, pa i zaboravljenog čovjeka i otkriti kako i mali 'beznačajni' posao, koji je često podcjenjivan, ima svoj smisao. Tu smo mi poslane da životom živimo evanđelje...«, rekla je sestra *Kristina*. U molitvenom dijelu susreta sestre i mladi su molili za radost Božića, radost života i radost služenja ljudima.

Tiha noć u Vukovaru

Tradicijski božićni koncert »Tiha noć u Vukovaru« i ove je godine sniman u crkvi sv. Filipa i Jakova u produkciji Hrvatske radiotelevizije. Nakon nekoliko godina stanke na koncert su ponovno pozvani predstavnici iz Vojvodine, ansambl »Hajo« i *Antonija Piuković*. Predstavili su se božićnim pjesmama bačkih Hrvata »Srićna noć je prispila« i »Radujmo se i pivajmo«. Snimku ovoga koncerta iz Vukovara možete pogledati na Badnju večer u 22 sata na Prvom programu Hrvatske radiotelevizije.

Ž. V.

NADBISKUP BEOGRADSKI MONS. STANISLAV HOČEVAR ZA BEOGRADSKU BETU

Posjet pape Srbiji bio bi od velikog značaja

Beogradski nadbiskup mons. *Stanislav Hočevar* ocijenio je da bi posjet pape *Benedikta XVI.* Srbiji bio od velikog značaja jer bi se Srbija pokazala kao država koja je svjesna svoje povijesne uloge i postala »motor« dijaloga u regiji.

»Dolazak pape bi značio da Srbija, znajući kako živi između Istoka i Zapada, ozbiljno preuzima svoju povijesnu ulogu. Drugo, značilo bi da postaje motor dijaloga jer se jedino u dijalogu rađa nešto novo, pozitivno, u dijalogu kojim Srbija može promicati nešto novo za Čovječanstvo«, ocijenio je Hočevar u intervjuu za beogradsku agenciju Beta.

Prema njegovim riječima, očekivanja da papa Benedikt XVI posjeti Srbiju pokazuju kako je riječ o posebnom povijesnom trenutku kada svi očekuju da se dogodi nešto novo, u vremenu kada treba produbiti međusobni dijalog.

»Posjet Svetog Oca značio bi da mi ovo povijesno vrijeme ozbiljno shvaćamo, da shvaćamo kako je tom razmišljanju potrebno dati novu punoću – jedan novi dijalog između Istoka i Zapada, Sjevera i Juga, bilo unutar kršćanstva, Istočnog i Zapadnog, ali i iznutra čitavog Čovječanstva«, rekao je beogradski nadbiskup.

Prema njegovim riječima, do sada nije napravljeno dovoljno koraka prema definitivnim odlukama, pozivima, priprema za dolazak pape koji se u javnosti najavljuje za 2013. godinu kada se proslavlja 1700 godina od Milanskog edikta cara Konstantina, rođenog u današnjem Nišu.

»Za sada smo samo na razmišljanjima i očekivanjima. Zato očekujem da će 2011. godina osigurati svima nama da ova razmišljanja definiramo i dodamo konačno do pravih odluka«, rekao je Hočevar.

RADIO MARIA

NOVI SAD 90,0 MHz - SUBOTICA 90,7 MHz
SOMBOR 95,7 MHz - PLANDIŠTE 89,7 MHz
LESKOVAC 107,4 MHz

<p>Kontakt: NOVI SAD Koste Abraševića 16 Redakcija: 021/4790529 Program: 021/4790464 SMS: 063/598441 radiomarija.srbija@gmail.com www.radiomarija.rs</p>	<p>Kontakt: SUBOTICA Starine Novaka 58 Redakcija: 024/692255 Program: 024/692259 SMS: 063/445523 mariaradio@tippnet.rs www.mariaradio.rs</p>
---	---

POMOZITE RADIO MARIJI!

Broj računa: 160-324873-16
Banca Intesa a.d., Prima: Udruženje Marija,
21000 Novi Sad, Koste Abraševića 16

PRONAĆI ISUSA U NAJPOTREBNIJIMA I PRUŽITI LJUBAV

Riječ koja se vidi

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

Danas je Badnji dan. Pokušat ću podijeliti s vama jedno božićno razmatranje. Prije dva mjeseca papa *Benedikt XVI.* je izdao apostolsku pobudnicu o Božjoj Riječi. Citiram: »Crkva kao stvarnost koja je definirana po prihvatanju Riječi Božje, koja je, uzimajući tijelo, došla da postavi svoj šator među nama. Ovo boravište Boga među ljudima, to prebivalište, predskazano u Starom zavjetu, sada se ostvaruje u Božjoj definitivnoj prisutnosti među nama u Kristu.«

KAMO IDE DRUŠTVO KOJE SE UDALJILO OD BOGA

Pokušajmo se suočiti s izazovima vremena, koji su se kao zadatak postavili pred zajednicu Katoličke crkve. Čini se da su se mračni oblaci nadvili nad Katoličku crkvu. Kriza Crkve je jedno, kriza društva nešto drugo. To dvoje nije bez povezanosti. Kršćanima se pritom predbacivalo da je njihova religija svijet privida. Ali zar danas ne upoznajemo sasvim drukčije, stvarne svjetove privida? Svjetove privida financijskih tržišta, medija, luksuza i mode? Zar bolno ne doživljavamo kako modernom vremenu, koje gubi svoja vrijednosna mjerila, prijeti opasnost da potone u bezdan? Tu je bankarski sustav koji uništava golemu narodnu imovinu. Tu je život u velikoj brzini koji nas doslovno čini bolesnima. Tu je svijet interneta na koji još nemamo odgovore. Kamo zapravo idemo? Smijemo li sve što možemo učiniti stvarno i učiniti? I ako pogledamo u budućnost: kako će sljedeći naraštaj izaći na kraj s problemima koje mu ostavljamo? Jesmo li ga dovoljno pripremili i osposobili? Ima li on temelja koji daje sigurnost i snagu da se prebrode i burna vremena? Pitanje je također: ako kršćanstvo na Zapadu gubi snagu koja oblikuje društvo, tko ili što stupa na njegovo mjesto? Nereligiozno »civilno društvo«, koje u svome ustavu više ne trpi nikakvu povezanost s Bogom? Radikalni ateizam, koji se žestoko bori protiv vrijednosti kršćansko-židovske kulture? U svakomu je razdoblju bilo nastojanja da se Boga proglasi mrtvim, da se čovjek okrene onomu što je tobože dohvatljivo, pa bila to i zlatna telad. Biblija je puna takvih pripovijesti. Tu je manje posrijedi slaba privlačnost vjere, već više sile kušnje. Ali kamo onda ide društvo koje se udaljilo od Boga, bezbožno društvo? Nije li upravo 20. stoljeće provelo ovaj pokus i na Zapadu i na Istoku? Sa strahovitim posljedicama kao što su izmučeni narodi, dimnjaci u koncentracijskim logorima, užasni gulazi?

NE GUBITI NADU

Ušli smo u 21. stoljeće predvođeni velikim Papom, *Ivanom Pavlom II.* On nam je kao oporuku ostavio Duc in altum »Izvezi na pučinu« On je obišao svijet »čineći dobro«. Svijet je našao orijentir. Sada je na čelu Crkve čovjek komu je geslo »Služiti u istini«. Pravi orijentir za naše vrijeme. Hrabrost je kršćanska krepost u kojoj se moramo suočiti s izazovima i tražiti pravi izraz. Sažimajući pravu poruku dvojice papa, onda je prva poruka: Ne gubiti nadu. Nada je Krist. On je jedini Spasitelj svijeta i jedini može donijeti spas i suvremenom čovjeku koji više u svojoj kulturi čak i ne želi čuti Boga. Unatoč tome nama treba hrabrost da ga naviještamo, kako Pavao kaže: i u zgodno i u nezgodno vrijeme. Nada se temelji na istini i ljubavi. Protiv relativizma našega vremena treba istinu ne samo navješćivati, nego je napose svjedočiti. To svjedočanstvo istine je autentičan život po evanđelju. Oblake koji su se nadvili nad Crkvom u Europi rasvjetljuje svjetlo koje je rođeno u Betlehemu prije više od dva milenija. Ali je to rođenje u našoj civilizaciji izbljedito mentalitetom našega vremena. Kako se sada izdići iznad vremena, a ipak živjeti i stvarati u ovo vrijeme? Na to je dala, među ostalima, odgovor naša i blažena Terezija iz Skoplja, koja je nazvana za cijelo čovječanstvo Majka Terezija. Ona govori: »Moramo davati sve do boli. Jer ljubav, da bi bila prava, treba boljeti. Bog je dao svoga Sina da nas spasi. Božić je dan zajedništva kada možda ne možemo ništa dati, nemamo ništa dati – ali ono što želimo jest da kada pogledamo zajedno i vidimo siromahe u vlastitoj obitelji, da kod kuće počnemo voljeti do boli. Da imamo spreman osmijeh, da imamo vremena za naše ljude. Ako ih poznajemo, onda ćemo znati tko nam je prvi susjed, do naših vrata. Poznavat ćemo ih. Poznajemo li ljude koji nas okružuju?« Eto to je poruka. Pronaći Isusa u najpotrebnijima i pružiti ljubav, to je kršćanstvo. Da bi to mogli – kako čiste moraju biti naše ruke da bi doticale slomljena tijela – kako čist mora biti naš jezik da bi govorio riječi utjehe, vjere i ljubavi, jer mnogima od naših bližnjih to je pravi dodir s ljubavlju, a mogao bi biti i posljednji. Koliko moramo biti njegova živa prisutnost, ako zaista vjerujemo što je Isus rekao: to ste meni učinili.

Neka vam je čestit Božić i blagoslovljena Nova godina ako zapalite barem jednu svijeću ljubavi u srcu svojih bližnjih!

Ne gubiti nadu. Nada

je Krist. On je jedini

Spasitelj svijeta i

jedini može donijeti

spas i suvremenom

čovjeku koji više u

svojoj kulturi čak i

ne želi čuti Boga.

Unatoč tome nama

treba hrabrost da ga

naviještamo, kako

Pavao kaže: i u zgod-

no i u nezgodno vri-

jeme. Nada se temelji

na istini i ljubavi.

HRSKAVA PEČENICA

Potrebno: 1 kg pečenice, 4 žlice suncokreta (sjemenke), veza peršina, 75 g maslaca, 2 žumanjka, 1-2 žlice krušnih mrvica, sol, papar, 2 žlice ulja.

Priprema: Sjemenke suncokreta ispeći u tiganju bez dodatka ulja. Sitno isjeckati peršin. Oba sastojka pomiješati s omekšalim maslacem, žumanjcima, krušnim mrvicama, paprom i solju. Smjesa treba biti lagana za mazanje. Ugrijati pećnicu na 180 stupnjeva i meso posoliti i popapriti te staviti da se peče oko 40 minuta. Meso izvaditi i ravnomjerno premazati dobivenom smjesom s maslacem i peći još 25 minuta. Kada je pečeno, meso izvaditi i ostaviti da se ohladi. Prije serviranja meso izrezati na komadiće i služiti uz pirjano povrće, poriluk i rajčicu.

LJEŠNJAK TORTA

Potrebno za biskvit: 10 bjelanjaka, 280 g šećera, 280 g prženih mljevenih lješnjaka, 2 žlice kakaa.

Za preljev biskvita: 1 dl mlakog mlijeka i žlica ruma za namakanje biskvita.

Potrebno za čokoladnu kremu: 6 žumanjaka, 1 jaje, 100 g šećera, 100 g čokolade, 250 g margarina, 50 g šećera u prahu.

Sastojci za kremu od vanilije: 4 žumanjka, 2 pudinga od vanilije, 4 žlice šećera, 7 dl mlijeka, 0,5 l slatkog vrhnja.

Priprema biskvita: Lješnjake popržiti, oljuštiti i samljati. Bjelanjke sa šećerom i par zrna soli izmiksati u čvrsti snijeg, pa dodati pržene mljevene lješnjake i kakao. Peći u plehu po želji, može i u okruglom kalupu za tortu promjera 26 cm, dok se biskvit ne počne odvajati od ruba kalupa.

Priprema čokoladne kreme: Žumanjke, jaje i 100 g šećera kuhati na pari dok ne nastane svjetla gusta krema, dodati otopljenu čokoladu pa miksati na pari još 5 minuta. Kada se krema ohladi dodati 1 margarin koji je prethodno pjenasto izrađen sa šećerom u prahu.

Priprema kreme od vanilije: žumanjke, prašak za puding i šećer pomiješati s malo mlijeka kako bi se dobila sjedinjena smjesa, to sipati u ugrijano mlijeko i kuhati dok se ne zgusne, zatim skinuti s vatre i još malo miješati. Dok se krema hladi povremeno promiješati. Kad se ohladila izraditi ju da postane pjenasta i dodati pola litre tučenog slatkog vrhnja.

Slaganje: Biskvit (namočiti) - čokoladna krema - vanilin krema. Vanilin krema je dosta mekana pa je najbolje tortu slagati u obroč i tako pustiti da se hladi preko noći. Idući dan izvaditi obroč, posuti tortu prženim mljevenim lješnjacima ili ukrasiti po želji. Od gore možete dodatno koristiti još 100 g čokolade za glazuru, pa onda posuti lješnjacima.

OČNA KUĆA

optika i ordinacija
na jednom mjestu

551-045

Subotica
Maksima Gorkog 20

KOD GLAVNE POŠTE

Radost Badnjeg dana

Vjerujem kako ste svi već spremni za doček malog Isusa. Danas, na Badnji dan, koji je doista poseban, možete osjetiti pravu obiteljsku toplinu i ljubav.

Još kada sam bila dijete, najviše od svih dana u godini voljela sam Badnji dan. Doista je bio poseban – kao i sada, mama bi ustala ranom zorom (valjda još prije pijetlova), založila vatru u peći, kako bi nam svima bilo toplo, i počela kuhati, peći i pripremati. Toga dana ni ja nisam dugo spavala i nije mi bio problem ustati, čak sam ustala s nekom posebnom radošću. U kuhinji, pa i cijeloj kući, sve je mirisalo na svjež domaći kruh koji je mama sama zamijesila i ispekla. Uh, uvijek je bio lijep na izgled, a još boljeg okusa. Dobro se sjećam kako sam uvijek pitala mamu – mogu li samo malo dobiti, a mama je rekla – kasnije. Zнала sam dobro kako se toga dana postilo, u našem se domu tada moglo jesti kruha i pekmeza, onog domaćeg – maminog. I to nam je nekako bilo dosta. Iako je sve mirisalo i mamilo, ništa se do Badnje večeri nije jelo.

Mama je obično govorila kako ima »milijun poslova«, pa smo onda svi morali zasukati rukave i primiti se posla. I tako cijeli dan sve do poslijepodneva, kada je mama rekla kako se svi trebamo pripremiti za svečanu večeru. Bor je već bio okićen, stol pripremljen, a mirisi... uh, samo smo čekali. Čak su se nekim čudom i darovi našli ispod bora, na našu radost. Sad je već stvarno bilo teško

biti strpljiv. Samo sam se šetala iz sobe u kuhinju i zapitkivala: »Gotovo je?« »Odmah«, bio je mamin odgovor. Uh, to odmah je bilo kao vječnost i baš kad sam pomislila kako nećemo skoro sjesti za stol, mama bi povikala: »Hajdemo, večera.«

Točno se znalo tko što treba raditi. Tata je sjedio za stolom sa sestrama, a ja sam ponosna i sretna, s obzirom da sam najmlađa, nosila svijeću ispred mame koja je nosila zdjelu s mirisnim i toplim grahom. Dobro sam znala moju rečenicu: »Faljen Isus, čestitam vam Badnju večer – Isusovo porođenje.« Tata je uvijek odgovorio: »Fala, vi živi i zdravi bili« te je bacao na nas zrna žita. Moja bi svijeća bila svečano stavljena na stol u posudu sa žitom, a mamina juha na sredinu stola.

Kako je i običaj, prvo bi se pomolili, pa poslije smo jeli jabuke, orahe, češnjak i naravno med, pa onda ona mamina ukusna juha od graha. Morali smo svi piti vino (taj dio baš nisam voljela, ali...) i onda je slijedila riba, naravno domaće mamino tijesto sa sirom i kompot u kojem je znalo biti svega – šljiva, grožđa, bresaka...

A poslije večere, kad smo se svi najeli i zahvalili Bogu, slijedilo je razgledanje darova, pjevanje božićnih pjesama i naravno polnočka, bez koje u našoj obitelji nije bio »pravi Božić«.

A danas? I danas je kod nas sve isto, jedina razlika u cijeloj ovoj priči je što sam sada ja mama, i što svijeću nose neki drugi uzbuđeni mališani.

POLIKLINIKA

Jelenić Čović 28, 24000 Subotica, 024/553-774, 024/567-495, 064/222-14-20, 063/508-811
www.badawi-su.com, poliklinika@badawi-su.com

Kućne posete, prevoz pacijenata

Badawi

Pedijatrija, Ginekologija, Urologija, Neurologija, Gastroenterologija
Kardiologija, Ultrazvuk, Gastroskopijska, Laboratorija, Alergotest
Budwig protokol, Akupunktura, Biorezonanca-SCIO, Detox, Ellman-Radiotalasna hirurgija
Tehnika emocionalne slobode-EFT, Masaža, Bahove kapi, Bloptron, Magneti i ostalo...

Poliklinika za vašu porodicu

Dragi mali i veliki čitatelji!

Svima vama od srca želim veseo i sretan Božić.

Ž. Vukov

Vjerujem kako se veselite ovom radosnom blagdanu – Božiću. Danas, na Badnji dan, možete svojim roditeljima puno pomoći i tako ujedno naučiti ponešto o tradiciji i običajima. Naravno, nemojte zaboraviti pripremiti svoju malu štalicu – jaslice.

Vjerujem kako svi znate tko sve treba biti u jaslicama. Možete ih praviti po svojoj želji, ali u samoj štalici u središtu je mali Isus, sa strane su mu Marija i Josip, a iza Isusa stoje vol i magarac, koji imaju ulogu grijati malog Isusa. Okolo, izvan same štalice nalaze se pastiri, pastirice, anđeli, ovce i ostale životinje. U daljini mogu stajati i tri kralja koja polako dolaze pokloniti se Isusu. Sve ostalo prepuštam vama. Svoje božićne radove poslali su nam vrijedni prijatelji, pa tako možete vidjeti kako oni vide svoje štalice i kako oni čekaju i proslavljaju Božić.

Ana Mandić, II. h, OŠ »Matko Vuković«

Marija Dulić, II. h, OŠ »Matko Vuković«

Anamaria Tumbas, II. h, OŠ »Matko Vuković«

Filip Bekeš, II. h, OŠ »Matko Vuković«

Ivana Imrić, II. h, OŠ »Matko Vuković«

Iva Kujundžić, II. h, OŠ »Matko Vuković«

Lara Francišković, II. h, OŠ »Matko Vuković«

PRIČA O FOTOGRAFIJI

Piše: Dražen Prčić

Živjeti izvan grada

Fotografija o kojoj danas govorimo jedna je od stotinjak koje su nastajale proteklih mjeseci, tijekom realiziranja projekta »Živjeti izvan grada«, serijala tematskih reportaža tjednika »Hrvatska riječ« urađenih u okolnim prigradskim mjesnim zajednicama. Pred vama je pejzažni fotografski prikaz idilične panorame Tavankuta, zabilježen koncem listopada ove godine aparatom naše fotografkinje *Nade Sudarević*, kada je i objavljena reportažna storija o jednom od najvećih naselja subotičke općine.

Ovaj fotos, uz još nekoliko izabranih, naći će se i na specijaliziranoj izložbi reportaža kojima će ovaj zanimljivi projekt biti priveden kraju i predstavljen javnosti u izložbenom

prostoru Otvorenog sveučilišta.

LJUDI I NJIHOVE PRIČE

Osnovni cilj projekta, koji je poduprt novcem Grada Subotice, bio je na pomalo drugačiji način, riječima i fotografijama, prikazati život mjesta – Hajdukova, Đurđina, Bajmoka, Kelebije, Mišićeva, Ljutova, Čantavira, Verušića, Bikova, Male Bosne, Starog Žednika i već spomenutog Tavankuta. Novinari »Hrvatske riječi« otkrivali su javnosti ljude iz ovih mjesnih zajednica i njihove priče, dok je objektiv autorice izložbe bilježio lica i predjele u kojima su nastajale ove reportaže. Namjera je bila izbjeći stereotipe seoskog života, a izborom sugovornika i profesija kojima se bave

ilustrirati raznovrsnost mogućnosti suvremenog egzistiranja. Naravno, bilo je tu i poljoprivrednika, te osoba koje se bave klasičnim poslovima vezanim uz agrar i život u seoskom domaćinstvu, ali na novinskom papiru su javnosti predloženi i: cvjećar, kućanica, liječnica, djelatnik protugradne zaštite, odgojiteljica u vrtiću, pomoćna radnica u školi, veterinar i još mnogi drugi sugovornici, zahvaljujući čijoj ljubaznosti i susretljivosti smo uspjeli načiniti ova serijal.

Putujući do svih navedenih, bližih i malo daljih prigradskih destinacija, imali smo prilike izravno se uvjeriti kako to izgleda u praksi, svakodnevno ili povremeno svladavati kilometarske distance na relaciji do grada i natrag. S obzirom na jesensko godišnje doba bilo je sunčanih, kišnih, ali i snježnih hladnih dana, što je doprinijelo još većoj autentičnosti zabilježenih fotografija, kao vjerodostojnosti dočaravanja barem jednog trenutka u životu mjesta s kojima bismo dijelili dan kada je nastajala reportaža. Razgovarajući s čelnicima skupština MZ-a, saznali smo o glavnim problemima njihovih mjesta, te nastojanjima za poboljšanje životnih uvjeta, koji su u mnogim sredinama i danas vrlo ugroženi nedostatkom dovoljnog broja asfaltira-

nih ulica i cesta, neizgrađenim mrežama kanalizacije i vodovoda i ostalim infrastrukturnim zahvatima toliko svojstvenim životu u gradu. Pa ipak, velika većina naših sugovornika nije pokazala želju za odlaskom iz svojih rodničkih mjesta nadomak Subotice, pravdajući to činjenicom kako u njihovom slučaju ništa ne može zamijeniti život na selu. Jer u 21. stoljeću, vremenu kada se uz pomoć interneta povezuje cijela zemaljska kugla, 15, 20 ili 25 kilometara do Subotice ne predstavlja nikakav problem. Prema svim ovim naseljima redovito prometuju autobusi »Suboticatransa«, a dostupnost posjedovanja putničkih automobila učinila je razdaljinu do grada, za razliku od nekih starih vremena, lako savladivom.

IZLOŽBA

Pozivamo sve naše čitatelja da dođu i pogledaju izložbu reportaža projekta »Živjeti izvan grada«, koja će biti postavljena u prizemlju Otvorenog sveučilišta od srijede 29. prosinca, jer će na njoj biti prikazane i fotografije koje se nisu našle na novinskim stranicama našeg i vašeg tjednika. Da dođu i još jednom upoznaju ljepotu i bogatstvo našeg ravničarskog podneblja...

www.supijace.co.rs

OD NJIVE DO TRPEZE.

ЖКП Суботичке пијаце
Szabadkai Piacok KK
JKP Subotičke pijace

Izložba tavankutskih slamarki u Petrovaradinu

24. prosinca 2010.

U NEKOLIKO REDAKA

Blagdani

Stiže nam najljepši od svih blagdana. Božić. U tim je božićnim danima sve lijepo i sve se ružno zaboravlja. Potom slijedi Nova godina i ponovno dolaze dani fešte i slavlja. Tako je to za blagdane. U svojoj toj ljepoti ima samo jedan problem. Iza svih blagdana slijedi najduži mjesec u godini. Siječanj. Ime mu sve govori...

FOTO KUTAK

Sretan Božić

KVIZ

Ivan Zajc

Kada se i gdje rodio hrvatski skladatelj Ivan Zajc?
 Kako glasi njegovo puno ime?
 Koje godine nastaje njegova prva skladba
 S koliko godina je imao svoj prvi nastup?
 Gdje je studirao Ivan Zajc?
 Koliko je opus ostavio iza sebe?
 Kada je i gdje umro?

3. kolovoza 1832. godine u Rijeci.
 Ivan Stjepan Dragutin.
 1844. godine – Ouverture.
 513 godina (1845.).
 Na konzervatoriju u Milanu.
 1200 djela i 19 opera.
 16. prosinca 1914. godine.

VICEVI

Pobjegla dva lava iz ZOO vrta, pa šeću plažom.
 - Stvarno ne razumijem ljude. Špic sezone, a na plaži nema nikoga!

- Kako se zove roda koja živi na električnom stupu?
 - Elektroda!

Pitali zeku koja mu je najdraža igra.

- Šah - odgovori.
 - Zašto baš šah?
 - Zato što mogu pojesti lovca!

Sreli se vrabac i glista.

- Di si sivi sokole - pozdravi glista.
 - Eto me, zmijo ljuta - otpozdravi vrabac.

Sportska sekcija HKUD-a »Vladimir Nazor«

SOMBOR – Nekada je HKUD »Vladimir Nazor« iz Sombora imao tradiciju njegovanja sportskih aktivnosti. Tako je sportska sekcija u ovom društvu počela s radom još davne 1938. godine i radila sve do 1941. godine, a potom je rad obnovljen 1946. godine od kada radi u kontinuitetu do sedamdesetih godina prošloga stoljeća. Nedavno je ponovno osnovana sportska sekcija u ovom društvu, a za njenog voditelja i pročelnika izabran je *Pavle Matarić*. U vrlo kratkom roku odazvao se lijep broj članova te ova sekcija, između ostalih aktivnosti, organizira i turnire u stolnom tenisu i šahu.

Ovih je dana uspješno održan božićni turnir u stolnom tenisu na kojem je sudjelovalo 20 muškaraca i 11 žena. Pavle Matarić se, s obzirom na odaziv, nada da će ovaj turnir prijeći u tradiciju, a ovih se dana održava novogodišnji turnir u šahu.

»U veljači ćemo organizirati još jedan, memorijalni turnir 'Stipan Bakić' u čast člana našega društva koji je još koncem tridesetih godina prošloga stoljeća osnovao sportsku sekciju i bio njen pročelnik. Na našem božićnom stolnoteniskom turniru sudjeluju članovi sportske sekcije i drugi članovi društva, dok će memorijalni turnir biti otvorenog tipa i na višoj razini, gdje će moći sudjelovati svi stolnotenisači Sombora«, kaže Pavle Matarić.

Već sada se sportska sekcija priprema za avanturističku sportsko-rekreacijsku manifestaciju »Trka lađa na Neretvi«, koja će se u kolovozu održati u Metkoviću.

»Na ovoj sportskoj manifestaciji sudjelovat će 16 članova našeg društva u dobi od 30 do 35 godina, koji moraju imati težinu od 90 do 120 kilograma. Za sada u ovoj ekipi imamo prijavljenih 15 članova i smatram da će ovo natjecanje, iako za nas nije kvalifikacijsko, biti kruna naše sportske sekcije. Ova se manifestacija održava po trinaesti put, a organizatori su Turistički savez Metkovića i općina Metković, dok je pokrovitelj predsjednik Republike Hrvatske *Ivo Josipović*. Trenutačno tražimo sponzore koji će nam omogućiti da sudjelujemo na ovoj manifestaciji«, kazao je Pavle Matarić.

Z. G.

PLIVANJE

Državni rekord Andreja Barne

HODMEZOVASARHELY – U organizaciji plivačkog kluba iz Segedina (Mađarska), u Hodmezovasarhelyu je 18. i 19. prosinca

održan pozivni plivački miting »Toyota T max cup« na koji su bili pozvani i najbolji plivači Spartaka. Osvojeno je ukupno 7 medalja (4 zlatne i 3 brončane). Najuspješniji plivač Spartaka bio je Andrej Barna koji je u disciplini 50 metara slobodno oborio državni rekord na 50-metarskom bazenu u kategoriji dječaka do 12 godina (stari rekord je držao također plivač Spartaka Bojan Rašković). Pojedinačni rezultati:

Kategorija 11 i 12 godina:

Andrej Barna (1. mjesto 50 slobodno, 1. mjesto 50 leđno)

Filip Hunjadi (1. mjesto 50 delfin, 1. mjesto 100 delfin).

Kategorija 13. i 14. godina:

Bojan Rašković (3. mjesto 50 slobodno)

Milica Šostarec (3. mjesto 200 slobodno)

Damir Pinter (3. mjesto 200 prsno).

ODBOJKA

Prvi poraz

NIŠ – Posve neočekivano odbojkaši Spartaka doživjeli su prvi poraz na gostovanju u Nišu (0-3) od istoimene momčadi koja se nalazi na pretposljednem mjestu prvoligaške tablice. Nakon impresivnog niza od deset uzastopnih pobjeda, s prvim ligaškim neuspjehom izgubili su i prvo mjesto na tablici. Prvenstvo se nastavlja 21. siječnja, kada će u 12. kolu Spartak gostovati u Kleku.

Kostolac – NIS Spartak 3:1

KOSTOLAC – Odbojkašice Spartaka poražene su od Kolubare (1-3) i nakon novog poraza sada zauzimaju treću poziciju na tablici Superlige s 24 osvojena boda. U prvenstvu slijedi božićno-novogodišnja stanka, a prvi ligaški susret u novoj 2011. godini »Golubice« će imati 15. siječnja, kada u 12. kolu ugošćuju ekipu Kleka.

KOŠARKA

Uvjerljiva pobjeda

SUBOTICA – Igrači Spartaka priredili su još jednu lijepu košarkašku predstavu u gradskoj Dvorani sportova porazivši gostujuću momčad Niša (95-66) s gotovo trideset poena razlike i nastavili su seriju uspješnih rezultata u natjecanju Prve lige Srbije. Najbolji u redovima domaćih bili su Karahodžić (19 poena), Becin (16), Stojanović (13) i Radić (11).

RUKOMET

Spartak Vojput – Mladost TSK 26:25

SUBOTICA – Minimalnom, ali bodovno vrijednom pobjedom rukometaši Spartak Vojputa svladali su gostujuću momčad Mladost TSK (26-25) i zadržali šanse za proboj prema vrhu tablice Prve lige Srbije.

NOGOMET

Zoran Marković novi predsjednik Bačke

SUBOTICA – Na izvanrednoj skupštini Nogometnog kluba Bačka iz Subotice, nakon ostavke dosadašnjeg Upravnog odbora na čelu

s Dragoslavom Radonjićem, za novoga predsjednika najstarijeg nogometnog kluba u državi izabran je Zoran Marković, a za potpredsjednike UO birani su Grgo Horvacki i Stanko Bogojević.

Ljubomir Ristovski preuzeo Spartak ZV

SUBOTICA – Dosadašnji trener Proletara iz Zrenjanina Ljubomir Ristovski, bivši nogometaš Vojvodine, Novog Sada, Borca

(Čačak), Hajduka (Kula), te nekoliko portugalskih klubova, izabran je za šefa stručnog štaba subotičkog Superligaša Spartaka Zlatibor vode. Uz njega će na klupi biti njegov pomoćnik Ilija Dobrić i trener vratara Mustafa Peštalić.

NAJBOLJI SPORTAŠI SUBOTICE 2010.

Odlukom stručnog žirija kojemu je predsjedavao Nemanja Simović, član Gradskog vijeća zadužen za sport, mladež i turizam, izabrani su najbolji sportaši i sportski kolektivi Subotice za proteklu 2010. godinu.

NAJBOLJI PIONIRI: Novak Čabarkapa (šah), Jovana Ilić (atletika), Florijan Sabo (boks), Miroslav Dobrić (hrvanje), Dario Nimčević (biciklizam), Milica Šoštarec (plivanje), Emeše Paći, Emeše Purucki (veslanje), Tamaš Kajdoči (dizanje utega), Ivana Petrić (rukomet), Boris Milodanović (ultramaraton).

NAJBOLJI JUNIORI: Sara Klisura (odbojka), Denis Memetović (boks), Una Nišević (karate), Zoltan Varga (hrvanje), Jelena Džinić (tenis), Vanja Bačić (boks), Dominik Sabo (atletika), Tivadar Kajdoči (dizanje utega), Eva Paći, Natalija tikvicki (veslanje), Obrad Cvijanović (kik boks)

NAJBOLJI SENIORI: Čaba Nađ (dizanje utega), Nikola Sedlak (šah), Lehel Nemet (jedrenje), Ivana Margetić (karate), Davor Štefanek (hrvanje), Dijana Šefčić (atletika), Sanja Memišević (odbojka), Kristijan Kovač (atletika), Laura Vaš (veslanje), Momir Vujković Lamić (plivanje)

NAJBOLJI SPORTSKI KOLEKTIVI

1. NK SPARTAK ZLATIBOR VODA

2. HRVAČKI KLUB SPARTAK

3. ŽENSKI ODOJKAŠKI KLUB SPARTAK

POSEBNA PRIZNANJA

ŽENSKI RUKOMETNI KLUB SPARTAK, veteranke VLADIMIR VEČIĆ, zaslužni sportski djelatnik Dr. MILAN VUKOVIĆ, zaslužni sportski djelatnik JOŽEF FAZEKAŠ, dugogodišnji nogometni trener TOMISLAV ZVEKANOVIĆ, dugogodišnji veslački trener MIHALJ KOVAČ, dugogodišnji pedagog u aerosportu ČAVA MARKOVIĆ – KEKA, zaslužni sportski djelatnik SANJA MALAGURSKI, za sudjelovanje u reprezentaciji SPORTSKO REKREATIVNI CENTAR EKONOMIST, za razvoj rekreacijskog sporta

MUŠKI KOŠARKAŠKI KLUB SPARTAK za ulazak u viši rang natjecanja

MUŠKI ODOJKAŠKI KLUB SPARTAK, za ulazak u viši rang natjecanja

MUŠKI RUKOMETNI KLUB SPARTAK, za ulazak u viši rang natjecanja

TENIS KLUB SPARTAK, za ulazak u viši rang natjecanja

VESO AVRAM, najbolji sportaš invalid za 2010. godinu – šah VESELIN UZELAC, najbolji sportaš invalid za 2010. godinu – streličarstvo

SRĐAN KAURIN, najperspektivniji sudac u 2010. godini

ALEKSANDAR VASIĆ, najperspektivniji sudac u 2010. godini

DRAŽEN PRČIĆ, tenis – natjecatelj veteran

JUBILEJI 2010.

VESLAČKI KLUB PALIĆ – 90 godina rada i postojanja HRVAČKI KLUB SUBOTICA - 15 godina rada i postojanja NOGOMETNI KLUB RADNIČKI BAJMOK – 105 godina rada i postojanja

AERO KLUB IVAN SARIĆ – 80 godina rada i postojanja.

Temeljem članka 10. i članka 29. Zakona o procjeni utjecaja na životni okoliš (»Službeni glasnik RS« broj 135/04 i 36/09) Općinska uprava, Služba za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu životnog okoliša, Subotica – Trg Slobode br.1.

Obavještava

Da je investitor »PERIĆ CO« d.o.o, Subotica, Fočanska br. 23, podnio zahtjev za odlučivanje o potrebi procjene utjecaja projekta »Izgradnja podzemnog rezervoara za TNG s pretećim sadržajem, na kat. čestici 32273/1 k.o. Donji grad, Subotica, na postojećoj benzisnoj crpki.

Uvid u podatke i dokumentaciju iz zahtjeva nositelja projekta može se izvršiti u prostorijama Službe za komunalne poslove, poduzetništvo i zaštitu životnog okoliša, II. kat Gradske kuće, soba 226 u razdoblju od 24. 12. 2010. do 4. 1. 2011. od 10 do 12 sati.

Molimo vas da u vrijeme trajanja uvida dostavite mišljenja, primjedbe i sugestije o zahtjevu za odlučivanje o potrebi procjene utjecaja predmetnog projekta.

Troškove izdavanja snosi investitor »PERIĆ CO« d.o.o iz Subotice, ul Fočanska br.23, PIB: 102094824 Telefon: 024/ 562-605.

POGLED S TRIBINA

Snijeg

Posljednjih tjedan dana obilježile su velike snježne padaline u kojima je, nažalost, pokraj golemih bijelih nanosa, pao i Dinamo. U tko zna već kojoj povijesnoj utakmici željenog prolaska u europsko proljeće, momčad Vahida Halilhodžića zaustavljena je na posljednjem koraku. Solunski PAOK pokazao se nepremostivom preprekom za osvajanje drugoga mjesta u kvalifikacijskoj skupini i mjesta u ždrijebu 32 najbolje ekipe Lige Europe 2010./11. Ako postoji neko opravdanje za još jedan kiks ove generacije, onda to može biti samo snijegom i ledom okovani travnjak u Maksimiru, koji je potpuno onemogućio igranje »normalnog« nogo-meta, a samim tim i brojne latinoamerikance u redovima »modrih« da pokažu nešto više od talenta zbog kojega su i dovedeni u redove višestrukog hrvatskog prvaka. Igrači su se tijekom svih 90 minuta sklizali, neuspješno pokušavajući pronaći put do grčkoga gola. Sklizali, sklizali i na koncu, kako to na ledu gotovo uvijek biva, poskliznuli se i pali. Sretniji i spretniji Grci koji, paradoksalno gledano, dolaze s toplog juga koji niti ne zna za zimu, uspjeli su ne samo obraniti se, nego i bijegom svog centarfora zabiti i pobjednički gol. Posve zaslužen. Ipak se mora konstatirati kako bi i Dinamov prolaz bio apsolutno zaslužen, jer je, izuzev kikseva na gostovanjima protiv PAOK-a i Villarreala, ovogodišnju eurosezonu odigrao vrlo kvalitetno. Život ide dalje, iduće godine je nova šansa. A dotle će pasti i novi snijeg i ponovno prekriti maksimirski travnjak, baš kao i žal za još jednim neispunjenim snom.

D. P.

NOGOMET

Vlatko Marković ostaje
predsjednik HNS-a

Na burnoj izbornoj skupštini Hrvatskog nogometnog saveza održanoj prošloga petka, 17. prosinca, novi mandat osvojio je Vlatko Marković, i dosadašnji čelnik krovne hrvatske nogometne institucije.

Pobjedu nad jedinim protukandidatom Igorom Štimcem osvojio je sa samo jednim glasom prevage (25-24).

KOŠARKA

Tri pobjede i poraz

Hrvatski predstavnici zabilježili su tri pobjede u 12. kolu regionalne košarkaške NLB lige i održali priključak s vrhom tablice. Cedevita je svladala Radnički (98-87), Zagreb je bio bolji od CEZ Nymburka (92-84), dok je Zadar slavio na gostovanju u Vršcu protiv Hemofarma (88-74). Jedini poraz je doživjela Cibona (71-80) protiv Budućnosti u Podgorici i nastavila niz poraza. Cedevita i Zagreb imaju 19 bodova i zauzimaju četvrto i peto mjesto, Cibona je jedanaesta s 17, a Zadar trinaesti s 16 osvojenih bodova.

RUKOMET

Hrvatska – Srbija

Ždrijeb doigravanja za plasman na Svjetsko prvenstvo rukometašica, koje će se 2011. godine održati u Brazilu, odredio je kvalifikacijske susrete između Hrvatske i Srbije. Bolja ekipa iz dva susreta, koji su na programu u lipnju iduće godine, putovat će na SP.

SKIJANJE

Novi bodovi Kostelića

Osvajanjem 20. mjesta na veleslalomskoj utrci u Alta Badiji, najbolji hrvatski skijaš Ivica Kostelić je svom ukupnom bodovnom saldu pridodao novih 11 poena i sada u ukupnom poretку Svjetskog kupa zauzima 10. mjesto sa 179 osvojenih poena.

NAMA JE DOVOLJNO

DA ZNATE ZA NAS

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće
- Subotica, Karađorđev put 2,
- Telefon (danonoćno):
(024) 55-44-33

Raspored sprovoda i umrlice na
Internetu: www.funero.co.rs
e-mail: funero@funero.co.rs

Kod smrti umirovljenika umanjujemo račun
za iznos posmrtnne pomoći koju daje PIO.

VOJVOĐANSKA
Svaštara

PETAK
24.12.2010.

05.55 - Najava programa
 06.00 - Trenutak spoznaje (R)
 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.05 - Vijesti
 07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.35 - Vijesti
 07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
 09.07 - Lugarnica 20, serija
 09.52 - Vijesti iz kulture
 10.00 - Vijesti
 10.10 - Pjesma koja kruži svijetom: Tiha noć - poruka mira iz Salzburga, dokumentarni film
 11.20 - Badnjica u Cisti Velikoj, emisija pučke i predajne kulture
 12.00 - Dnevnik
 12.32 - More ljubavi
 13.20 - Hitna služba 15, serija
 14.05 - Vijesti uz hrvatski znakovni jezik
 14.20 - Karolova božićna priča, američki film
 15.55 - Vijesti
 16.10 - Čarobnjakov šešir, animirani film
 17.30 - Iza ekrana
 18.20 - Dramski program
 19.30 - Dnevnik
 20.07 - Božićna čestitka kardinala Josipa Bozanića
 20.25 - Škrinja: Napokon dobra vijest
 21.15 - Nativity, mini-serija
 22.50 - Vijesti
 23.05 - Gdje se sakrio Božić?, dokumentarni film
 23.35 - Božićni napjevi
 23.55 - Bjelovar: Misa Polnoćka, prijenos
 01.35 - Opasni Johnny, američki film (R)
 03.05 - Karolova božićna priča, američki film (R)
 04.35 - Badnjica u Cisti Velikoj, emisija pučke i predajne kulture
 05.10 - Božićni koncert Tiha noć u Vukovaru, snimka (R)

06.15 - Najava programa
 06.20 - More ljubavi, (R)
 07.05 - Johnny Bravo
 07.30 - Hamtaro, crtana serija
 07.50 - Mala TV
 --- - TV vrtić: Djed Mraz
 --- - Zauvijek prijatelji: Božićna guska
 --- - Tajni dnevnik patke Matilde: Božić

08.20 - Školarci obavještajci 3, serija za mlade
 08.50 - Jelenko, serija za djecu
 09.20 - Aladdinove pustolovine, crtana serija
 09.35 - Crno proročanstvo, serija za djecu
 10.00 - Beverly Hills 4, serija
 10.45 - Beverly Hills 4, serija
 11.30 - Pola ure kulture (R)
 12.00 - Projekt Carmen, dokumentarni film (R)
 12.25 - Znanstvene vijesti (R)
 12.35 - Kulturna baština
 12.50 - Srebrni pastuh, australski film
 14.25 - Jelenko, serija za djecu
 14.55 - Tomislav Bralić & Klapa Intrade i prijatelji, snimka koncerta
 16.30 - Božićni koncert Tiha noć u Vukovaru, snimka
 18.00 - Crtani film
 19.00 - Pjesma koja kruži svijetom: Tiha noć - poruka mira iz Salzburga, dokumentarni film (R)
 19.50 - Hit dana
 20.05 - Vlak u snijegu, film za djecu
 21.30 - Djed Mraz 3: Odbjegli Djedica, američki film
 23.10 - Tessa iz porodice d'Urberville, serija
 00.05 - Tessa iz porodice d'Urberville, serija
 00.55 - Il Divo - Live from Barcelona, snimka koncerta
 01.55 - Kraj programa

06.35 - Naši najbolji dani, serija
 07.25 - Gospodin Magoo, crtana serija (34/65)
 07.50 - Bumba, crtana serija
 08.10 - Graditelj Bob, crtana serija (11/39)
 08.25 - Roary, crtana serija
 09.05 - Gumus, serija R
 11.00 - Asi, serija (4/71) R
 12.55 - IN magazin R
 13.40 - Provjereno, informativni magazin R
 14.40 - Zauvijek zaljubljeni, serija (62/140)
 15.35 - Slomljeno srce, serija
 16.30 - Gumus, serija (30/100)
 17.00 - Vijesti Nove TV
 17.25 - Gumus, serija - nastavak
 18.25 - IN magazin
 19.15 - Dnevnik Nove TV
 20.05 - Božić vragolastog Denisa, igrani film
 21.45 - Deset Božjih zapovijedi 1 i 2, igrani film
 01.05 - Božićni duh, igrani film
 02.40 - Uvrnuti blagdani, igrani film

04:10 - Snježni prijelaz, igrani film
 05:40 - IN magazin R
 06:15 - Kraj programa

06.55 - Miffy, animirana serija
 07.15 - Paulie, igrani film, obiteljska komedija
 08.55 - Crni ljepotan, film, obiteljski/ pustolovni
 10.40 - Čudo u 34. ulici, film, obiteljska fantazija
 12.50 - Kako se bogato oženiti, igrani film, romantična komedija
 14.35 - Malo drugačiji Božić, film, obiteljski (R)
 16.15 - Prašćić Babe u gradu, igrani film, obiteljski
 18.00 - Ekzkluziv Tabloid, magazin
 18.30 - RTL Danas
 19.05 - U dobru i zlu, serija (dvije epizode)
 20.00 - Shrekov prvi Božić, film, animirani film (R)
 20.20 - Niko - božićna potraga, igrani film, obiteljska animirana fantazija
 21.55 - Preživjeti Božić, igrani film, komedija
 23.35 - Simone, film, komedija
 01.45 - Čudo u 34. ulici, igrani film, obiteljska fantazija

SUBOTA
25.12.2010.

06.40 - Najava programa
 07.00 - Iza ekrana (R)
 07.25 - Kućni ljubimci
 08.05 - Kinoteka - ciklus klasičnog vesterna: Cat Ballou, američki film
 09.40 - Skica za portret
 09.45 - Vijesti
 10.00 - Zagreb: Božićna misa, prijenos
 11.35 - Dnevnik
 11.55 - Vatikan: Urbi et orbi, prijenos
 12.35 - Božić u Lepoglavi, snimka koncerta
 13.25 - Kulturna baština: Samostan Male braće (R)
 13.45 - Duhovni izazovi
 14.15 - Vijesti
 14.30 - Jelovnici izgubljenog vremena
 14.50 - Tajni život slonova, dokumentarna serija
 15.45 - VIP-NET božićni koncert u HNK
 17.15 - Tatica u suknji, američki film
 19.15 - LOTO 7/39
 19.30 - Dnevnik

20.10 - Ples sa zvijezdama - božićni specijal
 21.35 - Charlie i tvornica čokolade, američki film
 23.30 - Vijesti
 23.45 - Filmski maraton: Biti ili ne biti, američki film
 01.30 - Filmski maraton: Prljava Mary, ludi Larry - američki film
 03.00 - Skica za portret
 03.20 - Jelovnici izgubljenog vremena
 03.40 - Kulturna baština: Samostan Male braće (R)
 03.55 - VIP-NET božićni koncert u HNK (R)
 05.20 - Božić u Lepoglavi, snimka koncerta (R)

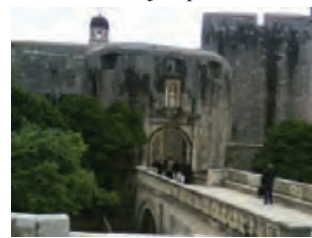
07.00 - Panorame turističkih središta Hrvatske
 08.15 - Najava programa
 08.20 - Vrijeme je za Disneyja: Little Einsteins
 --- - Vrijeme je za Disneyja: Moji prijatelji Tigar i Pooh
 --- - FILMSKI MARATON: Vlak u snijegu, film za djecu (R)
 10.35 - Čarobnjakov šešir, animirani film
 11.50 - Dječak koji je spasio Božić, američki film
 13.25 - High School Musical, američki film (R)
 15.00 - Marry Poppins, američki film
 17.15 - Škrinja: Napokon dobra vijest (R)
 18.00 - Nativity, mini-serija (R)
 19.30 - Garaža: Lidija Bajuk i Matija Dedić
 20.05 - Najluđi Božić, američki film
 21.40 - Gloria Gaynor & Ivo Gamulin Gianni, snimka koncerta
 23.00 - Tessa iz porodice d'Urberville, serija
 23.55 - Tessa iz porodice d'Urberville, serija
 00.45 - Vrijeme je za jazz: Noć velikih orkestara (božićne pjesme)
 02.35 - Kraj programa

06.20 - Frikovi, serija (9/16)
 07.05 - Bračne vode, serija (15/26)
 07.30 - Peppa, crtana serija (17-18/26)
 07.50 - Timmy Time, crtana serija (29/52)
 08.05 - Winx, crtana serija (29/52)

HRT1,
25. prosinca, 13.55
SAMOSTAN MALE
BRAĆE

Nedaleko od Vrata od Pila, na početku Straduna, smjestio se franjevački samostan i crkva. Jednostavno kameno zdanje prema ulici

08:30 Chuggington, crtana serija (31/52)
 08:45 Ben 10: Alien Force, crtana serija (9/20)
 09:15 Dog stories memori kviz
 09:30 Stuart mali 2, igrani film
 10:50 Božićni duh, igrani film R
 12:25 Sve što želim za božić, igrani film
 14:05 Božić vragolastog Denisa, igrani film R
 15:45 Deset Božjih zapovijedi 1 i 2, igrani film
 17:00 Vijesti Nove TV
 17:10 Deset Božjih zapovijedi 1 i 2, igrani film-nastavak
 19:15 Dnevnik Nove TV
 20:05 Priča o Isusovom rođenju, igrani film
 22:00 Posljednji Mohikanac, igrani film
 00:00 Bolje ne može, igrani film
 02:20 Prijevara, igrani film
 03:55 Neobične veze, igrani film
 05:30 Bračne vode, serija (15/26) R
 05:55 Kraj programa

05.40 - Miffy, crtana serija
 06.15 - YooHoo i prijatelji, crtana serija (R)
 06.50 - Bakugan, crtana serija
 07.15 - Crvene kapice, crtana serija
 07.45 - Malcolm u sredini, humoristična serija (dvije epizode)
 08.35 - Čudo u 34. ulici, igrani film, obiteljska fantazija
 10.25 - O mačkama i psima, igrani film, fantastična komedija (R)

se otvara kićenim gotičkim portalom kojim dominira Pietà, djelo Leonarda i Petra Petrovića, jedno od najvažnijih kiparskih ostvarenja s kraja 15. stoljeća na području Dubrovačke Republike.

Crkva, posebno draga Dubrovčanima, samo je dio samostanskog sklopa.

Franjevci, manja braća - fraters minores ili mala braća kako ih u Dubrovniku nazivaju, ovamo su stigli u prvim desetljećima 13. stoljeća, još za života sv. Franje Asiškog.

Scenaristica i urednica: Edda Dubravec

Redatelj: Luka Marotti

- 11.55 Mravi, igrani film, animirani
- 13.15 Shrekov prvi Božić, igrani film, animirani (R)
- 13.35 Niko - Božićna potraga, igrani film, obiteljska animirana fantazija (R)
- 15.10 Misija bez dozvole, igrani film, obiteljski
- 16.50 Preživjeti Božić, igrani film, komedija
- 18.30 RTL Danas, informativna emisija
- 19.05 Jezikova juha, reality show
- 20.00 Charlotteina mreža, igrani film, obiteljski (R)
- 21.40 Vilenjak, igrani film, fantastična komedija
- 23.20 Jennifer 8, igrani film, triler
- 01.35 Umjetna inteligencija, igrani film, znanstveno-fantastični

**NEDJELJA
26.12.2010.**

- 06.10 - Najava programa
- 06.15 - Duhovni izazovi (R)
- 07.00 - Mala TV:
- -- TV vrtić: Darovi (R)
- -- Ninin kutak: Oslikani prozor
- -- Danica priprema božićni ručak
- -- Tajni dnevnik patke Matilde: Božić (R)
- -- Bembove priče: Bembo i božićna zvijezda
- -- Čarobna ploča - 7 kontinenata: Kontinentalna Hrvatska (R)
- 08.10 - Čudesna šuma, animirani film
- 09.30 - Crtani film
- 10.10 - A.Christie: Gospodica

- Marple 5, mini-serija
- 11.40 - manjinski MOZAIK
- 12.00 - Dnevnik
- 12.25 - Plodovi zemlje
- 13.20 - Rijeka: More
- 13.55 - Božić u Beču, snimka koncerta
- 15.00 - Mir i dobro
- 15.35 - Vijesti
- 15.45 - Roboti, američki film
- 17.15 - Jelovnici izgubljenog vremena
- 17.40 - Lijepom našom: Vukovar (1/2)
- 18.45 - Globalno sijelo
- 19.15 - LOTO 6/45
- 19.30 - Dnevnik
- 20.10 - 1 protiv 100, kviz
- 21.05 - Stipe u gostima 3, TV serija
- 21.40 - Žalac, američki film
- 23.50 - Vijesti
- 00.05 - A.Christie: Gospodica Marple 5, mini-serija (R)
- 01.35 - Božić u Beču, snimka koncerta (R)
- 02.35 - Balet na ledu: Labuđe jezero, St.Petersburg State ballet - snimka (R)
- 04.00 - Skica za portret
- 04.20 - Globalno sijelo
- 04.50 - Plodovi zemlje

- 07.00 - Panorame turističkih središta Hrvatske
- 07.15 - Najava programa
- 07.20 - Balet na ledu: Labuđe jezero, St. Petersburg State ballet - snimka (R)
- 08.45 - Božić na Trškom Vrh
- 09.50 - Biblija
- 10.00 - Zagreb: Misa, prijenos
- 11.00 - Skica za portret
- 11.10 - A Stroll Trough Vienna, dokumentarna serija
- 12.00 - Izbor sportaša godine, prijenos
- 13.35 - Zlatna kinoteka: Čarobnjak iz Oza, američki film
- 15.20 - Ples sa zvijezdama - božićni specijal, snimka (R)
- 16.50 - Olimp - sportska emisija
- 17.15 - Hokej na ledu, EBEL liga: Medveščak - Vienna, prijenos
- 20.05 - Božić u Ciboni, prijenos koncerta
- 21.55 - Biblija: Mojsije, mini-serija
- 23.25 - Biblija: Mojsije, mini-serija
- 00.55 - Garaža: Lidija Bajuk i Matija Dedić
- 01.25 - Kraj programa

- 06:10 Frikovi, serija (9/16) R
- 07:00 Brza blagajna, serija
- 07:25 Peppa, crtana serija
- 07:45 Timmy Time, crtana serija (30/52)
- 08:00 Winx, crtana serija
- 08:25 Chuggington, crtana serija (32/52)
- 08:40 Ben 10: Alien Force, crtana serija (10/20)
- 09:10 Dog stories memori kviz
- 09:25 Stuart mali 2, igrani film R
- 10:40 Uvrnuti blagdani, igrani film R
- 12:20 Sve što želim za Božić, igrani film R
- 14:00 Posljednji Mohikanac, igrani film R
- 16:00 Priča o Isusovu rođenju, igrani film R
- 17:00 Vijesti Nove TV
- 17:10 Priča o Isusovu rođenju, igrani film - nastavak
- 18:10 Periferija City, serija (14/14) R
- 19:15 Dnevnik Nove TV
- 20:05 U ime kralja, igrani film
- 22:20 Red Carpet, showbiz magazin
- 23:45 Neobične veze, igrani film
- 01:25 Izgubljeno vrijeme, igrani film
- 02:55 Prijevera, igrani film R
- 04:25 Red Carpet, showbiz magazin R
- 05:40 Kraj programa

- 06.25 Miffy, animirana serija
- 07.05 Yoohoo i prijatelji, (R)
- 07.40 Bakugan, crtana serija
- 08.05 Crvene kapice
- 08.35 Jezikova juha, reality show (R)
- 09.30 Malcolm u sredini, humoristična serija (dvije epizode)
- 10.20 Mravi, igrani film, animirani
- 11.45 Vilenjak, igrani film, fantastična komedija
- 13.25 Charlotteina mreža, igrani film, obiteljski (R)
- 15.00 Misija bez dozvole, igrani film, obiteljski
- 16.40 Prašćić Babe u gradu, igrani film, obiteljski
- 18.30 RTL Danas
- 19.05 Ekzkluziv s Tatjanom Jurić, magazin
- 20.00 Škola života, igrani film, komedija
- 22.00 Voliš li pse?, igrani film, romantična komedija
- 23.45 Izgubljeno-nađeno, film, romantična komedija
- 01.25 Astro show, emisija uživo
- 02.25 Jennifer 8, igrani film, triler

**PONEDJELJAK
27.12.2010.**

- 05.40 - Rijeka: More (R)
- 06.10 - Mir i dobro (R)
- 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
- 07.05 - Vijesti
- 07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
- 07.35 - Vijesti
- 07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
- 09.12 - Lugarnica 20, serija
- 10.00 - Vijesti
- 10.10 - Čudom preživjeli 3, dokumentarna serija
- 11.10 - Treća dob, emisija
- 12.00 - Dnevnik
- 12.32 - More ljubavi
- 13.20 - Hitna služba 15, serija
- 14.05 - Vijesti uz hrvatski znakovni jezik
- 14.20 - Normalan život, emisija o obitelji
- 15.00 - Luda kuća 4, humoristična serija
- 15.40 - Glas domovine
- 16.15 - Hrvatska uživo
- 17.00 - Vijesti
- 17.35 - 8. kat, talk-show
- 18.31 - Naši i Vaši 2, TV serija
- 19.30 - Dnevnik
- 20.15 - Latinica, 1. dio
- 21.20 - Latinica, 2. dio
- 21.55 - Poslovni klub
- 22.30 - Dnevnik 3
- 23.10 - Veliko, veće, najveće - dokumentarna serija
- 00.00 - Koncerti za bis - najbolje iz 2010.
- 01.00 - Hitna služba 15, serija (R)
- 01.45 - CSI: Miami 7, serija (R)
- 02.30 - Skica za portret
- 02.40 - Ritam tjedna, glazbeni magazin
- 03.20 - Poslovni klub (R)
- 03.50 - Glas domovine (R)
- 04.20 - Latinica

- 06.15 - Najava programa
- 06.20 - More ljubavi, telenovela (R)
- 07.05 - Johnny Bravo
- 07.30 - Hamtaro, crtana serija
- 07.50 - Mala TV
- -- TV vrtić
- -- Brlog
- -- Profesor Baltazar
- 08.20 - Školarci obavještajci 3, serija za mlade
- 08.50 - Jelenko, serija za djecu
- 09.20 - Aladdinove pustolovine
- 09.35 - Crno proročanstvo, serija za djecu
- 10.00 - Beverly Hills 4, serija
- 10.45 - Beverly Hills 4, serija

- 11.30 - Rijeka: More
- 12.00 - Lijepom našom: Vukovar (1/2)
- 13.00 - Scooby-Doo: Pirates Ahoy!, američki animirani film
- 14.10 - Mala TV (R)
- -- TV vrtić (R)
- -- Brlog
- -- Profesor Baltazar
- 14.40 - Jelenko, serija za djecu
- 15.10 - Sandlot 3, američki film
- 16.45 - Johnny Bravo
- 17.05 - Hannah Montana 2, serija za mlade
- 17.30 - Dva i pol muškarca 6
- 17.50 - Ritam tjedna, glazbeni magazin
- 18.30 - Županijska panorama
- 19.00 - Čudom preživjeli 3, dokumentarna serija (R)
- 19.50 - Hit dana
- 20.08 - TV Bingo Show
- 20.50 - Razgovor s predsjednikom HOO-a Z.Matešom
- 21.00 - Dan HOO-a, prijenos
- 22.10 - CSI: Miami 7, serija
- 23.10 - Nove avanture stare Christine 4, serija
- 23.35 - Retrovizor: Blizu doma 2, serija
- 00.20 - Retrovizor: Ksena - princeza ratnica 2, serija
- 01.05 - Ciklus mjuzikala: U grad!, američki film
- 02.30 - Kraj programa

- 06:35 Naši najbolji dani, serija
- 07:25 Gospodin Magoo
- 07:50 Bumba, crtana serija
- 08:10 Graditelj Bob
- 08:25 Roary, crtana serija
- 09:05 Gumus, serija R
- 11:00 Asi, serija (4/71) R
- 12:55 IN magazin R
- 13:40 Najbolje godine, serija
- 14:40 Zauvijek zaljubljeni
- 15:35 Slomljeno srce, serija
- 16:30 Gumus, serija 831/100
- 17:00 Vijesti Nove TV
- 17:25 Gumus, serija-nastavak
- 18:25 IN magazin
- 19:15 Dnevnik Nove TV
- 20:05 Najbolje godine, serija
- 21:00 Asi, serija (5/71)
- 22:50 Hudson Hawk, igrani film
- 23:45 Večernje vijesti
- 00:00 Hudson Hawk, igrani film - nastavak
- 00:50 Napoleon i ja, igrani film
- 02:25 Bračne vode, serija (16/26)
- 02:50 Ezo TV, tarot show
- 03:50 Heroji, serija (10/26)
- 04:40 Izgubljeno vrijeme, igrani film R
- 06:15 Kraj programa

06.10 Miffy, animirana serija
 06.25 RTL ritam zona - Pop
 hitovi, glazbena emisija
 08.45 U dobru i zlu, serija
 (dvije epizode)
 09.55 Ekkluziv s Tatjanom
 Jurić, magazin (R)
 10.45 Ezel, dramska serija (R)
 11.45 Klon, telenovela
 (dvije epizode)
 13.25 Andeo i vrag, telenovela
 14.15 Voliš li pse?, igrani film,
 romantična komedija
 16.00 Škola života, igrani
 film, komedija (R)
 18.00 Ekkluziv Tabloid,
 magazin
 18.30 RTL Danas,
 informativna emisija
 19.05 U dobru i zlu, serija
 (dvije epizode)
 20.00 Ezel, dramska serija
 21.00 Putnik 57, igrani film,
 akcijski triler
 23.05 Unutarnji svemir, film,
 znanstveno-fantastična
 komedija (prvi dio)
 23.40 RTL Vijesti,
 informativna emisija
 23.55 Unutarnji svemir, film,
 znanstveno-fantastična
 komedija (drugi dio)
 01.00 Astro show, emisija uživo
 02.00 Izgubljeno-nađeno,
 igrani film,
 romantična komedija

**UTORAK
28.12.2010.**

05.50 - Najava programa
 05.55 - Treća dob, emisija za
 umirovljenike (R)
 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.05 - Vijesti
 07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.35 - Vijesti
 07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
 09.07 - Lugarnica 20, serija
 09.52 - Vijesti iz kulture
 10.00 - Vijesti
 10.10 - Čudom preživjeli 3,
 dokumentarna serija
 11.10 - Debbie Travis
 preuređuje 2
 12.00 - Dnevnik
 12.32 - More ljubavi
 13.20 - Hitna služba 15, serija
 14.05 - Vijesti uz hrvatski
 znakovni jezik
 14.20 - Među nama: UNESCO
 - nematerijalna svjetska
 baština
 15.00 - Luda kuća 4,
 humoristična serija
 15.40 - Znanstvena petica
 16.15 - Hrvatska uživo
 17.35 - 8. kat, talk-show

18.31 - Naši i Vaši 2, TV serija
 19.30 - Dnevnik
 20.10 - Hrvatsko proljeće:
 Prebrojavanje,
 dokumentarna serija
 21.10 - Država, selo, grad
 22.30 - Dnevnik 3
 23.10 - Lica nacije
 00.00 - Hitna služba 15, (R)
 00.45 - CSI: Las Vegas 9
 01.30 - CSI: Miami 7, serija
 02.15 - Završni udarac 2,
 serija (R)
 03.00 - Skica za portret
 03.10 - Debbie Travis
 preuređuje 2 (R)
 03.55 - 8. kat, talk-show
 04.35 - Znanstvena petica (R)
 05.05 - Lica nacije (R)

06.15 - Najava programa
 06.20 - More ljubavi, (R)
 07.05 - Johnny Bravo
 07.30 - Hamtaro, crtana serija
 07.50 - Mala TV:
 --- - TV vrtić
 --- - Ninin kutak
 --- - Crtani film
 --- - Danica
 08.20 - Školarci obavještajci
 3, serija za mlade
 08.50 - Jelenko, serija za djecu
 09.20 - Aladdinove
 pustolovine
 09.35 - Crno proročanstvo,
 serija za djecu
 10.00 - Beverly Hills 4, serija
 10.45 - Beverly Hills 4, serija
 11.30 - Ritam tjedna, glazbeni
 magazin (R)
 12.05 - Glas domovine (R)
 12.35 - Poslovni klub (R)
 13.10 - Ispunjene želje,
 britansko-američki film
 14.35 - Jelenko, serija za djecu
 15.05 - A Boyfriend for
 Christmas, američki film
 16.35 - Dva i pol muškarca 6,
 humoristična serija
 17.00 - Mali nogomet:
 Novogodišnji turnir
 Kutija šibica - 1/2
 finale, prijenos
 18.50 - Čudom preživjeli 3,
 dokumentarna serija (R)
 19.40 - Hit dana
 20.00 - Zarobljeni u Raju,
 američki film
 21.45 - CSI: Las Vegas 9
 22.30 - CSI: Miami 7, serija
 23.25 - Svečana proslava 60
 godina Hrvatskog
 rukometnog saveza
 23.55 - Završni udarac 2, serija
 00.40 - Retrovizor: Blizu
 doma 2, serija
 01.25 - Retrovizor: Ksena -
 princeza ratnica 2, serija
 02.10 - Ciklus mjuzikala:
 Sedam nevjesta za
 sedmoricu braće,

američki film
 03.50 - Kraj programa

06:35 Naši najbolji dani, serija
 07:25 Gospodin Magoo
 07:50 Bumba, crtana serija
 08:10 Graditelj Bob,
 crtana serija (13/39)
 08:25 Roary, crtana serija
 09:05 Gumus, serija R
 11:00 Asi, serija (5/71) R
 12:55 IN magazin R
 13:40 Najbolje godine, serija
 14:40 Zauvijek zaljubljeni
 15:35 Slomljeno srce, serija
 16:30 Gumus, serija (32/100)
 17:00 Vijesti Nove TV
 17:25 Gumus, serija-nastavak
 18:25 IN magazin
 19:15 Dnevnik Nove TV
 20:05 Najbolje godine, serija
 21:00 Asi, serija (6/71)
 22:50 Plavuša, igrani film
 23:45 Večernje vijesti
 00:00 Plavuša, igrani film -
 nastavak
 00:50 Hudson Hawk, igrani
 film R
 02:25 Bračne vode, serija
 02:50 Ezo TV, tarot show
 03:50 Heroji, serija (11/26)
 04:30 Napoleon i ja,
 igrani film R
 06:00 Kraj programa

07.15 Miffy, animirana serija
 07.30 RTL ritam zona - Priča
 o..., glazbena emisija
 08.30 RTL ritam zona - Top 40
 domaći, glazbena emisija
 09.40 U dobru i zlu, serija
 (dvije epizode)
 10.50 Ekkluziv Tabloid,
 magazin (R)
 11.20 Ezel, dramska serija (R)
 12.20 Klon, telenovela (dvije
 epizode)
 14.00 Andeo i vrag, telenovela
 14.50 Kad krave polude,
 igrani film, animirani
 16.20 Suzannein dnevnik za
 Nicholas, film, drama
 18.00 Ekkluziv Tabloid,
 magazin
 18.30 RTL Danas,
 informativna emisija
 19.05 U dobru i zlu, serija
 (dvije epizode)
 20.00 Ezel, dramska serija
 21.00 Sam u kući 3,
 film, komedija
 22.50 Godina psa, igrani film,
 komedija (prvi dio)
 23.35 RTL Vijesti,
 informativna emisija
 23.50 Godina psa, igrani film,
 komedija (drugi dio)
 00.50 Astro show,

emisija uživo
 01.50 Putnik 57, igrani film,
 akcijski triler

**SRIJEDA
29.12.2010.**

05.55 - Najava programa
 06.00 - Među nama: UNESCO
 - nematerijalna svjetska
 baština (R)
 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.05 - Vijesti
 07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.35 - Vijesti
 07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
 09.07 - Lugarnica 20, serija
 09.52 - Vijesti iz kulture
 10.00 - Vijesti
 10.10 - Čudom preživjeli 3,
 dokumentarna serija
 11.10 - Oprah show (R)
 12.00 - Dnevnik
 12.32 - More ljubavi
 13.20 - Hitna služba 15, serija
 14.05 - Vijesti uz hrvatski
 znakovni jezik
 14.20 - Ekumena, religijski
 kontakt program
 15.00 - Luda kuća 4,
 humoristična serija
 15.40 - Indeks, emisija
 o školstvu
 17.00 - Vijesti
 17.30 - 8. kat, talk-show
 18.25 - Naši i Vaši 2, TV serija
 19.15 - LOTO 7/39
 19.30 - Dnevnik
 20.10 - Pregled 2010. - svijet
 21.05 - Novo doba, TV serija
 22.05 - Mi Hrvati
 22.40 - Dnevnik 3
 23.20 - Drugi format
 00.10 - Hitna služba 15, (R)
 00.55 - CSI: Las Vegas 9
 01.40 - CSI: Miami 7, serija
 02.25 - Nove avanture stare
 Christine 4, serija
 03.30 - Skica za portret
 03.55 - 8. kat, talk-show (R)
 04.40 - Drugi format (R)
 05.25 - Indeks, emisija o
 školstvu (R)

06.15 - Najava programa
 06.20 - More ljubavi, (R)
 07.05 - Johnny Bravo
 07.30 - Hamtaro, crtana serija
 07.50 - Mala TV
 --- - TV vrtić
 --- - EBU drama
 08.20 - Školarci obavještajci
 3, serija za mlade
 08.50 - Jelenko, serija za djecu
 09.20 - Aladdinove
 pustolovine
 09.35 - Crno proročanstvo,
 serija za djecu

10.00 - Beverly Hills 4, serija
 10.45 - Beverly Hills 4, serija
 11.35 - Bormio: Svjetski
 skijaški kup (M) -
 spust, prijenos
 12.55 - Lica nacije (R)
 13.45 - Jelenko, serija za djecu
 14.50 - Semmering: Svjetski
 skijaški kup (Ž) -
 slalom, prijenos 1. vožnje
 15.50 - Oberstdorf:
 Novogodišnji turneja
 četiri skakaonice,
 prijenos
 --- - Malonogometni turnir 4
 kantuna, reportaža
 17.00 - Oberstdorf:
 Novogodišnji turneja
 četiri skakaonice, prijenos
 17.50 - Semmering: Svjetski
 skijaški kup (Ž) -
 slalom, prijenos 2. vožnje
 18.40 - Mali nogomet:
 Novogodišnji turnir
 Kutija šibica - finale,
 prijenos
 19.50 - Hit dana
 20.00 - Broadcast news,
 američki film
 22.05 - CSI: Las Vegas 9
 22.50 - CSI: Miami 7, serija
 23.45 - Nove avanture stare
 Christine 4, serija
 00.05 - Retrovizor: Blizu
 doma 2, serija
 00.50 - Retrovizor: Ksena -
 princeza ratnica 2, serija
 01.35 - Ciklus mjuzikala:
 Amerikanac u Parizu,
 američki film
 03.25 - Kraj programa

06:35 Naši najbolji dani, serija
 07:25 Gospodin Magoo
 07:50 Bumba, crtana serija
 08:10 Graditelj Bob
 08:25 Roary, crtana serija
 09:05 Gumus, serija - R
 11:00 Asi, serija (6/71) R
 12:55 IN magazin R
 13:40 Najbolje godine, serija
 14:40 Zauvijek zaljubljeni
 15:35 Slomljeno srce, serija
 16:30 Gumus, serija (33/100)
 17:00 Vijesti Nove TV
 17:25 Gumus, serija-nastavak
 18:25 IN magazin
 19:15 Dnevnik Nove TV
 20:05 Najbolje godine, serija
 21:00 Asi, serija (7/71)
 22:50 Najslade stvorenje, film
 23:45 Večernje vijesti
 00:00 Najslade stvorenje,
 igrani film - nastavak
 00:45 Plavuša, igrani film R
 02:20 Bračne vode, serija
 02:45 Na rubu zakona, serija
 03:35 Ezo TV, tarot show
 04:35 Heroji, serija (12/26)
 05:25 IN magazin R
 06:10 Kraj programa

07.05 Miffy, animirana serija
07.25 RTL ritam zona - Retro, glazbena emisija
09.35 U dobru i zlu, serija (dvije epizode)
10.45 Ekkluziv Tabloid, (R)
11.10 Ezel, dramska serija (R)
12.10 Klon, telenovela (dvije epizode)
13.55 Andeo i vrag, telenovela
14.45 Banda iz pješćanika 2, igrani film, obiteljski
16.25 Sam u kući 4, igrani film, komedija
18.00 Ekkluziv Tabloid, magazin
18.30 RTL Danas
19.05 U dobru i zlu, serija (dvije epizode)
20.00 Ezel, dramska serija
21.00 Kako se riješiti frajera u 10 dana, igrani film, romantična komedija (R)
23.00 Boomerang, igrani film, (prvi dio)
23.45 RTL Vijesti
00.00 Boomerang, igrani film, (drugi dio)
01.20 Astro show, emisija uživo
02.20 Sam u kući 3, film, komedija

**ČETVRTAK
30.12.2010.**

05.55 - Najava programa
06.00 - Ekumena, religijski program (R)
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska

07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
09.07 - Luganica 20, serija
09.52 - Vijesti iz kulture
10.00 - Vijesti
10.10 - Čudom preživjeli 3, dokumentarna serija
11.10 - Oprah show
12.00 - Dnevnik
12.30 - More ljubavi
13.20 - Hitna služba 15, serija
14.05 - Vijesti uz hrvatski znakovni jezik
14.20 - Trenutak spoznaje
15.00 - Luda kuća 4, humoristična serija
15.40 - Epilog, emisija o kazalištu
17.00 - Vijesti
17.35 - 8. kat, talk-show
18.31 - Naši i Vaši 2, TV serija, specijal
19.30 - Dnevnik
20.10 - 1 protiv 100, kviz
21.05 - Pregled 2010. - Hrvatska
22.00 - Dnevnik 3
22.40 - Korijeni: Čovjek s tri domovine, dok. film
00.00 - Hitna služba 15, serija
00.50 - CSI: Miami 7, (R)
02.20 - Fotografija u Hrvatskoj
02.40 - Mijenjam svijet (R)
03.10 - Znanstvene vijesti (R)
03.20 - Na rubu znanosti (R)
04.10 - Epilog, emisija o kazalištu (R)
04.40 - Pola ure kulture (R)
05.10 - 8. kat, talk-show (R)

06.15 - Najava programa
06.20 - More ljubavi, (R)
07.00 - Johnny Bravo
07.25 - Hamtaro, crtana serija
07.50 - Mala TV
--- - TV vrtić
--- - Crtani film
--- - Čarobna ploča - 7 kontinenata
08.25 - Lagodan život Zacka i Codyja 2, serija za mlade
08.50 - Jelenko, serija za djecu
09.20 - Aladdinove pustolovine
09.35 - Crno proročanstvo, serija za djecu
10.00 - Beverly Hills 4, serija
10.45 - Beverly Hills 4, serija
11.30 - Pregled 2010. - svijet (R)
--- - Crtani film
12.35 - The Batman vs. Dracula: The Animated Movie, američki animirani film
13.55 - Mala TV (R)
--- - TV vrtić (R)
--- - Crtani film (R)
--- - Čarobna ploča - 7 kontinenata (R)
14.30 - Jelenko, serija za djecu
15.00 - Tri muškarca i kolijevka, francuski film
16.45 - Johnny Bravo
17.05 - Hannah Montana 2
17.30 - Dva i pol muškarca 6, humoristična serija
17.55 - Mijenjam svijet
18.20 - Znanstvene vijesti
18.30 - Županijska panorama
19.00 - Čudom preživjeli 3, dokumentarna serija (R)
19.50 - Hit dana
20.00 - Lovci na viruse, dokumentarni film

20.50 - Annapolis, američki film
22.30 - CSI: Miami 7, serija
23.25 - Zovem se Earl 4, humoristična serija
23.45 - Retrovizor: serija
00.30 - Retrovizor: Ksenia - princeza ratnica 2, serija
01.15 - Ciklus mjuzikala: Pjevajmo na kiši, američki film
02.55 - Kraj programa

06.35 Naši najbolji dani, serija
07.25 Gospodin Magoo
07.50 Bumba, crtana serija
08.10 Graditelj Bob
08.25 Roary, crtana serija
09.05 Gumus, serija R
11:00 Asi, serija (7/71) R
12:55 IN magazin R
13:40 Najbolje godine, serija (67/152) R
14:40 Zauvijek zaljubljeni, serija (66/140)
15:35 Slomljeno srce, serija (74/130)
16:30 Gumus, serija (34/100)
17:00 Vijesti Nove TV
17:25 Gumus, serija-nastavak
18:25 IN magazin
19:15 Dnevnik Nove TV
20:05 Najbolje godine, serija (68/152)
21:00 Asi, serija (8/71)
22:45 Ulični tango, igrani film
23:45 Večernje vijesti
00:00 Ulični tango, igrani film -nastavak
01:10 Metro užasa, igrani film
02:40 Vjerovali ili ne, serija (18/40)

03:05 Na rubu zakona, serija (2/14)
03:55 Ezo TV, tarot show
04:55 Vjerovali ili ne, serija
05:20 IN magazin R
06:05 Kraj programa

07.25 Miffy, animirana serija
07.45 RTL ritam zona - Dalmatinski libar, glazbena emisija
08.40 RTL ritam zona - Top 40 strani, glazbena emisija
09.50 U dobru i zlu, humoristična serija (dvije epizode)
11.00 Ekkluziv Tabloid, magazin (R)
11.30 Ezel, dramska serija (R)
12.30 Klon, telenovela (dvije epizode)
14.10 Andeo i vrag, telenovela
15.00 Dunston u hotelu, igrani film, komedija
16.35 Iznenadna pustolovina, igrani film, komedija
18.00 Ekkluziv Tabloid, magazin
18.30 RTL Danas, informativna emisija
19.05 U dobru i zlu, serija (dvije epizode)
20.00 Ezel, dramska serija
21.00 Velika pandina avantura, film, obiteljski
22.30 Zbogom, ljubavi, igrani film, komedija
00.25 RTL Vijesti
00.40 Kako se riješiti frajera u 10 dana, igrani film, romantična komedija (R)

HRVATSKI PROGRAM NA RTV-U

Informativna emisija na hrvatskom jeziku »Dnevnik« emitira se od ponedjeljka do subote u terminu od 17,45 minuta na Drugom programu Radiotelevizije Vojvodine. Osim novosti iz života hrvatske manjinske zajednice, emisija donosi i informacije o događajima u zemlji i okruženju.

Emisija »Izravno« - razgovor na aktualne teme emitira se nedjeljom u 16 sati a emisija iz kulture »Svjetonik« nedjeljom od 16,30 sati.

GLAS HRVATA

Radijska emisija »Glas Hrvata« u produkciji HKUD »Vladimir Nazor« iz Stanišića emitira se na valovima Radio Sombora nedjeljom od 17 do 18 sati.

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o životu Hrvata izvan domovine pod nazivom »Glas domovine«, emitira se na HRT1 ponedjeljom od 15,40 sati.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

SHEMA ZA RADNE DANE:

18,00 - 19,00

Najava programa • Večernji dnevnik • Anemov prilog »Bolja Srbija« • Agencijske vijesti iz RH • Kronologija - Dogodilo se na današnji dan • Jezični savjetnik »Govorimo hrvatski«

19,00 - 19,30

• Poetski predah • 'Populame melodije' - zabavna glazba (ponedjeljkom) • 'Na valovima hrvatske glazbene tradicije' - narodna glazba (utorkom) • 'Veliki majstori glazbe' - ozbiljna glazba (srijedom) • 'Rock vremeplov' (četvrtkom) • 'Minute za jazz' (petkom)

19,30 - 20,00

• 'Europski magazin' - magazin Radija Deutsche Welle (ponedjeljkom) • 'Kultuma povijest' (utorkom) • 'Znanjem do zdravlja' (srijedom) • 'Razmišljanje dopušteno' (četvrtkom) • 'Tjedni vodič' (petkom)

20,00 - 20,30

• »Razgovor s povodom« (ponedjeljkom) • 'Stazama agrara' (utorkom) • »Otvoreni studio« (srijedom) • »Kultur café« - magazin iz kulture Radija Deutsche Welle (četvrtkom) • »Vodič za moderna vremena« - emisija Hrvatskoga radija (petkom)

20,30 - 21,00

• Narodna glazba • Blic vijesti i odjava programa

SHEMA ZA DANE VIKENDA:
Subota

• 18,00 Najava programa, Vijesti dana, zabavna glazba
• 18,15 'Vojvodanski tjedan'
• 18,30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
• 19,00 'Vjerska emisija', duhovna glazba
• 20,00 'Omladinska emisija', narodna glazba
• 20,55 Odjava programa

Nedjelja

• 18,00 Najava programa, Vijesti dana
• 18,10 Nedjeljni mozaik (kronologija, zanimljivosti, zabavna glazba)
• 18,30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
• 19,30 'Putnici kroz vrijeme' emisija za djecu Hrvatskoga radija
• 20,00 'Hrvatima izvan domovine' - emisija Pitomog radija iz Pitomače (RH)
20,55 Odjava programa

104, 4 Mhz

KRIŽALJKA

www.kviskoteka.hr

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
PRIMO IME RAPPERA EDDY MERR- RE		KRIVO- LOVCI	RUŠKA U VOSLAVINI	ORISAK- LIMUN SIRUŠE	UKRASNE DOLKE S LISTOVIMA U OBLICI ROZETE	SLATKI KULMPRI OBATATI	ESADA ODMELA	UKRASNO OTRO	HIDETOSHI NAKATA	ROZMARIN GLADNA- TOSKA, REDLEY	OLAVNI GRAD ŽIMI BARVEA	URUGVAY	VJEROVNI GRACI	
GLUMICA IZ FILMOVA PALANETTO I SNETAC														
NAŠA TE- LENOVELA NA MTV												"OPREZ" VREĆA KORUSKOG PRODA LALURE		
NAŠ SVET HOMECOM									ALJOSKA LUKA AMERIČKA GLUMICA SUSAN					
HONDET NOVOGA FILMA							MAĐARSKI STOLOVI GLUMICA DABETK							
GRUPA GRUPA KAMARER								GRUPA KOD PES- CARE GLUMICA MARTINELLI					NEKAD- SLAVNA AMERIČKA TRAKICA	
"SPEDNUT"			SANDOR GJALSKI VLASNIK KAPITALA MISLOZ I							ST. JEDINI GA RADA SLAVNA REDATELJA KOJILAS				
KARTIČKA KOJA PREDSTAVLJA MAGALO						GRUPA PLOD ŽITARICA SITI U LOVINI					JOSENE WENGER GLUMICA ALICEY			
TV MO- DELJICA I PJEVAČICA PREDER				POSLEDNJA MARIN JEDINOM JEDINOM								ESPAÑA MITSKA PJEVAČICA		
AUTOR ROMANA PAULI NO							NOGOMAS TAS MUTU SVE MESTA							
PRIDELA REDAKCIJA ENIGMATSKOG TJEDNIKA "KVISKOTEKA"	PRIDELI VOVOVOD RE SLOVEN- SKI DEJEL							BRUŽE POKRETI SINOKI BRADORE LACE						
DODATAK TELECI U VREMENA				PUTEVA KABLO JAPANSKI BOGOLJAS						SLOVENIJA AUTOMOBIL KRAČE				
OKRUGLO SLOVO		DODATAK PROIZVO DU LIR OSOBE U MOJITVI							OPOMENI POČETAK U BAYERN INDIJAN SPOJIL					
AUTOMOBILSKI UPRAVLJANJE							FUTROLA ZA NAO CALE GLUMAC KUTLARO					"RADUJE" OLIVKA MUNCHO- VA SLAVA		
RUSKO ŽENSKO IME OJENKA						ŽERBE SOPHIA VINA SOLJA ODMELA								
KRAJŠTITI POSTELJE NU NA KREKETU											"TRACUN" NAZOROV PJEVALI			
PRIDIO JECAJ MNOGO										SVELEŠNA PRIDIO SALA AUSTRIJA				
OBRAZ JEAN REKOLJE VITEZA					PRIDIO NOVICE NEMACKE JALMANI									

Šifra riječi: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1